

*Academia de Științe
a Moldovei*

*Institutul Național de
Cercetări Economice*

*Ministerul Economiei
al Republicii Moldova*

TENDINȚE în ECONOMIA MOLDOVEI

Nr. 21 (trim. I) 2016

ISSN 1857-3126

Chișinău

ISSN 1857-3126

ECHIPA TEM:

Alexandru Stratan, Alexandru Ceban, Alina Ceban, Olga Timofei, Viorica Popa, Tatiana Iațișin, Alexandra Novac, Tatiana Colesnicova.

Echipa **TEM** este recunoscătoare pentru cooperare instituțiilor publice din Republica Moldova: Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, Biroul Național de Statistică.

Toate drepturile sunt rezervate. Nici o informație din această publicație nu poate fi retipărită sau reprodusă sub nici o formă fără permisiunea scrisă a INCE.

© Institutul Național de Cercetări Economice al AȘM

Pentru informații adiționale Vă rugăm să ne contactați:

Institutul Național de Cercetări Economice

2064, RM, Chișinău, Str. Ion Creangă, 45

Tel: (+ 373 22) 50-11-00, Fax: (+ 373 22) 74-37-94

e-mail: info@ince.md, web site: www.ince.md

CUPRINS

Principalele evenimente politice, economice și sociale din Republica Moldova	10
Rezumatul ediției	12
Capitolul I. PRODUCȚIA	17
Capitolul II. PREȚURI, RATE DE SCHIMB ȘI POLITICA MONETARĂ	23
Capitolul III. FINANȚE	31
Capitolul IV. SECTORUL EXTERN	41
Capitolul V. MEDIUL DE AFACERI	48
Capitolul VI. SECTORUL SOCIAL	51
ANEXE STATISTICE	59

DATE GENERALE

Denumirea oficială	REPUBLICA MOLDOVA
Capitala	Chișinău
Președinte	Nicolae Timofti
Președintele Parlamentului	Andrian Candu
Prim-ministru	Pavel Filip
Parlamentul Republicii Moldova	101 deputați: Partidul Socialiștilor din Republica Moldova – 24, Partidul Liberal Democrat din Moldova – 12, Partidul Comuniștilor din Republica Moldova – 7, Partidul Democrat din Moldova – 20, Partidul Liberal – 13, Deputați neafiliați – 25.
Obținerea independenței	27 august 1991
Suprafața	33,8 mii km ²
Unități administrative	32 raioane, 5 municipii (Chișinău, Bălți, Bender, Comrat, Tiraspol), UTA Găgăuzia, Unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului
Populația stabilită	3555,2 mii locuitori (la începutul anului 2015)
Principalele religii	ortodoxă (93,34%), protestantă (1,98%), creștină de rit vechi (0,15%), catolică (0,14%), etc.
Moneda națională	Leu moldovenesc (cursul mediu de schimb, trimestrul I, 2016 – 1 USD = 20,1 MDL, 1 EUR = 22,1 MDL)

ABREVIERI

ACECL	- Acordul Central European al Comerțului Liber
ACR	- Avantajul Comparativ Relevat
AGCS	- Acordul General asupra Comerțului cu Servicii
AHPCC	- Analiza hazardului și punctul critic de control
AID	- Asociația Internațională pentru Dezvoltare
ALSAC	- Acord de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător
ATP	- Preferințe Comerciale Autonome
APC	- Acordul de Parteneriat și Cooperare
BERD	- Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BIM	- Biroul Internațional al Muncii
BMA	- Biroul Migrație și Azil
BNM	- Banca Națională a Moldovei
BPN	- Bugetul Public Național
BNS	- Biroul Național de Statistică
BPA	- Bune practici agricole
BTC	- Bariere Tehnice în Comerț
CBN	- Certificatele Băncii Naționale
CE	- Comisia Europeană
CFA	- Consumul Final al Autorităților Publice
CFP	- Consumul Final al Populației
CNPF	- Comisia Națională a Pieței Financiare
CNT	- Capital Normativ Total
CPE	- Coeficientul Protecției Efective
CSCI	- Clasificatorul Standard de Comerț Internațional
CSI	- Comunitatea Statelor Independente
CT	- Contingent Tarifar
DPI	- Drepturile Proprietății Intelectuale
DST	- Drepturi Speciale de Tragere
EAD	- Echivalent ad-valorem
FMI	- Fondul Monetar Internațional
INCE	- Institutul Național de Cercetări Economice
IHH	- Indicele Herfindahl-Hirschman
IMM	- Întreprinderi Mici și Mijlocii

IPC	- Indicele Prețurilor de Consum
IPP	- Indicele Prețului de Producție
IPPI	- Indicele Prețurilor Producției Industriale
ISD	- Investiții Străine Directe
IVF	- Indicele Volumului Fizic
IVU	- Indicele Valorii Unitare
MAIA	- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
MAIB	- Moldova Agroindbank
MDL	- Leu Moldovenesc
MF	- Ministerul Finanțelor
MSF	- Măsuri sanitare și fitosanitare
NCMF	- Națiunea cea mai Favorizată
NEER	- Rata Nominală Efectivă de Schimb
NPC	- Coeficientul Protecției Nominale
OCEMN	- Organizația Cooperării Economice a Mării Negre
ODIMM	- Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii
OIM	- Organizația Internațională a Migrației
OMC	- Organizația Mondială a Comerțului
OMS	- Organizație de Microfinanțare
ONU	- Organizația Națiunilor Unite
PIB	- Produsul Intern Brut
RC	- Rata de concentrare
REER	- Rata Reală Efectivă de Schimb
SGP	- Sistemul Generalizat de Preferințe
TEM	- Tendințe în Economia Moldovei
TN	- Transnistria
TVA	- Taxa pe Valoare Adăugată
UE	- Uniunea Europeană
USD	- Dolar SUA
UTA	- Unitate teritorial-administrativă
VAB	- Valoare Adăugată Brută
VMS	- Valorile Mobiliare de Stat

TABELE

Tabelul 2.2.1. Activitatea BNM pe piața valutară interbancară în perioada ianuarie 2015–mai 2016	28
Tabelul 4.1. Balanța de plăți a Republicii Moldova, mil. USD (date provizorii)	41
Tabelul 4.2. Proveniența geografică a transferurilor în favoarea persoanelor fizice, mil. USD	43
Tabelul 4.3. Exporturile Republicii Moldova structurate pe grupe de țări.....	45
Tabelul 4.4. Importurile Republicii Moldova structurate pe grupe de țări	46
Tabelul 5.1. Indicii de creștere a numărului de întreprinderi înregistrate și radiate în TI 2010-2016 față de perioada similară a anului precedent, %	48
Tabelul 5.2. Evoluția indicatorilor „Doing business” pentru Republica Moldova.....	50
Tabelul 6.1. Mișcarea naturală a populației țării pe regiuni de dezvoltare în T. I al anului 2016.....	52
Tabelul 6.2. Tendințele ratelor salariului nominal vs ratelor salariului real, %	54
Tabelul 6.3. Minimul de existență în Regiunea din partea stângă a Nistrului în trimestrul I al anului 2016	58

FIGURI

Figura 1.1. Evoluția PIB în T1:2008 –T1: 2016 (%).....	17
Figura 1.2. Contribuția componentelor de resurse la formarea PIB în T1:2016 și la creșterea acestuia față de anul T1:2015 (%).....	18
Figura 1.3. Contribuția componentelor de utilizări la formarea PIB în T1:2016 și la creșterea acestuia față de anul T1:2015 (%).....	18
Figura 1.4. Evoluția volumului producției agricole în T1:2008 – T1:2016.....	19
Figura 1.5. Indicii volumului producției industriale în T1:2008-T1:2016 (%).....	20
Figura 1.6. Indicii infraanuali ai volumului producției industriale în dec. 2013-mar.2016 (%).....	20
Figura 2.1.1. Ritmul anual de creștere a IPC și a componentelor sale, %.....	23
Figura 2.1.2. Ritmul anual de creștere al IPC și inflației de bază, %.....	24
Figura 2.1.3. Ritmul anual de creștere a prețurilor producției industriale și a componentelor sale, %.....	25
Figura 2.1.4. Evoluția cursului nominal de schimb mediu lunar al MDL comparativ cu USD și EURO.....	25
Figura 2.1.5. Ritmul anual de creștere a IPC în regiunea din partea stângă a râului Nistru, %.....	26
Figura 2.2.1. Evoluția ratelor de dobândă la instrumentele de politică monetară ale Băncii Naționale a Moldovei, în perioada 2014-2015.....	27
Figura 2.2.2. Rata rezervelor obligatorii la BNM, %.....	28
Figura 2.2.3. Structura masei monetare M3.....	29
Figura 3.1.1. Structura veniturilor în BPN în I trimestru 2015-2016, mil. MDL.....	31
Figura 3.1.2. Structura cheltuielilor executate din BPN în I trim. 2015-2016, %.....	32
Figura 3.1.3. Deficitul finanțelor publice, mil. MDL.....	33
Figura 3.1.4. Structura datoriei sectorului public în perioada 2015-2016, %.....	33
Figura 3.2.1. Evoluția numărului total de angajați și subdiviziuni ale băncilor în I trimestru 2016.....	35
Figura 3.2.2. Evoluția calității capitalului bancar.....	35
Figura 3.2.3. Media suficienței capitalului ponderat la risc și lichiditatea curentă pe sector bancar la 31.03.2016, %.....	36
Figura 3.2.4. Ritmul anual de creștere a creditelor în valută străină și în monedă națională, %.....	37
Figura 3.2.5. Ponderea creditelor neperformante în sectorul bancar, %.....	37
Figura 3.2.6. Evoluția marjei bancare*, a ratelor medii ale dobânzii la depozite și la credite în MDL și valută străină, %.....	38
Figura 3.2.7. Evoluția depozitelor atrase de bănci în I trimestru 2016, mil. MDL.....	39
Figura 3.2.8. Evoluția rentabilității și profitabilității bancare în 2015-2016.....	39
Figura 3.2.9. Ritmul anual de creștere a activelor, depozitelor și creditelor bancare în regiunea Transnistreană, %.....	40
Figura 4.1. Transferurile nete de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice în T1, efectuate prin băncile din Republica Moldova, în anii 2012-2016, mil. USD.....	42
Figura 4.2. Structura transferurilor de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice pe principalele țări în trimestrul I 2016.....	43
Figura 4.3. Investițiile străine directe la 30.03.2016, pe activități economice.....	44
Figura 4.4. Evoluția trimestrială (T1) a comerțului exterior în anii 2009- 2016.....	46
Figura 4.5. Evoluția valorii comerțului exterior al regiunii Transnistrene în anul 2015-2016 pe luni, mil. dolari SUA.....	47

Figura 5.1. Evoluția numărului de întreprinderi înregistrate și radiate în T I 2010-2016, unit.....	48
Figura 6.1. Mișcarea naturală a populației în T. I în anii 2011-2016.....	51
Figura 6.2. Evoluțiile ratelor de activitate, ocupare și a șomajului populației de 15 ani și peste, tendințele în dinamică ale acestora în T. I anii 2010-2016.....	53
Figura 6.3. Dinamica salariului nominal în sectorul bugetar.....	54
Figura 6.4. Evoluția veniturilor disponibile ale populației, valoarea nominală și ritmuri de creștere, pe trimestre, T. I 2012 – T. I 2016.....	55
Figura 6.5. Evoluția cheltuielilor de consum, valoarea nominală și ritmuri de creștere, pe trimestre, T. I 2012 – T. I 2016	56

PRINCIPALELE EVENIMENTE POLITICE, ECONOMICE ȘI SOCIALE DIN REPUBLICA MOLDOVA

La începutul anului 2016 au avut loc o serie de evenimente importante atât de ordin politic, cât și economic și social.

4 ianuarie

Parlamentul Republicii Moldova s-a întrunit în ședință specială în scopul votării unui nou guvern propus, condus de Dl Ion Sturza. La ședință au fost prezenți 47 de deputați, număr insuficient pentru ca ședința să aibă loc. Din lipsă de cvorum, tentativa de alegere a unui nou prim-ministru a eșuat.

20 ianuarie

Parlamentul Republicii Moldova a votat pentru învestirea unui nou Guvern în frunte cu Dl Pavel Filip. Acesta a fost votat de deputații fracțiunilor Partidului Democrat, Partidului Liberal, 14 deputați din PCRM, precum și câțiva deputați din Partidul Liberal Democrat din Moldova.

10 februarie

Guvernul Republicii Moldova a aprobat proiectul de lege privind ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare. Ca rezultat, Republica Moldova urmează să beneficieze de 250 mii EUR sub formă de grant în scopul implementării noilor practici și strategii pe termen scurt sau lung în domeniul dezvoltării sistemului feroviar.

12 februarie

Comitetul de supraveghere al Programului de atragere a remitențelor în economie PARE 1+1 a aprobat finanțarea a 98 de proiecte investiționale în domeniul agrar, creșterea animalelor, construcții, transport și servicii, în valoare de 19 mil. MDL. Viceprim-ministrul, Dl Octavian Calmâc, ministrul Economiei, a menționat că susținerea proiectelor investiționale ale migranților contribuie la dezvoltarea mediului de afaceri din Republica Moldova și la reîntoarcerea potențialul uman în țară.

17 februarie

Președintele Republicii Moldova, Dl Nicolae Timofti, a avut o întrevedere Dl Klaus Werner Iohannis, cu premierul Dacian Cioloș, cu președintele Senatului, Călin Popescu-Tăriceanu, precum și cu alți înalți oficiali. În cadrul discuțiilor au fost abordate subiecte ce țin de relațiile bilaterale, agenda europeană a Republicii Moldova, colaborarea în plan economic, politic și social.

18 februarie

Președintele Academiei de Științe a Moldovei, Dl acad. Gheorghe Duca, a avut o întrevedere cu E.S. Artur Michalski, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Polonia în Republica Moldova. În cadrul dialogului, părțile au discutat aspecte privind organizarea ședinței a V-a a Comisiei mixte interguvernamentale moldo-polone pentru colaborare economică. De asemenea, președintele AȘM a solicitat intervenția Ambasadei Polone privind inițierea semnării unui Acord bilateral între Academia de Științe Moldovei și Ministerul Cercetării din Polonia. În baza Acordului vor fi anunțate Apeluri de concurs pentru susținerea mobilității cercetătorilor ambelor țări. Scopul concursului este de a contribui la

fortificarea capacităților cercetătorilor științifici prin participarea în cadrul Programului Orizont 2020, prin susținerea vizitelor bilaterale, realizarea stagiilor cercetătorilor din ambele țări, dar și efectuarea cercetărilor comune.

23-29 februarie

O echipă de experți a Fondului Monetar Internațional condusă de Dna Ivanna Vladkova-Hollar s-a aflat în vizită în Republica Moldova. Scopul misiunii FMI a fost de a actualiza informația privind evoluțiile economice recente și de a discuta despre politicile promovate de autorități pentru menținerea stabilității macroeconomice și perfecționarea guvernării. Misiunea nu a fost împunernică cu un mandatul de a negocia un program de asistență financiară.

25 februarie

Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei a decis diminuarea ratei de bază aplicată la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt cu 0,5 puncte procentuale, de la 19,5 până la 19,0% anual. În același timp s-a decis diminuarea ratelor de dobândă la creditele overnight cu 0,5 p.p., de la 22,5 până la 22,0 la sută anual și la depozitele overnight cu 0,5 p.p., de la 16,5 până la 16,0 la sută anual.

4 martie

Curtea Constituțională a decis ca președintele țării să fie ales direct prin votul cetățenilor, declarând neconstituționale modificările din anul 2000.

11 martie

Dl Sergiu Cioclea a primit vot de încredere din partea Parlamentului, fiind desemnat guvernator al Băncii Naționale a Moldovei. El a fost votat de către 61 de deputați PD, PL, PLDM și neafiliați.

25 martie

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare urmează să acorde un împrumut de 52,5 mil. EUR companiei de stat „Calea Ferată din Moldova”, în scopul reabilitării infrastructurii feroviare și achiziția unor noi locomotive.

31 martie

Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei a adoptat diminuarea ratei de bază aplicată la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt cu 2,0 p.p. de la 19,0 până la 17,0 la sută anual. Astfel, ratele de dobândă la creditele overnight se diminuează de la 22,0 până la 20,0 la sută anual, iar la depozitele overnight de la 16,0 până la 14,0 la sută anual.

REZUMATUL EDIȚIEI

Producția

După ce în 2015 valoarea adăugată brută pe toate tipurile de activități economice a înregistrat scăderi, fiind atestată o contracție a economiei naționale de 0,5 la sută, în trimestrul întâi 2016 economia arată semne modeste de revenire, cu unele sectoare economice în creștere, iar altele cu scăderi descrescătoare.

În trimestrul întâi anul 2016 produsul intern brut (27097,4 mil lei) marchează sporuri pozitive în încercarea de a se relansa pe traiectoria de creștere după două trimestre de regres în 2015, atingând un spor modest de 0,8% față de perioada respectivă a anului precedent, o creștere imprimată de sectorul real economiei și de comerț, în timp ce activitățile financiare și cele finanțate de buget suferă scăderi.

Cele mai mari sporuri ale PIB-ului revin agriculturii, industriei, comerțului, impozitelor indirecte și serviciilor financiare indirect măsurate. Astfel, volumul producției agricole globale în trimestrul I 2016 marchează o dinamică pozitivă de 106,5% conform datelor preliminare. Aceeași tendință de revenire post-criză se atestă și în activitatea industrială, care se animă începând cu martie 2016, volumul activității industriale pentru trimestrul I revenind pe teren pozitiv cu un indice de 101,1% față de perioada similară anul precedent. Produsul industrial crește exclusiv din contul industriei prelucrătoare, iar în cadrul ei – din contul majorării activității industriilor textile și chimice. Industria alimentară suferă de pe urma secetei din 2015 și nu a contribuit la sporul produsului industrial global. Industria extractivă și sectorul energetic continuă să scadă al patrulea trimestru consecutiv, însoțite de scăderea în premieră a activității în industriile utilajelor și echipamentelor electrice. Deși comerțul total este printre activitățile care au susținut creșterea PIB-ului trimestrial, în particular comerțul cu amănuntul și cu ridicata au continuat scăderile în activitate, în timp ce sectorul serviciilor și comerțul cu autovehicule mențin o traiectorie pozitivă de dinamică.

Pe aceeași dinamică negativă se poziționează și investițiile, care continuă scăderile și atestă contracții mai adânci comparativ cu perioada similară din anul precedent. Nici activitatea de turism nu afișează semne optimiste, atestând o scădere a numărului vizitatorilor străini în țară prin intermediul agențiilor de turism. Cât privește activitatea de transport, de mărfuri, aceasta evoluează descendent, dar cu ritmuri descrescătoare, în timp ce transportul de pasageri e mai dinamic, cu semne de revenire totală în trimestrul următor.

Aportul esențial la creșterea PIB-ului trimestrial l-a avut impozitarea indirectă netă. Acest lucru se explică prin politica fiscală agresivă pe care a adoptat-o statul în 2015 și pe care o continuă în 2016 în scopul acumulării veniturilor bugetare. Guvernul a restricționat esențial cheltuielile bugetare, astfel că activitățile economice cu finanțare bugetară au atestat scăderi de activitate în acest trimestru.

Limitările bugetare au inversat și traiectoria investițiilor. Astfel că, pe partea utilizărilor, investițiile, precum și exportul s-au diminuat. Așa cum de multe ori ne-a obișnuit, produsul intern brut s-a întâmpnat ca și de această dată să crească din import și consum, diferența de dinamici între care a dus la sporirea stocurilor în economie. Per general, creșterea modestă a PIB-ului în primul trimestru este una duală, cu semne de creștere în sectorul real, dar în continuare cu mari probleme în activitatea investițională și export, care sunt forțe motrice pentru economia Moldovei.

Prețuri și rate de schimb

În primele trei luni ale anului 2016 indicii prețurilor de consum a crescut cu 11%, comparativ cu perioada similară a anului trecut. Principalul factor ce a cauzat majorarea prețurilor a fost

deprecierea monedei naționale față de principalele valute de referință după distorsiunea sistemului bancar național ce a avut loc la sfârșitul anului 2014.

Inflația de bază și-a continuat trendul ascendent observată încă de la sfârșitul anului 2013, constituind pentru primele trei luni ale anului 2016 – 11,6%, cu 2,5 p.p. peste nivelul atins în anul precedent. Din luna mai 2014 ritmurile anuale ale inflației de bază s-au majorat mai rapid decât IPC. Această devansare se datorează scăderii presiunilor din partea prețurilor la produsele alimentare asupra IPC, care nu sunt luate în considerație la calcularea inflației de bază.

În trimestrul I, 2016 creșteri neuniforme au înregistrat și alți indici ai prețurilor, care comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent au avut următoarele evoluții:

- ✓ indicele prețurilor producției industriale a avansat cu 6,7%, față de aceeași perioadă a anului precedent;
- ✓ în sectorul construcțiilor prețurile au sporit față de nivelul înregistrat în perioada similară a anului precedent cu 9,1%. Cele mai mari creșteri de prețuri la construcții au fost înregistrate în agricultură, telecomunicații și energetică;
- ✓ prețurile producătorilor la produsele agricole au scăzut ușor cu 0,4%. La temperarea ritmului anual de creștere a acestei categorii de prețuri, în perioada corespunzătoare, au contribuit, în special, produsele animaliere.
- ✓ prețurile pentru combustibili au înregistrat o descreștere ușoară cu 1,3%.

În trimestrul I al anului 2016 cursul nominal al monedei naționale a fost de 22,1 MDL/EUR și 20,1 MDL/USD, depreciindu-se comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 8,8% față de moneda unică europeană și cu 11,4% față de dolarul SUA.

Drept consecință a deprecierei monedei naționale a crescut și cursul real al monedei naționale. De la începutul anului 2016 – în trimestrul I cursul real al leul moldovenesc s-a depreciat față de USD cu 13,2% (comparativ cu perioada similară a anului trecut), iar față de Euro cu 3,3%.

Politica monetară

În primele luni ale anului 2016, Banca Națională a Moldovei a întreprins primii pași de relaxare a politicii monetare promovate, după un an de înăsprire tratată a acesteia.

În trimestrul I, 2016 ratele de politică monetară s-au redus ușor cu 0,5 p.p. față de nivelul înregistrat la sfârșitul anului precedent. La sfârșitul trimestrului I, 2016 rata de bază constituia 19%, rata dobânzii la creditele overnight – 22% și rata dobânzii la depozitele overnight – 16%. În lunile aprilie și mai rata de bază a scăzut până la 17% și 15% corespunzător.

În trimestrul I, 2016 BNM menține rata rezervelor din mijloacele atrase în MDL și în valută neconvertibilă la nivelul de 35%, cu 15 p.p. peste maxima istorică a ratei RMO înregistrată în anul 2008. Rata rezervelor obligatorii de la mijloacele atrase în valute convertibile a rămas și ea neschimbată la nivelul de 14%.

În primul trimestru al anului 2016, activele oficiale de rezervă s-au diminuat față de datele înregistrate la sfârșitul lunii decembrie a anului 2015, cu cca. 0,01 mld. USD. Soldul activelor oficiale de rezervă la sfârșitul trimestrului I, 2016 a constituit 1,75 mld. USD, reducându-se cu 0,3% f.p.s.a.p.

Tendința de reducere a masei monetare conturată în anul 2015 s-a menținut și în primul trimestru al anului 2016. Ritmul de creștere a masei monetare, în această perioadă, înregistrează valori negative, fiind în descreștere față de valorile acestuia înregistrate în perioada similară a anului precedent.

Finanțele publice

Veniturile Bugetului public național, în pofida constrângerilor existente au fost în descreștere în primul trimestru al anului 2016, iar în primele cinci luni a acestui an, veniturile au avut o ascensiune în jur de 2% f.p.s.a.p. La majorarea încasărilor bugetului public, au contribuit atât veniturile fiscale cât și nefiscale.

În I trimestru 2016, Republica Moldova a primit granturi în sumă de 146,6 mil. MDL mai puțin cu 39% mai puțin f.p.s.a.p. Respectiv, în primele cinci luni ale anului 2016, granturile au crescut până la 159,5 mil.MDL. Donatorii externi au redus volumul finanțării prin granturi în condițiile în care nu există o stabilitate economică și politică în țară.

Cheltuielile realizate din BPN, I trimestru 2016, s-a realizat în sumă de 9826,4 mil. MDL, fiind în descreștere cu 3,9 mil. MDL comparativ cu perioada similara a anului 2015. Ponderea cheltuielilor au fost atribuite preponderent cheltuielilor socio-culturale (74%). Iar în primele cinci luni ale anului 2016, s-au cheltuit mai mult cu 3% față de p.s.a.p. cheltuielile BPN totalizând 17715 mil. MDL.

Prin urmare, *executarea bugetului public național în anul 2015* a rezultat cu un deficit în mărime de 90,5 mil. MDL, în creștere cu 252,8 mil. MDL sau circa 74% comparativ cu perioada similară a anului precedent. Iar în primele cinci luni ale anului 2016, s-a încheiat cu un deficit în sumă de 696,9 mil.MDL sau în creștere cu 24,5% f.p.s.a.p. Cât privește datoria publică, La finele I trimestru 2016, ponderea *datoriei sectorului public* a constituit 33,2% din PIB, în scădere cu 2,3 p.p. comparativ cu finele anului 2015.

Sectorul bancar

Menținerea unui grad însemnat de incertitudinea privind evoluțiile economice și financiare din ultimii ani, reprezintă principala provocare la adresa stabilității financiare a sectorului bancar din Republica Moldova. Indicatorii prudențiali ai sectorului bancar privind profitabilitate, lichiditate și solvabilitate au continuat să se îmbunătățească în I trimestru 2016, ceea ce arată că se creează tot mai mult spațiu pentru reluarea sustenabilă a creditării în sectorul bancar.

Totuși, la capitolul *portofoliul de credite brute acordate de către băncile comerciale, în I trimestru 2016 a înregistrat evoluții negative* (-10% f.p.s.a.p.), iar iar volumul creditelor noi acordate după un trend negativ s-a revigorat cu o creștere de 10,6% f.p.s.a.p. În mare parte această creștere a fost condiționată de creditele acordate în valută străină (44% f.p.s.a.p.), iar creditele în monedă națională noi au fost în scădere cu 9,3% f.p.s.a.p. Totuși, *tendința de scădere a creditelor acordate în valută națională s-a transformat într-o îngrijorare majoră, reflectată de încetinirea activității economice, nivelul înalt de incertitudine cât și riscul cursului de schimb valutar.*

Creșterea ratelor dobânzii în monedă națională în I trimestru 2016, a fost cauzată în mare parte de restricționarea politicii monetare, generând *creșterea neîncrederii populației față de depunerile în MDL*. Deci, *preferința populației constituie depozitele în valută străină* a căror pondere a constituit 52% la sfârșitul lunii martie 2016, iar depozitele în monedă națională, reprezentând 48% din valoarea totală a depozitelor. Aceasta se explică prin faptul, că rata medie a dobânzii pe sistemul bancar la depozitele în valută străină este mai atractivă (constituind în martie 2016 – 2,06%, în scădere cu 0,57 p.p. față de martie 2015) față de rata la cele în monedă națională (martie 2016 – 14,69% în creștere cu 3,08 p.p. față de martie 2015).

Profitabilitatea băncilor comerciale a crescut cu 54% în I trimestru 2016 față de perioada similară a anului 2015. Această majorare se datorează principalei componente a activității operaționale – veniturile din dobânzi cu 7% față de sfârșitul luni martie 2015, cunoscând o dinamică pozitivă.

Prioritățile industriei bancare moldovenești vizează să asigure transparența structurii acționarilor și angajarea în tranzacții cu risc sporit. Cele mai mari bănci comerciale din Republica

Moldova, rămân sub instituirea supraveghere specială încă pe un termen de 3 luni (BC „Moldindconbank” S.A., B.C. „VICTORIABANK” S.A. și BC „MOLDOVA - AGROINDBANK” S.A.) la decizia BNM¹.

Sectorul extern

Contul curent al balanței de plăți a Republicii Moldova s-a redus cu 26,5 % față de ianuarie-martie 2015, înregistrând un deficit de 104,67 mil. USD.

Volumul transferurilor de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice efectuate prin băncile Republicii Moldova în primul trimestru al anului 2016 au continuat să scadă. Astfel confirmând tendința generală din ultimul an, înregistrând cel mai jos nivel după 9 ani. Reducerea transferurilor de mijloace bănești este cauzată în special de fluctuațiile cursului de schimb al valutelor originale față de dolarul SUA.

Investițiile străine directe în primul trimestru, 2016 au fost în creștere cu 2% față de trimestrul I 2015, însumând 3,580 mil. USD.

Comerțul exterior în trimestrul I al anului 2016 a continuat să scadă și a constituit 1306,6 mil. dolari SUA sau cu circa 158 mil. dolari SUA mai puțin față de p.s.a.p. (în anul 2015 a constituit 1464,3 mil. dolari SUA).

Exporturile de bunuri continuă să scadă, pentru al doilea an consecutiv. În trimestrul I a anului 2016, au fost exportate produse în valoare de 417,2 milioane dolari SUA.

Importurile de mărfuri în trimestrul I au constituit 889,4 mil. dolari SUA, cu 8,9% mai puțin decât în aceeași perioadă a anului 2015.

Balanța comercială, în trimestrul I, 2016 a înregistrat un deficit în valoare de 472,2 mil. dolari SUA, cu 16,1 mil. dolari SUA (3%) mai mic față de perioada similară a anului precedent, datorită decalajului dintre evoluția exporturilor și a importurilor.

În regiunea Transnistreană în trimestrul I, 2016 comerțul exterior cu bunuri a fost în scădere, cu 25%, sau cu 114,8 mil. dolari comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, ajungând la 336,7 mil. dolari SUA.

Mediul de afaceri

În T I 2016, numărul întreprinderilor înregistrate de Camera Înregistrării de Stat s-a diminuat cu 1% f.p.s.a.p., continuând tendința de scădere înregistrată în primul trimestru al anilor 2010-2015 (excepție făcând T I 2011 și T I 2013, în care a fost înregistrată o creștere nesemnificativă). Astfel, potrivit datelor Camerei Înregistrării de Stat, în T I 2016, în Registrul de stat, au fost trecute 1586 întreprinderi noi.

Totodată, se atestă continuarea tendinței de creștere a numărului de întreprinderi radiate. Astfel, în T I 2016, numărul întreprinderilor radiate a constituit 1209 unități sau cu 55,4% în creștere f.p.s.a.p. Per ansamblu, în a.2015 numărul întreprinderilor radiate a marcat o tendință semnificativă de creștere, constituind 3905 unități sau cu 40,9% f.p.s.a.p.

¹Banca Națională a Moldovei la 11.06.2015, în conformitate cu prevederile Legii instituțiilor financiare, a instituit procedura de supraveghere specială pe un termen de 3 luni, asupra 3 bănci (BC „Moldindconbank” S.A., B.C. „VICTORIABANK” S.A. și BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” S.A., care dețin în total 66,2% din activele sectorului bancar). Ulterior la 12.09.2015, 14.12.2015 și respectiv la 09.03.2016 Banca Națională a instituit procedura de supraveghere specială încă pe un termen de 3 luni, disponibil pe: <http://www.bnm.md/ro/content/situatia-financiara-sectorului-bancar-trimestrul-i-2016>

Sectorul social

Situația demografică. Trimestrul I din anul 2016 este marcat de o creștere esențială a sporului natural al populației, care rămâne încă negativ. Aceasta se datorează reducerii diferenței dintre numărul născuților-vii și al celor decedați. Numărul *născuților-vii* total pe țară a constituit 9342 pers., fiind în scădere cu 3,9% în comparație p.s.a.p. Totodată, numărul *decedaților* a constituit 10752 pers., mortalitatea generală înregistrând, de asemenea, o micșorare, însă într-o mărime puțin mai mică, 3,7% față de p.s.a.p. Numărul *căsătoriilor* total pe republică a constituit 3679, fiind în scădere cu 5,0% față de p.s.a.p., iar rata nupțialității a constituit 4,2 căsătorii la 1000 locuitori. Indicatori mai mici decât aceștia sunt atestați în cazul numărului divorțurilor din țară, care a constituit 2767, fiind în scădere cu 5,3% față de aceeași perioadă a anului trecut. Rata divorțialității a alcătuit 3,1 divorțuri la 1000 locuitori.

Piața forței de muncă. În T. I al anului 2016 piața forței de muncă se caracterizează printr-o majorare a numărului populației economic active și a celei ocupate și o reducere a șomajului față de trimestrul I al anului precedent. Numărul persoanelor economic active (1198,1 mii pers.) s-a majorat cu circa 4,0% (46,2 mii pers.) comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, în timp ce a avut loc o reducere a numărului de șomeri. Rata de activitate a populației constituie 40,1%, fiind în creștere față de p.s.a.p. (38,6%). Numărul populației ocupate a constituit 1123,7 mii pers., mai mult cu 6,6% comparativ cu p.s.a.p. Rata de ocupare a populației de 15 ani și peste a fost de 40,1%, înregistrând o creștere cu 1,5 p.p. față de p.s.a.p. Rata șomajului calculată conform metodologiei BIM a înregistrat valoarea de 6,2%, fiind mai mică față de p.s.a.p. (8,5%).

Remunerarea muncii. Trendul general cu privire la remunerarea muncii pe parcursul T. I al anului 2016 a avut o evoluție neuniformă. Astfel, în ianuarie și februarie salariile au fost mai mari decât în martie, datorită premiului anual plătit (Hotărârea Guvernului Nr. 180 din 11.03.2013 cu privire la plata premiului anual personalului din unitățile bugetare; ultima modificare – Hotărârea Guvernului Nr. 770 din 23.09.2014). În martie în sectorul real, după scăderea din februarie salariul a început iarăși să crească, însă în sectorul bugetar el s-a micșorat. În comparație cu aceeași perioadă a anului precedent, în T. I din 2016 indicii salariului real au fost nu doar mai mici, dar prezintă și o scădere a mărimii salariului real. Indicii salariului nominal în acest trimestru față de p.s.a.p. sunt puțin mai mici, însă arată o creștere a mărimii salariului nominal. Aceste diferențe sunt rezultatul presiunilor inflaționiste.

Veniturile disponibile ale populației pe lună în T. I al anului 2016 au alcătuit în mediu pe o persoană 2026,8 MDL, ceea ce a constituit o creștere cu 9,3% f.p.s.a.p. Acest indicator înregistrează, în general, o dinamică pozitivă pe parcursul perioadei analizate. În termeni reali veniturile populației ajustate la indicii prețurilor de consum au suferit o descreștere de 1,5%. Indicii prețurilor de consum în T. I al anului 2016 față de p.s.a.p. a fost de 111,0%.

Cheltuielile de consum medii lunare ale populației în T. I al anului 2016 au fost de 2058,5 MDL pe persoană, majorându-se cu 7,6% față de T. I al anului precedent. În termeni reali, ajustate la indicii prețurilor de consum, populația a efectuat cheltuieli în medie cu 3,1% mai puțin f.p.s.a.p.

Protecția socială a populației (până la indexare). Conform datelor Casei Naționale de Asigurări Sociale, numărul pensionarilor aflați la evidența organelor de protecție socială la 01.04.2016 a constituit 680,9 mii de persoane. Dintre aceștia de pensii pentru limita de vârstă au beneficiat 520,5 mii, pensii de dezabilitate – 133,9 mii, iar pensii de urmaș – 14,3 mii. Mărimea medie a pensiei lunare a constituit 1164,56 MDL.

Capitolul I

PRODUȚIA²

Produsul intern brut

În trimestrul întâi anul 2016 produsul intern brut (27097,4 mil lei) marchează sporuri pozitive în încercarea de a se relansa pe traiectoria de creștere după două trimestre de regres în 2015. În termeni reali creșterea din T1 curent a fost de 0,8% față de perioada respectivă a anului precedent, o creștere mult mai modestă față de sporul de 4,8% atestat în TRIM1 2015. Față de anul pre-criză 2008 volumul PIB-ului din T1 constituie 120,9%, menținând o traiectorie crescătoare începând cu 2011.

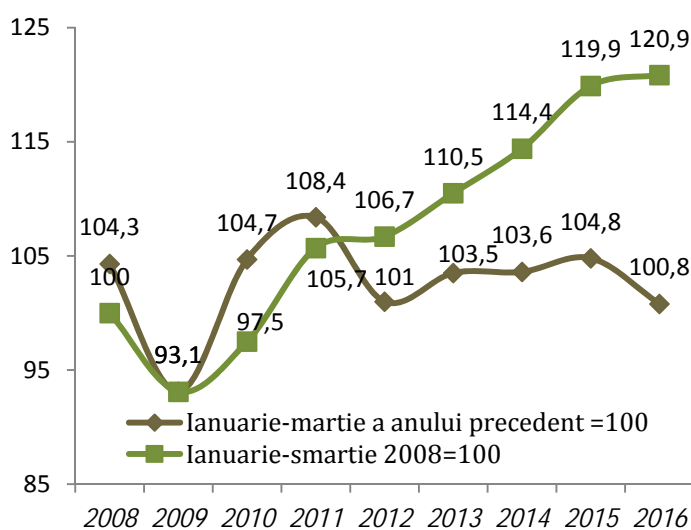

Figura 1.1. Evoluția PIB în T1:2008 -T1: 2016 (%)

Sursa: Calculele autorului în baza datelor BNS.

- Serviciile intermediarilor indirect măsurate, ce au imprimat o creștere de 1,3%;
- Comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor, ce au imprimat o creștere de 0,5%;
- Tranzacții și comunicații (+0,3%);
- Impozite nete pe produse și import, cu o contribuție de 0,4% la majorarea PIB-ului trimestrial.

Nu toate activitățile economice au înregistrat creșteri în acest trimestru. Sub influența construcțiilor și altor activități PIB-ul a suferit o scădere de 2,0%:

- Construcții (-4,0%);
- Activități financiare și de asigurări (-2,4%);
- Învățământ (-2,5%);
- Sănătate și asistență socială (-2,9%);
- Producția și furnizarea de energie electrică și termică (-2,7%).

Comparativ cu trimestrul similar din 2015 când toate componentele au imprimat creșteri PIB-ului, în acest an primele 3 luni au cunoscut sporuri modeste la majoritatea activităților, la unele chiar regres al volumului de activitate.

În trimestrul I 2016 activitățile financiare și cele finanțate de buget suferă scăderi, iar PIB-ul crește pe seama comerțului și sectorului real al economiei.

Majorarea principalului agregat macro-economic în T1: 2016 a fost determinată în principal de creșterile în următoarele ramuri ale economiei naționale:

² Analiza este prezentată fără datele întreprinderilor și organizațiilor din partea stângă a Nistrului și mun. Bender, pe baza statisticilor oficiale elaborate de către Biroul Național de Statistică. În unele cazuri, special menționate, sunt prezentate datele disponibile vizând regiunea transnistreană, difuzate de către organul de statistică din regiune.

Dacă ne referim la sectorul real al economiei (agricultură și industrie), sub influența acestuia PIB-ul a sporit cu 0,5%, cele două activități înregistrând majorări a valorii adăugate brute de 5,1%, respectiv 2,5%.

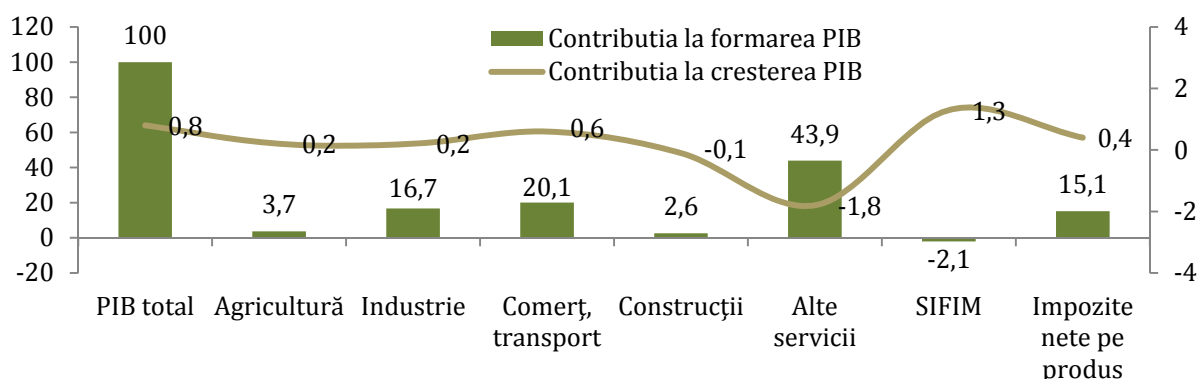

Figura 1.2. Contribuția componentelor de resurse la formarea PIB în T1:2016 și la creșterea acestuia față de anul T1:2015 (%)

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

Așa cum de multe ori ne-a obișnuit, produsul intern brut s-a întâmplat ca și de această dată să crească din import și consum, diferența de dinamici între care a dus la sporirea stocurilor în economie. Pe partea utilizărilor, în primul trimestru 2016 se atestă o majorare a stocurilor, importului și a consumului, atât cel privat cât și public, concomitent cu reducerea formării brute de capital fix și a exportului.

În ultimele cinci trimestre exportul de bunuri sporea din ce în ce mai modest, întrând în regres începând cu semestrul II 2015, astfel că sporul negativ se acutizează în T1:2016 la -5,6% f.p.s.a.p. Deși importul similar scădea în aceeași perioadă cu ritmuri mai puternice, spre deosebire de export, în trimestrul întâi 2016 revine pe ritmuri pozitive. Astfel, scăderea primele trei luni 2016 cu 5,6% a exportului de bunuri și servicii pe fundalul creșterii cu 1,8% a importului respectiv a condus la majorarea soldului negativ al balanței comerciale, care a imprimat în rezultat o scădere a PIB-ului de 4,3%. Spre comparație, în T1 anul precedent de pe urma exportului net PIB-ul obținuse un spor de 2,1%.

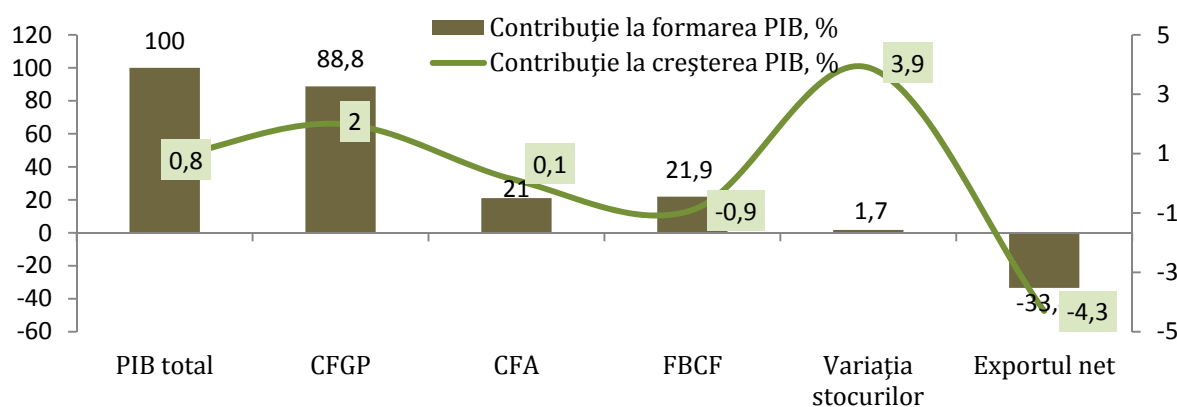

Figura 1.3. Contribuția componentelor de utilizări la formarea PIB în T1:2016 și la creșterea acestuia față de anul T1:2015 (%)

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

Agricultura

Volumul producției agricole globale în trimestrul I 2016 marchează o dinamică pozitivă de 106,5% conform datelor preliminare, sporuri pozitive fiind atestate atât la producția vegetală (+6,5%), cât și la cea animalieră (+4,0%).

Spoarește producția (creșterea) vitelor și păsărilor cu 3,0%, de ouă – cu 29,1%. Din cauza reducerii efectivului mediu e vaci în gospodăriile de toate categoriile a scăzut producția de lapte cu 2,5%.

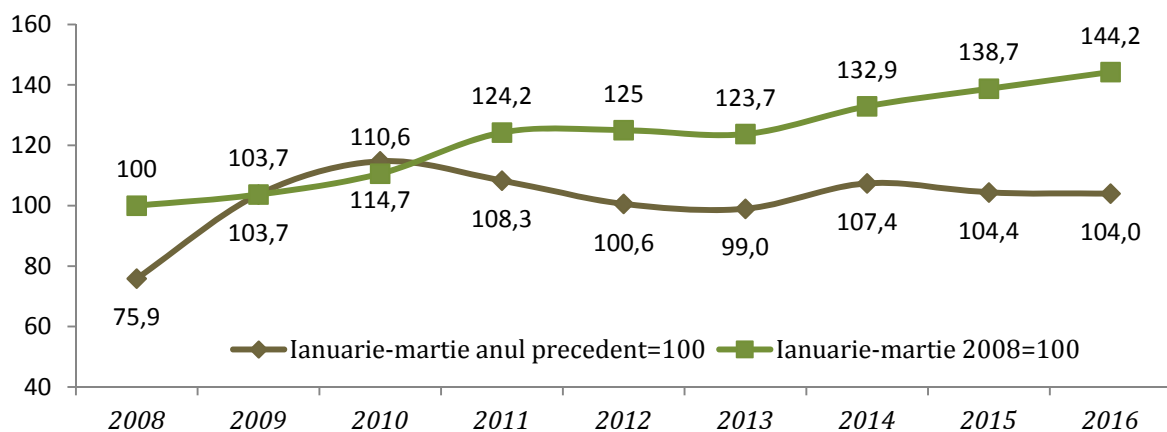

Figura 1.4. Evoluția volumului producției agricole în T1:2008 - T1:2016

Sursa: Calculele autorului în baza datelor BNS.

Industrie

Activitatea industrială se animă începând cu martie 2016, volumul activității industriale pentru trimestrul I revenind pe teren pozitiv cu un indice de 101,1% față de perioada similară anul precedent. După ce în august 2015 indicele anual al industriei a marcat primul spor negativ de -5,3%, iar în noiembrie același an a ajuns la minimum anual de -10,4% f.p.s.a.p., sporurile negative se reduc astfel că în martie curent (a.2016) indicele infraanual al industriei revine pe teren pozitiv la 105,5% f.p.s.a.p. În rezultat, indicele anual pe primul trimestru 2016 la nivelul industriei echivalează cu 101,1% față de perioada similară anul precedent. Criza din 2015 a reținut evoluția activității industriale, nepermițându-i să atingă nivelul anticriză.

În primul trimestru produsul industrial crește exclusiv din contul industriei prelucrătoare, iar în cadrul ei – din contul majorării activității industriilor textile și chimice. În trimestrul I 2016 producția industrială a sporit exclusiv din contul sporului din industria prelucrătoare (care a crescut cu 3 la sută), celelalte industrii marcând scăderi: industria extractivă (-12 la sută), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer (-3,7 la sută). În industria prelucrătoare (84,6% în structura industriei totale, +Δ5,2 p.p.) sporul de 3 la sută vine din alte ramuri decât cea alimentară. Principalele contribuții pozitive vin din industria fabricării articolelor de îmbrăcăminte (+1,5%), fabricarea produselor textile (+1,2%), fabricarea substanțelor și produselor chimice (+1,1%).

Seceta din 2015 afectează în scădere industria alimentară, care atestă o contracție a volumului de activitate cu 2,8%. Scăderea a fost determinată în principal de scăderilor din ramura prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor (72,3%), fabricarea altor produse alimentare (73,9%), producția de băuturi răcoritoare nealcoolice (60,7%), fabricarea produselor de morărit, a amidonului și produse din amidon (96,0%), fabricarea băuturilor (97,6%).

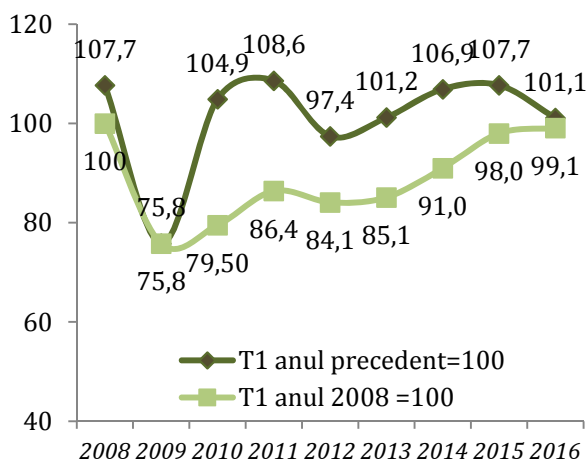

Figura 1.5. Indicii volumului producției industriale în T1:2008-T1:2016 (%)

Sursa: Calculele autorului în baza datelor BNS.

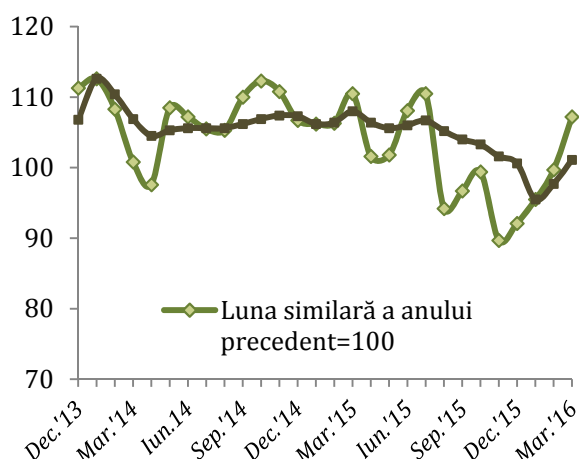

Figura 1.6. Indicii infraanuali ai volumului producției industriale în dec. 2013-mar. 2016 (%)

Sursa: Datele Biroului Național de Statistică.

Industria extractivă și sectorul energetic continuă să scadă al patrulea trimestru consecutiv, însoțite de scăderea în premieră a activității în industriile utilajelor și echipamentelor electrice.

După luni la rând de aporturi de valoare adăugată brute semnificative la produsul industrial total, industria de fabricare a echipamentelor electrice înregistrează scăderi patru luni consecutiv (ianuarie-aprilie), cu un indice de 82,5% în T1:2016, generând scăderea produsului industrial global cu 1,5%.

Comerțul interior de bunuri și servicii

Comerțul cu amănuntul și cu ridicata continuă scăderile în activitate, în timp ce sectorul serviciilor și comerțul cu autovehicule mențin o traiectorie pozitivă de dinamică.

În primele trei luni ale anului 2016 volumul activității de comerț cu amănuntul continuă scăderea, deși cu ritmuri mai modeste comparativ cu cifrele anului precedent. Astfel, în Trimestrul 1 curent sporul atestat a fost de minus 4,5 la sută comparativ cu trimestrul similar 2015. Același tablou se poate urmări la cifra de afaceri în comerțul cu ridicata, unde ritmul de dinamică pentru primul trimestru a cifrat minus 6,3 la sută f.p.s.a.p.

Alte ramuri ale comerțului intern au reușit redresarea cifrei de afaceri, astfel lansându-se pe o traiectorie ascendentă începând cu februarie 2016. Este vorba despre cifra de afaceri în companiile de prestare a serviciilor populației, comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor și a cifrei de afaceri pentru serviciile de piață prestate întreprinderilor, care au sporit în trimestrul întâi 2016 cu 2,3%, 10,1%, respective 1,8% față de perioada similară din anul precedent.

Investiții în active pe termen lung

Investițiile în economie continuă scăderile și atestă contracții mai adânci comparativ cu perioada similară din anul precedent.

Investițiile în active pe termen lung continuă să scadă și în primele trei luni ale anului 2016, urmând tendința descendentă inițiată în T2 anul precedent. După reducerea de 8,8 la sută înregistrată anul trecut, în primul trimestru curent sporul se adâncește la 22,6% față de

perioada similară anul precedent. Investițiile injectate în construcție-montaj scad cu 7,0%, investițiile în utilaje, mașini și mijloace de transport scad cu 33,4%, alte cheltuieli scad cu 39,1%.

Pe forme de proprietate se observă că cel mai mult se contractă investițiile în întreprinderile din sectorul public, care suferă o micșorare de 39,2% f.p.s.a.p. Scad deopotrivă și investițiile pe celelalte forme de proprietate, mia puțin pe proprietatea străină, care au atestat un spor de +15,1% f.p.s.a.p.

Pe surse de finanțare se înregistrează scăderea finanțării din toate sursele, cele mai mari scăderi revenind finanțării bugetare, care în primele trei luni ale 2016 reprezintă 35,3% din volumul înregistrat în trimestrul 1 anul precedent.

Evoluție cu semnul minus s-a atestat și în lucrările de construcții în antrepriză, unde scăderea în trimestrul 1 curent a cifrat 12,7% f.p.s.a.p. Construcțiile noi, care deține două treimi din totalul lucrărilor, s-au micșorat cu 14,7% f.p.s.a.p.

Conform Barometrului de Afaceri³, oamenii de afaceri și-au exprimat optimismul și intenția de a relansa procesele investiționale începând cu T2:2016. Astfel, există premise de a anticipa o redresare a sectorului investițional pe viitor.

Transport

Activitatea de transport arată semne de revigorare. Transportul de mărfuri evoluează descendent, dar cu ritmuri descrescătoare, în timp ce transportul de pasageri e mai dinamic, cu semne de revenire totală în trimestrul următor. Activitatea de transport în primul trimestru continuă tendința descendentă de evoluție, imprimată de criza din anul precedent. Totuși, lucrurile par să se redreseze, întrucât tempourile de scădere sunt mai mici decât cele din a doua jumătate a anului precedent. Astfel, în trimestrul 1 2016 au fost transportate în total 2251,4 mii tone marfă sau cu 13,3% mai puțin decât în perioada similară a anului precedent. Parcursul mărfurilor a fost și el în scădere față de trimestrul 1 2015 cu 10,7%, dar cu semene vizibile de revenire a transportului auto, care a înregistrat un indice de 102,1% față de trimestrul 1 2015.

Transportul de pasageri arată semne de revigorare a activității, astfel că tempourile de scădere sunt din ce în ce mai mici. Cei mai mulți pasageri transportați s-au deplasat cu autobuze și microbuze, indicele de dinamică a acestora fiind de 99,9% în T1:2016 față de perioada similară în anul precedent. Parcursul pasagerilor care s-au deplasat cu autobuze și microbuze avansează cu ritmuri pozitive, în primele trei luni ale 2016 fiind înregistrat un spor de 6,8% f.p.s.a.p.

Turism

Tendențele în turism atestă o scădere a numărului vizitatorilor străini în țară prin intermediul agențiilor de turism și o revigorare a activității structurilor de cazare turistică. După ce anual numărul străinilor sosiți în țară prin intermediul agențiilor de turism creștea, în T1:2016 agențiile de turism și turoperatorii au acordat servicii turistice la 21,6 mii de turiști și excursioniști, cu 8,7% mai puțin decât în perioada corespunzătoare din anul 2015. Cele trei forme de deplasare turistică atestă scăderi trimestriale față de trimestrul similar 2015: turism receptor (-40,9%), emițător (-5,5%), intern (-3,3%).

Fiecare al doilea străin sosit în Moldova vine în scop de odihnă și recreere (57,2%), ponderile cele mai mari revenind cetățenilor din România, Rusia, Ucraina. Conform statisticii oficiale,

³ Barometrul de Afaceri este un studiu de sondaj efectuat trimestrial de către Camera de Comerț și Industrie France Moldavie.

moldovenii care pleacă peste hotare prin intermediu agențiilor de turism o fac, de asemenea, în scop de recreere și agrement (97,3%), destinațiile principale fiind România, Bulgaria, Ucraina.

În timp ce activitatea turoperatorilor este în scădere, structurile turistice cu funcțiuni de cazare s-au bucurat de o creștere cu 14,5% a turiștilor. Cel mai mult a sporit (+24,5%) numărul turiștilor cazați în hoteluri și moteluri, în timp ce în cămine pentru vizitatori, pensiuni turistice și structuri de întremare numărul vizitatorilor a scăzut cu până la 15% f.p.s.a.p.

Numărul înnoptărilor s-a diminuat cu 8,9% f.p.s.a.p., durata medie de ședere a turiștilor moldoveni fiind de 8,1 zile, iar acelor străini – 3,0 zile.

Capitolul II

PREȚURI, RATE DE SCHIMB ȘI POLITICA MONETARĂ

2.1. Prețuri și rate de schimb

Prețuri

În primele trei luni ale anului 2016, indicele prețurilor de consum a crescut cu 11%, comparativ cu perioada similară a anului trecut. În aceeași perioadă, pentru componentele IPC s-au înregistrat următoarele majorări: produse alimentare – 12,2%, produse nealimentare – 10,0%, servicii – 10,5%.

Evoluțiile lunare indică o tendință de reducere a ratei anuale a inflației pe parcursul primului trimestru al anului curent. Ritmul de creștere a prețurilor în lunile ianuarie, februarie și martie 2016 f.p.s.a.p. a fost de 13,4%, 10,3%, și 9,4%. Reducerea ratei anuale a inflației în această perioadă a fost determinată în special absorbirea parțială de economie a pagubelor generate de deficiențele din sistemul bancar autohton și echilibrarea relativă a pieței valutare, precum și bazei înalte de comparație a indicilor înregistrați în anul 2015.

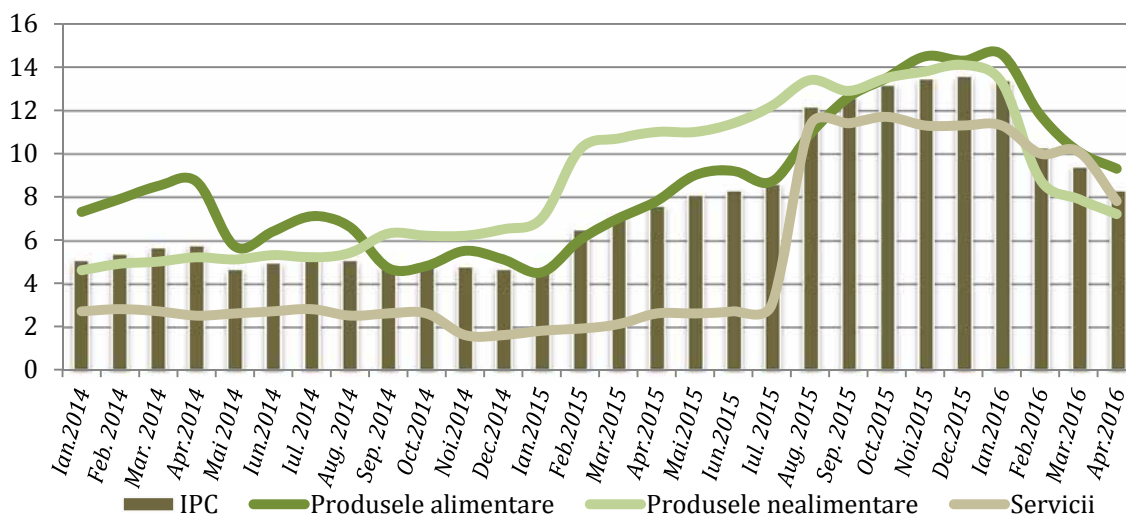

Figura 2.1.1. Ritmul anual de creștere a IPC și a componentelor sale, %

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

În trimestrul I 2016, prețurile la produsele alimentare s-au majorat cu 12,2%, ritmul de creștere crescând cu 6,4 puncte procentuale față de trimestrul I al anului precedent (în expresie lunară, comparativ cu perioada similară a anului precedent, s-au produs următoarele majorări: în ianuarie – 14,6%, în februarie – 11,8%, în martie – 10,1%). În trimestrul I al anului 2016 au crescut considerabil prețurile la produsele de morărit și panificație, la paste făinoase cu 17% și la orez cu 10%; la pește și conserve din pește: în special la conservele din pește cu 10,5%; la legume: în special la ceapă cu 98%, la cartofi cu 36% și la fructe proaspete: la struguri cu 16% și la citrice cu 10%.

Prețurile la produsele nealimentare în trimestrul I, 2016 s-au majorat cu 10% f.p.s.a.p, cu 0,7p.p. depășind valoarea indicatorului dat în aceeași perioadă a anului 2015 (în expresie lunară, comparativ cu perioada similară a anului precedent, creșterile au fost de: 13,3% în ianuarie, de

8,8% în februarie și de 7,9% în martie). În această perioadă au înregistrat creșteri de preț majoritatea produselor nealimentare, printre cele mai înalte: autoturismele – cu 28,9%, țigările – cu 22,7%, medicamentele, frigiderele și congelatoarele, articolele de galanterie și confecțiile pentru copii în mediu – cu 15%. Creșterea prețurilor la produsele nealimentare s-a datorat deprecierei accentuate a monedei naționale în ultima perioadă ca a avut ca impact creșterea prețurilor nu doar la produsele din import, dar și la produsele autohtone confecționate din materie primă de import.

Creșteri de preț au fost înregistrate și la servicii. Acestea s-au scumpit în trimestrul I al anului 2016 cu 10,5% f.p.s.a.p, cu 8,6p.p. peste nivelul indicatorului respectiv în 2015 (în expresie lunară, comparativ cu perioada similară a anului precedent s-au înregistrat următoarele majorări în primele trei luni ale anului curent: în ianuarie – 11,3%, în februarie – 10% și în martie – 10,1%). În perioada de referință, comparativ cu trimestrul I al anului precedent, cele mai mari majorări de preț au fost înregistrate în cazul serviciilor de prestare a energiei electrice – cu 34,5%, serviciilor de transport feroviar – cu 42,1% și serviciilor poștale – cu 36,5%.

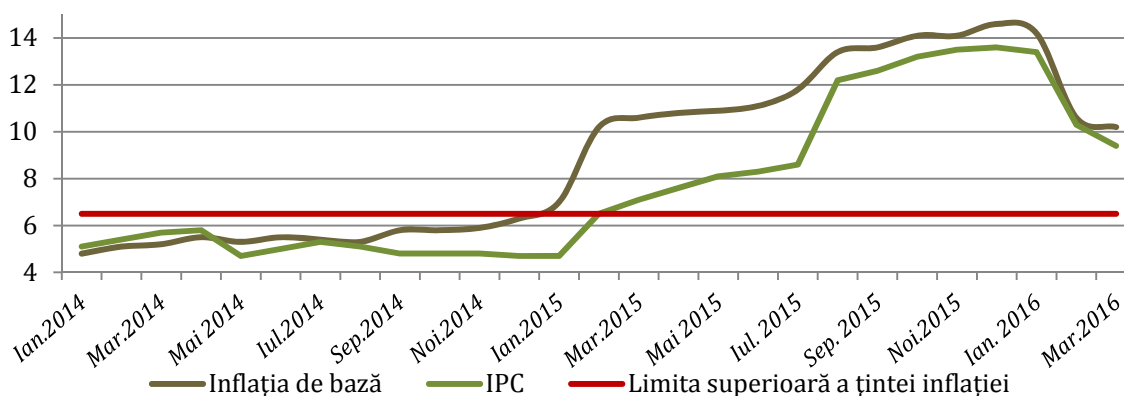

Figura 2.1.2. Ritmul anual de creștere al IPC și inflației de bază, %

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

Inflația de bază a continuat să crească și în primele luni ale 2016 cu ritmuri ce au devansat dinamica IPC. În perioada ianuarie – martie 2016, indicele inflației de bază a constituit 11,6% f.a.p.a.p., avansând față de nivelul atins pentru aceeași perioadă a anului 2015 cu 2,5p.p. În expresie lunară, comparativ cu perioada similară a anului precedent ritmul de creștere a inflației de bază a înregistrat următoarele majorări: în ianuarie – 14,2%, în februarie – 10,3% și în martie – 10,2%. Creșterea accentuată a inflației de bază s-a datorat proceselor de depreciere a valutei naționale față de dolarul SUA și moneda unică europeană. Din luna mai 2014, ritmurile anuale ale inflației de bază s-au majorat mai rapid decât sporul IPC. Această devansare se datorează scăderii presiunilor din partea prețurilor la produsele alimentare asupra IPC, care nu sunt luate în considerație la calcularea inflației de bază.

În primele luni ale anului și-au accelerat ritmul de creștere și prețurile producției industriale. În trimestrul I, 2016 ritmul de creștere a indicelui anual al prețurilor producției industriale a crescut comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 1p.p. și a atins nivelul de 6,7%. În ramurile industriei s-au înregistrat următoarele majorări f.p.s.a.p.: industria extractivă – 3,3%, industria prelucrătoare – 6,2%, sectorul energetic – 10,7%. Cele mai mari majorări de preț în industria prelucrătoare, în această perioadă, au fost atestate pentru activitățile de fabricare a zahărului – cu 36% și de producție, transport și distribuție a energiei electrice – cu 15,8% comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut.

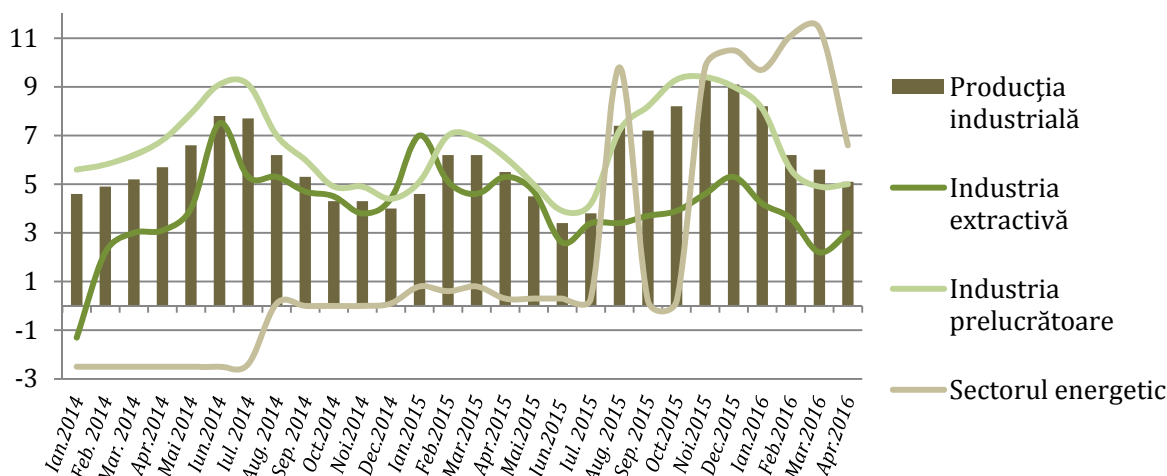

Figura 2.1.3. Ritmul anual de creștere a prețurilor producției industriale și a componentelor sale, %

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

Creșterea prețurilor în construcții a rămas relativ stabilă. Ritmul de creștere al prețurilor în construcții, în trimestrul I, 2016 a sporit față de nivelul înregistrat în perioada similară a anului precedent cu 1,4p.p., și a constituit 9,1%. În sectoarele economiei naționale cele mai mari creșteri anuale de prețuri la construcții, în perioada de referință, au fost înregistrate în agricultură – 11%, telecomunicații – 11,9% și electroenergetică – 9%.

Începutul anului a fost marcat și de o reducere moderată a prețurilor producătorilor agricoli. În trimestrul I al anului 2016, prețurile producătorului la produsele agricole au scăzut ușor – cu 0,4% față de perioada similară a anului 2014. La temperarea ritmului anual de creștere a acestei categorii de prețuri, în perioada corespunzătoare, au contribuit, în special, produsele animaliere, a căror prețuri s-au redus cu 9,6% f.p.s.a.p. Totodată, prețurile la produsele vegetale au înregistrat o creștere cu 6,1%, comparativ cu perioada similară a anului trecut.

Prețul combustibililor în scădere. În primul trimestru al anului 2016, ritmul de creștere a prețurilor la combustibili este în scădere, diminuându-se f.p.s.a.p. cu 6,5 p.p. a atins nivelul de (-)1,3% (în expresie lunară, comparativ cu perioada similară a anului precedent indicii prețurilor la combustibili au înregistrat următoarele valori: în ianuarie – 2,7%, în februarie – (-)2,7% și în martie – (-)3,8%). Tendința de scădere se menține și în primele luni al trimestrului II al anului.

Rate de schimb

Primele trei luni ale anului 2016 au fost marcate de temperarea fluctuațiilor cursului monedei naționale față de principalele monede de referință, care și-au lăsat amprenta atât asupra politicii monetare promovate de autorități, cât și asupra altor ramuri ale economiei naționale, alimentând anticipații pesimiste vizavi de evoluția economică viitoare a țării și descurajând dezvoltarea businessului mic și mijlociu.

În trimestrul I, 2016 cursul mediu nominal de schimb față de principalele

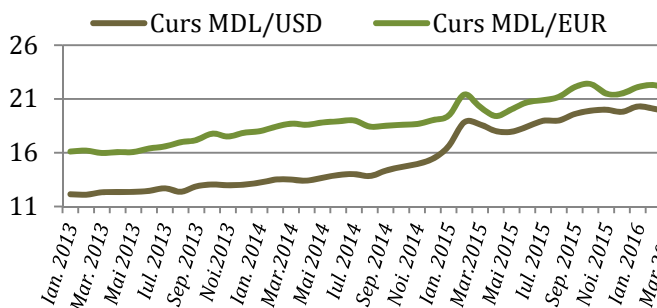

Figura 2.1.4. Evoluția cursului nominal de schimb mediu lunar al MDL comparativ cu USD și EURO

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

valute de referință a fost de 22,1 MDL/EUR și 20,1 MDL/USD, depreciindu-se comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 8,8% față de moneda unică europeană și cu 11,4% față de dolarul SUA.

În expresie lunară, cursul mediu de schimb al monedei naționale față de moneda unică europeană a avut o evoluție volatilă, constituind: în ianuarie – 22,1MDL/EUR, în februarie – 22,3MDL/EUR, iar în martie – 22,0MDL/EUR. Evoluția cursului mediu de schimb al leului față de dolarul SUA în decursul trimestrului I, 2015 a variat între 20,3 MDL/USD (în luna ianuarie) și 19,8 MDL/USD (în luna martie).

Drept consecință a deprecierei monedei naționale a crescut și cursul real al monedei naționale. De la începutul anului 2016 – în trimestrul I cursul real al leul moldovenesc s-a depreciat față de USD cu 13,2% (comparativ cu perioada similară a anului trecut), iar față de Euro cu 3,3%.

Regiunea Republicii Moldova din partea stângă a râului Nistru.

Rata anuală a inflației în regiunea din partea stângă a râului Nistru și-a continuat trendul descendent, menținându-se și în trimestrul I al anului 2016 pe un teritoriu negativ. În ianuarie - martie ritmul anual de creștere al IPC a constituit minus 1,9% înregistrând o descreștere cu 2,3 p.p. față de perioada similară a anului 2015.

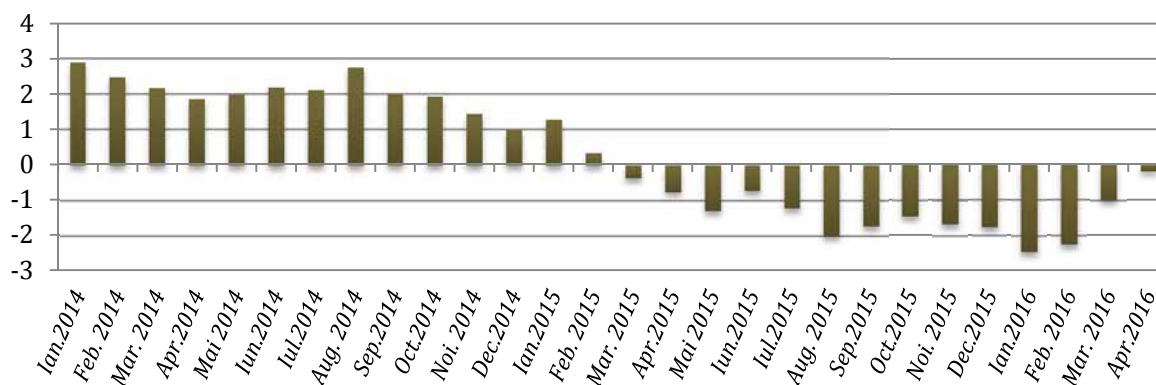

Figura 2.1.5. Ritmul anual de creștere a IPC în regiunea din partea stângă a râului Nistru, %

Sursa: Conform datelor Băncii Centrale a regiunii din partea stângă a râului Nistru.

Diminuarea nivelului general al prețurilor în regiunea din partea stângă a râului Nistru se datorează în special politicii monetare promovate de autorități, orientate spre țintirea cursului valutar de schimb. În condițiile în care monedele principalilor parteneri comerciali ai regiunii se devalorizează în raport cu valutele liber convertibile, iar cursul de schimb al monedei din regiune rămâne stabil față de dolarul SUA, prețurile produselor provenite din import și materiei prime scad. Aceasta strategie însă poate da naștere la dezechilibre economice amânate în timp, deoarece elimină anumite semnale importante ale situației economiei reale din regiune.

Pe parcursul trimestrului I, 2016, Banca Centrală a regiunii din partea stângă a râului Nistru și-a păstrat obiectivul general al politicii monetare, orientat spre țintirea cursului valutar de schimb, stabilit încă din luna decembrie, 2012. Totodată, sub presiunea recesiunii economice din regiune cursul nominal al rublei transnistrene față de dolarul SUA, fixat inițial la nivelul de 11,1 PRB/USD la mijlocul lunii martie 2016, a fost majorat cu 1,8% și constituie 11,3 PRB/USD.

După intervențiile Băncii Centrale, la sfârșitul trimestrului I, 2016 tendința de apreciere a rublei transnistrene demarată din luna septembrie 2014 s-a redus. Cursul mediu nominal de schimb, în perioada de referință, a fost de 12,3 ruble pentru un Euro, apreciindu-se față de valoarea perioadei similare a anului precedent cu 2,4%.

2.2. Politica monetară

În primele luni ale anului 2016, diminuarea ratei anuale a inflației a determinat Banca Națională a Moldovei să întreprindă măsuri în vederea relaxării politicii monetare promovate.

Instrumentele politicii monetare

În trimestrul I, 2016 ratele de politică monetară s-au redus ușor cu 0,5 p.p. față de nivelul înregistrat la sfârșitul anului precedent.

După operarea mai multor ajustări consecutive ale ratei dobânzii de politică monetară menite să contracareze presiunile inflaționiste, în luna februarie BNM a micșorat rata de bază de la 19,5% la 19%, rata dobânzii la creditele overnight de la 22,5% la 22% și rata dobânzii la depozitele overnight de la 16,5% la 16%. În lunile aprilie și mai rata de bază a scăzut până la 17% și 15% corespunzător.

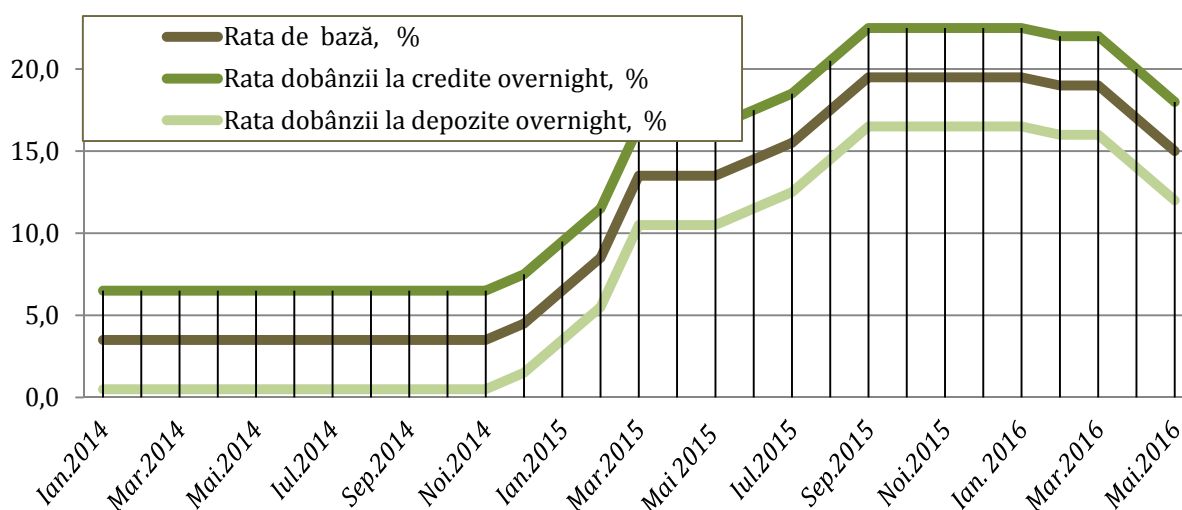

Figura 2.2.1. Evoluția ratelor de dobândă la instrumentele de politică monetară ale Băncii Naționale a Moldovei, în perioada 2014-2015

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

Operațiunile de piață deschisă și facilitățile permanente

În trimestrul I al anului 2016 BNM soldul mediu lunar al operațiunilor de sterilizare s-a situat la un nivel inferior perioadei similare a anului precedent (minus 0,9 mld. MDL) și a constituit 1,3 mld. MDL. Cel mai înalt sold a fost înregistrat în luna martie 2016 și a constituit 1,4 mld. MDL.

În primele trei luni ale anului 2016 solicitarea de depozite overnight a avut o dinamică volatilă, soldul mediu zilnic constituind pentru lunile ianuarie, februarie și martie, 2016 – 474,1 mil. MDL, 320,1 mil. MDL și 334,8 mil. MDL, corespunzător. În aceeași perioadă, solicitări de oferire a facilității de creditare au parvenit doar în luna ianuarie și au constituit 16 mil. MDL.

Rezervele obligatorii

Menținerea ratei rezervelor obligatorii la un nivel înalt imobilizează o treime din resursele băncilor comerciale, neputând fi utilizate în creditarea și finanțarea economiei naționale.

În trimestrul I, 2016 BNM menține rata rezervelor din mijloacele atrase în MDL și în valută neconvertibilă la nivelul de 35%, cu 15 p.p. peste maxima istorică a ratei RMO înregistrată în

anul 2008. Rata rezervelor obligatorii de la mijloacele atrase în valute convertibile a rămas și ea neschimbată la nivelul de 14%.

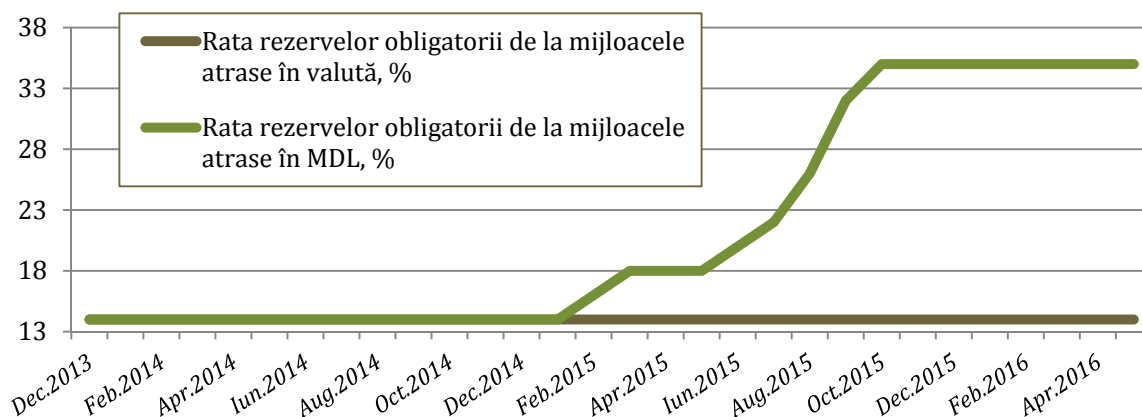

Figura 2.2.2. Rata rezervelor obligatorii la BNM, %

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

Intervențiile pe piața valutară

În trimestrul I, 2016 BNM a intervenit piața valutară interbancară preponderent în calitate de cumpărător pentru a acoperi cererea de masă monetară în monedă națională creată pe piață precum și efectuând procurări de valută de la băncile în proces de lichidare: BC „Banca de Economii” S.A. și BC „Banca Socială” S.A.

În perioada vizată volumul procurărilor de valută a constituit în sumă de 11,3 mil.USD, cu 11 mil. USD mai mult comparativ cu perioada similară a anului precedent. Aceste intervenții au fost în concordanță cu politica monetară promovată de BNM și au avut drept scop ameliorarea situației pe piața valutară internă.

Tabelul 2.2.1. Activitatea BNM pe piața valutară interbancară în perioada ianuarie 2015–mai 2016

Luna	Volumul procurărilor, (echivalentul în mil. dolari SUA)	Volumul vânzărilor, (echivalentul în mil. dolari SUA)
Ianuarie 2015	0	122,9
Februarie 2015	0,2	125,2
Martie 2015	2,95	10,2
Aprilie 2015	10,86	7,33
Mai 2015	-	4,91
Iunie 2015	-	-
Iulie 2015	2,0	22,0
August 2015	7,7	-
Septembrie 2015	-	12,7
Octombrie 2015	39,8	-
Noiembrie 2015	0,36	-
Decembrie 2015	8,1	-
Ianuarie 2016	0,38	-
Februarie 2016	0	-
Martie 2016	11	-
Aprilie 2016	108,8	-
Mai 2016	47,5	-

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

Ritmul descreșterii volumului activelor oficiale de rezervă scade. În primul trimestru al anului 2016, activele oficiale de rezervă s-au diminuat față de datele înregistrate la sfârșitul lunii decembrie a anului 2015, cu cca. 0,01 mld. USD. Soldul activelor oficiale de rezervă la sfârșitul trimestrului I, 2016 a constituit 1,75 mld.USD, reducându-se cu 0,3% f.p.s.a.p. Micșorarea activelor oficiale de rezervă a fost determinată de plățile aferente serviciului datoriei externe, deprecierea cursurilor de schimb ale valutei componente ale rezervelor valutare în raport cu dolarul SUA etc. și mai puțin intervențiilor BNM pe piața valutară.

Indicatorii monetari

Restrângerea masei monetare – efect al politicii monetare restrictive. Tendința de reducere a masei monetare conturată în anul 2015 s-a menținut și în primul trimestru al anului 2016. Ritmul de creștere a masei monetare, în această perioadă, înregistrează valori negative, fiind în descreștere față de valorile acestuia înregistrate în perioada similară a anului precedent. În acest context, stocul agregatelor monetare la data de 31.03.2016, comparativ cu datele înregistrate la data de 31.03.2015 a evoluat după cum urmează:

- agregatul monetar M0 a înregistrat o descreștere cu 5,2%, și a constituit aproximativ 14,6 mld. MDL;
- agregatul monetar M1 a scăzut cu 6,2% și a atins un nivel de 22,1 mld. MDL;
- ritmul de creștere a agregatului monetar M2 a scăzut cu 0,8%, și a constituit 38,5 mld. MDL
- agregatul monetar M3 a înregistrat o scădere de 2,2% și s-a cifrat la 63,1 mld. MDL.

La sfârșitul trimestrului I al anului 2016, volumului bazei monetare a înregistrat un spor de 15% f.p.s.a.p. și a constituit 29,4 mld. MDL.

Incertitudinea economică și financiară, politica monetară restrictivă se răsfrâng negativ asupra dinamicii masei monetare. Evoluția masei monetare și-a lăsat amprenta și asupra componentelor masei monetare în circulație, structura căreia s-a modificat considerabil în ultima perioadă.

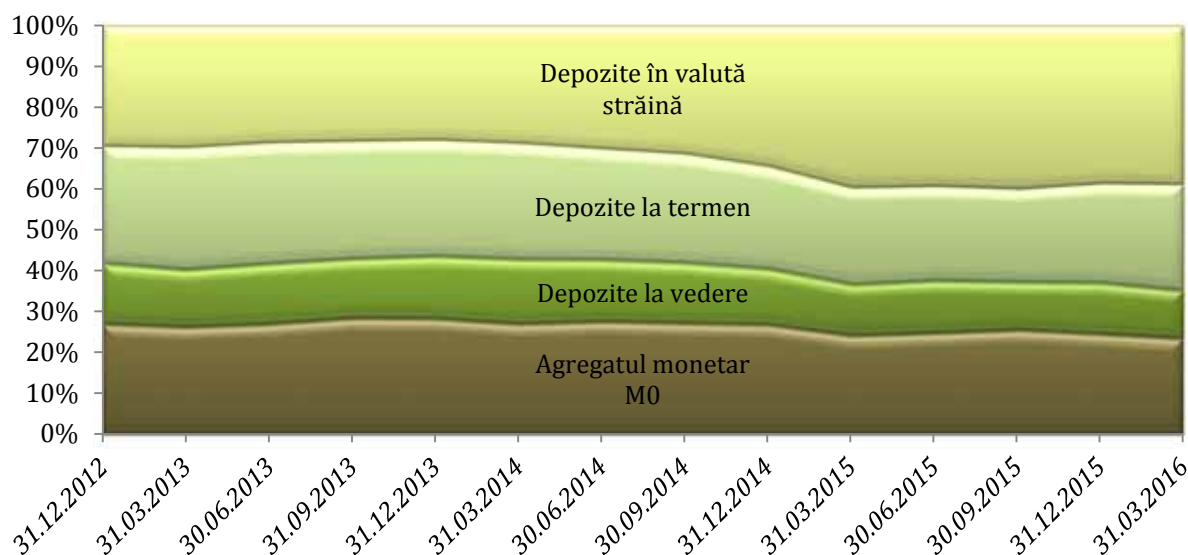

Figura 2.2.3. Structura masei monetare M3

Sursa: Calcule conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

La 31.03.2016 componentele masei monetare erau distribuite în felul următor: agregatul monetar M0 (bani în circulație) – 23,1%; depozite la vedere – 11,8%; depozite la termen – 26,2% și depozite în valută – 38,9%. Comparativ cu datele de la sfârșitul trimestrului I al anului 2015, menționăm o reducere a ponderii majorității componentelor masei monetare, cu excepția

depozitelor la termen. Ponderea banilor în circulație s-a diminuat cu 0,8 p.p., depozitele la vedere – cu 0,8 p.p. și depozitele în valută străină – cu 0,9 p.p. Depozitele la termen și-au consolidat ușor poziția în total masă monetară sporindu-și ponderea cu 2,4 p.p. f.p.s.a.p.

Politica monetară în regiunea din partea stângă a râului Nistru.

Strategia de politica monetară a băncii centrale din regiunea Republicii Moldova din partea stângă a râului Nistru este menținerea stabilității sistemului financiar și susținerea creșterii economice bazată pe țintirea cursului valutar de schimb.

Pe parcursul trimestrului I al anului 2016, în condițiile unor procese deflaționiste stabil moderate în regiune, rata de refinanțare a băncii centrale s-a menținut la nivelul de 3,5%. Rata rezervelor obligatorii a fost menținută la nivelul stabilit în luna septembrie 2015, de 10% pentru sursele atrase în valută străină și pentru cele în ruble.

La sfârșitul trimestrului I, 2016, masa monetară în regiunea din stânga Nistrului constituia 5429,8 mil. ruble (echivalentul a cca 9525,96 mil. MDL⁴), înregistrând un spor de aproximativ 1,1p.p., comparativ cu volumul ofertei monetare înregistrat la sfârșitul trimestrului I al anului precedent.

La 01.04.2016 componentele masei monetare erau distribuite în felul următor: agregatul monetar M0 (bani în circulație) – 14%; cvasimoneda – 22,8%; masă monetară în valută străină – 63,6%. Comparativ cu perioada similară a anului precedent, la sfârșitul trimestrului I al anului 2016 s-au înregistrat unele schimbări semnificative în structura masei monetare: a crescut ponderea banilor în circulație și a masei monetare în valută străină în volumul total al masei monetare cu 8,9 p.p. și 1 p.p. corespunzător, iar ponderea cvasi monedei a scăzut cu 7,3 p.p.

⁴ Calculat conform cursului oficial de schimb al CBPMR la data de 01.04.16, <http://www.cbpmr.net/?kv=1&lang=ru>

Capitolul III

FINANȚE

3.1. Finanțe publice

Veniturile Bugetului public național, în pofida constrângerilor existente au fost în descreștere în primul trimestru al anului 2016, iar în primele cinci luni a acestui an, veniturile au avut o ascensiune în jur de 2% f.p.s.a.p.

În I trimestru al anului 2016, **veniturile bugetului public național**, au fost caracterizate printr-o tendință de scădere. Astfel, veniturile acumulate în BPN au însumat 9916,9 mil. MDL, înregistrând o descreștere de 2,5% comparativ cu perioada similară a anului trecut, însumând 10173,8 mil. MDL. Din veniturile totale ale bugetului public național, veniturile bugetului de stat au constituit o pondere de 61,6%, veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat au avut o pondere de 39,5%, respectiv, veniturile din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală au avut o pondere de 12% și veniturile din bugetele locale au constituit o pondere de 24,2%. Totuși, în primele cinci luni ale anului 2016, veniturile bugetului public național au însumat 17018,1 mil. MDL, în creștere cu 1,9% sau cu 324,9 mil. MDL f.p.s.a.p.

Prin urmare, încasările fiscale care reprezintă 64,2% din veniturile publice, în I trimestru 2016, au avut o evoluție negativă comparativ cu alte componente ale BPN, fiind în descreștere cu 2111,8 mil. MDL sau cu 25% față de perioada similară al anul 2015. Valoarea veniturilor fiscale în perioada nominalizată a înregistrat 6364,4 mil. MDL. Aportul cel mai mare le-au avut impozitele pe venit (7,5% impozitele din venitul persoanelor fizice și 11,2 % din venitul persoanelor juridice), impozit și taxe pe mărfuri și servicii (42%) și impozitele pe bunurile imobiliare (0,2%).

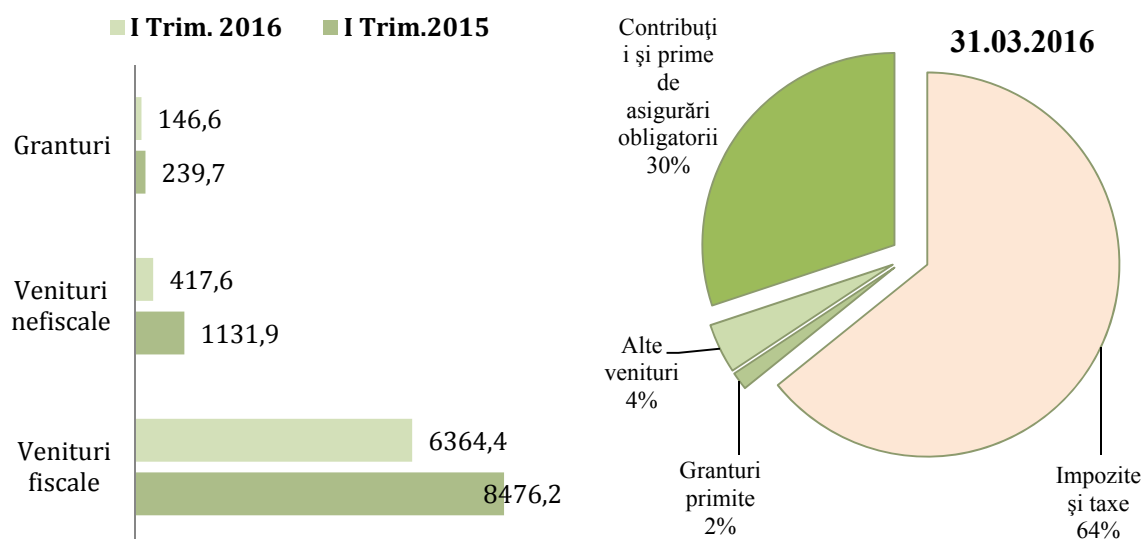

Figura 3.1.1. Structura veniturilor în BPN în I trimestru 2015-2016, mil. MDL

Sursa: Conform datelor Ministerului Finanțelor.

Veniturile nefiscale au constituit 417,6 mil. MDL în I trimestru 2016, cu 55% mai puțin față de trimestrul I al anului 2015. Respectiv, au scăzut și componentele acestuia: „Venituri din proprietate” cu 916,4 mil. MDL, „Taxe și plăți administrative” cu 64,8 mil. MDL și „Amenzi și sancțiuni administrative” cu 12,6 mil. MDL. Reducerea taxelor și plăților administrative (-47,5% în anul 2016 f.p.s.a.p.) poate fi determinată de scăderea încasărilor din unele taxe locale.

Contribuții și prime de asigurări obligatorii la data de 31.03.2016 a constituit suma de 2988,3 mil. MDL sau 30,1% din total venituri.

În I trimestru 2016, Republica Moldova a primit granturi în sumă de 146,6 mil. MDL mai puțin cu 39% mai puțin f.p.s.a.p. Respectiv, în primele cinci luni ale anului 2016, granturile au crescut până la 159,5 mil.MDL. *Donatorii externi au redus volumul finanțării prin granturi în condițiile în care nu există o stabilitate economică și politică în țară.*

Partea de **cheltuieli a bugetului public național** în I trimestru 2016 s-a realizat în sumă de 9826,4 mil. MDL, fiind în descreștere cu 3,9 mil. MDL comparativ cu perioada similara a anului 2015. Iar în primele cinci luni ale anului 2016, s-au cheltuit mai mult cu 3% față de p.s.a.p. cheltuielile BPN totalizând 17715 mil. MDL. În I trimestru 2016, ponderea cea mai mare au avut-o finanțările atribuite sectorului social:

- protecția socială, valoarea căroră au sporit comparativ cu perioada similară a anului trecut cu 9,3% până la o sumă de 4077,1 mil. MDL;
- învățământ în descreștere cu 3,2% f.p.s.a.p. și însumând 1864,4 mil. MDL;
- ocrotirea sănătății în scădere cu 26%, care au scăzut de la 1519,3 mil. MDL în 2015 la 1118,6 mil. MDL în 2016.

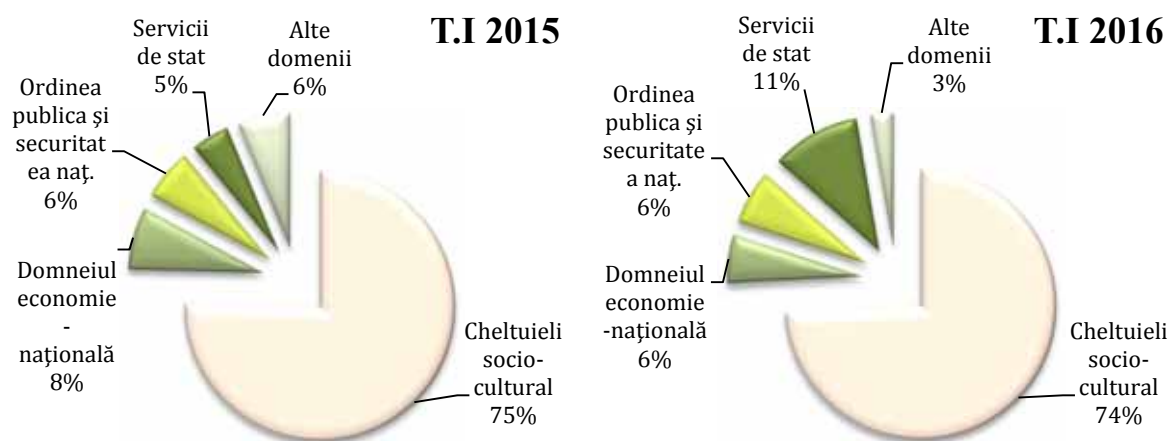

Figura 3.1.2. Structura cheltuielilor executate din BPN în I trim. 2015-2016, %
Sursa: Conform datelor Ministerului Finanțelor.

În I trimestru 2016, partea preponderentă a cheltuielilor publice – 74,2%, au fost direcționate pentru realizarea programelor cu caracter social-cultural, pentru domeniul economiei naționale – 5,8%, apărare, menținerea ordinii publice și securității naționale – 6,6%, servicii de stat cu destinație generală – 10,7%. În primele cinci luni ale anului 2016, cheltuielile de cu caracter social-cultural au înregistrat o scădere de 1,4 p.p., cheltuieli în domeniul economiei a scăzut cu 1,3 p.p., iar cheltuielile serviciului de stat cu destinație generală au crescut cu 6 p.p. față de primele cinci luni ale anului 2015.

Executarea bugetului public național în I trimestru 2016 a rezultat cu un **deficit** în mărime de 90,5 mil. MDL, în creștere cu 252,8 mil. MDL sau circa 74% comparativ cu perioada similară a anului precedent. Iar în primele cinci luni ale anului 2016, s-a încheiat cu un deficit în sumă de 696,9 mil.MDL sau în creștere cu 24,5% f.p.s.a.p. Soldurile în conturile bugetului public național, comparativ cu situația din 1 ianuarie 2016 s-au majorat cu 568,1 mil. MDL și la data de 31 mai 2016 au constituit 3750,5 mil. MDL.

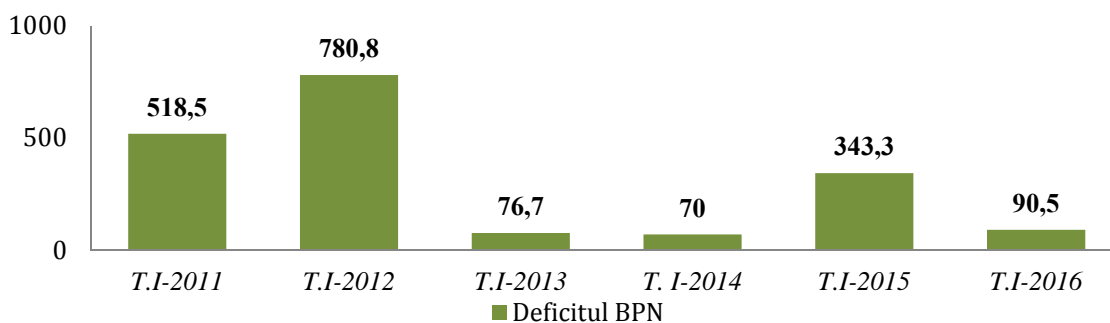

Figura 3.1.3. Deficitul finanțelor publice, mil. MDL

Sursa: Conform datelor Ministerului Finanțelor.

La finele I trimestru 2016, ponderea **datoriei sectorului public** a constituit 33,2% din PIB, în scădere cu 2,3 p.p. comparativ cu finele anului 2015. Prin urmare, soldul datoriei sectorului public a constituit 44229,3 mil.MDL, în creștere cu 2,4% față de sfârșitul anului 2015 și 12% față de I trimestru 2015. La finele lunii martie, datoria publică externă a constituit 33566 mil. MDL, iar cea internă 10663,2 mil. MDL, în creștere cu 10,5% și, respectiv 15,7% comparativ cu soldul acesteia la finele primului trimestru 2015, și în creștere cu 0,3% și 10% față de valoarea sa la începutul acestui an. Modificări neesențiale au suportat și componentele sale structurale.

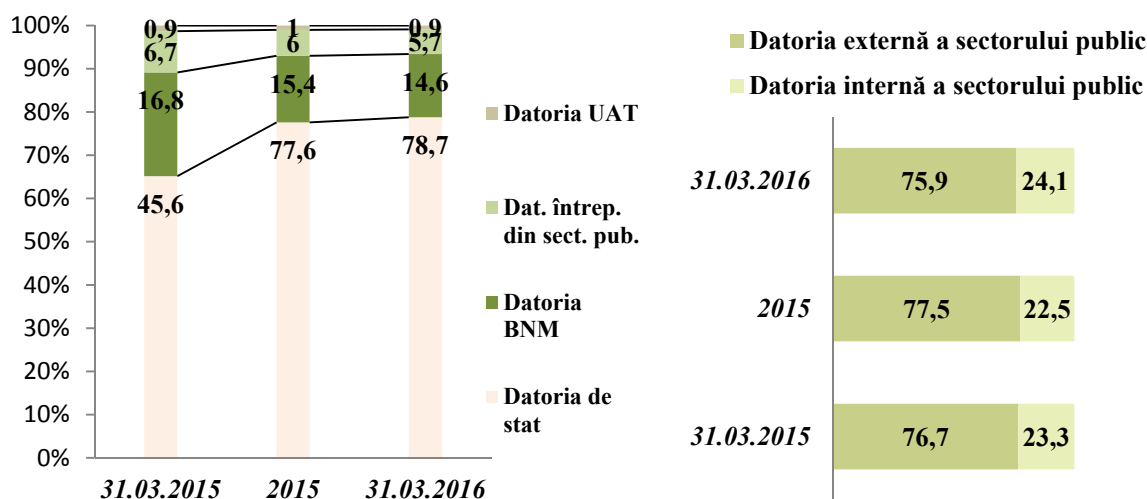

Figura 3.1.4. Structura datoriei sectorului public în perioada 2015-2016, %

Sursa: Conform datelor Ministerului Finanțelor.

Datoria de stat a însumat 34794,7 mil. MDL, în creștere cu 3,8% comparativ cu soldul acesteia la finele anului 2015. Această majorare a fost influențată de majorarea soldului datoriei de stat interne cu 959,1 mil. MDL și a datoriei de stat externă cu 326,4 mil. MDL.

Comparativ cu 31 martie 2015 față de 31 martie 2016, observăm următoarele modificări la principalele componente ale datoriei publice:

- ✓ Datoria de stat care forma circa 78,7% din datoria publică (34794,7 mil. MDL), a crescut cu 16,4% sau cu o majorare de 4893,4 mil. MDL;
- ✓ Datoria BNM ce constituia 14,6% din datoria publică (6474,4 mil. MDL) a fost în descreștere cu 3% și, respectiv cu 186,3 mil. MDL;

- ✓ Datoria întreprinderilor din sectorul public, formată integral din angajamentele externe ale acestora constituia 5,7% din datoria publică totală, diminuându-se cu 4,2% (109,9 mil. MDL);
- ✓ Datoria externă a UAT cu o pondere mică de 0,9% (417,7 mil. MDL) în datoria totală, respectiv a înregistrat o creștere cu 16,5% sau 58,9 mil. MDL față de luna martie 2015.

Fluctuațiile leului moldovenesc față de principalele valute de referință ce formează datoria publică externă – USD și EURO ce vor crea presiuni asupra deservirii acesteia (rambursarea sumelor principale și a serviciului datoriei de stat externă):

Tabel 3.1.1. Structura datoriei de stat pe valute la data de 31 martie 2016, % din total datorie de stat

Tipul valutei	DST	USD	EURO	JPY	GBP	MDL
Cu descompunerea DST	-	30,8	32,6	7,2	5,8	23,5
Fără descompunerea DST	50,9	7,0	15,2	3,3	0,04	23,5

Sursa: Conform datelor Ministerului Finanțelor.

3.2. Sectorul bancar

În primele luni ale anului 2016, tendințele înregistrate în sectorul bancar autohton sunt caracterizate prin evoluții nefaste care perturbază în continuare stabilitatea sectorului financiar îndeosebi la capitolul transparența structurii acționarilor și angajarea în tranzacții cu risc sporit. Cele mai mari bănci comerciale din Republica Moldova, rămân sub instituirea supraveghere specială încă pe un termen de 3 luni (BC „Moldindconbank” S.A., B.C. „VICTORIABANK” S.A. și BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” S.A.) la decizia BNM⁵. Sectorul bancar riscă și în următoarea perioadă să înregistreze o degradare a principalilor indicatori de activitate, cum ar fi: calitatea portofoliului de credite.

În primele cinci luni ale anului 2016, numărul subdiviziunilor bancare este în continuă creștere iar în cazul numărului angajaților ce activează în sistemul bancar situația este opusă – numărul angajaților bancare este într-o descreștere ușoară, deși teoretic ar fi trebuit să crească. Deci, numărul total de angajați ce activează în sistemul bancar a scăzut de la 10101 de angajați la data de 31.03.2015 până la 7705 de angajați la data de 31.03.2016. B.C. „Moldova Agroindbank” S.A. este banca comercială cu cei mai mulți angajați în I trimestru al anului 2016. Astfel, la data de 31.03.2016 oficial activau 1767 de angajați (23%). Următoarele poziții este ocupată de B.C. „Moldindconbank” S.A. cu 1391 de angajați (18%) și B.C. „Victoriabank” S.A. cu 1275 de angajați (16,5%). În cele 4 cele mai mari bănci din Republica Moldova activează 5333 de angajați, ceea ce reprezintă 69,3% din totalul sistemului bancar. În ciuda faptului că numărul de angajați scade, băncile comerciale continuă să creeze subdiviziuni bancare noi. În perioada ianuarie-mai 2016, băncile comerciale au deschis 11 agenții. Respectiv, la data de 31.05.2016, în medie fiecărui angajat din sectorul bancar i-au revenit active în valoare de 9,2 mil. MDL, mai puțin cu 0,8 p.p., comparativ cu 31.06.2015.

În primele trei luni ale anului 2016, dinamica activelor bancare au consemnat tendințe de descreștere iar calitatea capitalului bancar nu a consemnat deteriorări. Pe tot parcursul anului 2015, ritmul anual de creștere a activelor bancare s-a situat pe o pantă ascendentă. Însă, începând cu luna octombrie 2015 (-16,9% f.p.s.a.p) până în luna aprilie 2016 (-29,2% f.p.s.a.p.), active bancare au scăzut esențial persistând și la începutul anului 2016. Active bancare la data

⁵Banca Națională a Moldovei la 11.06.2015, în conformitate cu prevederile Legii instituțiilor financiare, a instituit procedura de supraveghere specială pe un termen de 3 luni, asupra 3 bănci (BC „Moldindconbank” S.A., B.C. „VICTORIABANK” S.A. și BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” S.A., care dețin în total 66,2% din activele sectorului bancar). Ulterior la 12.09.2015, 14.12.2015 și respectiv la 09.03.2016 Banca Națională a instituit procedura de supraveghere specială încă pe un termen de 3 luni, disponibil pe: <http://www.bnm.md/ro/content/situatia-financiara-sectorului-bancar-trimestrul-i-2016>

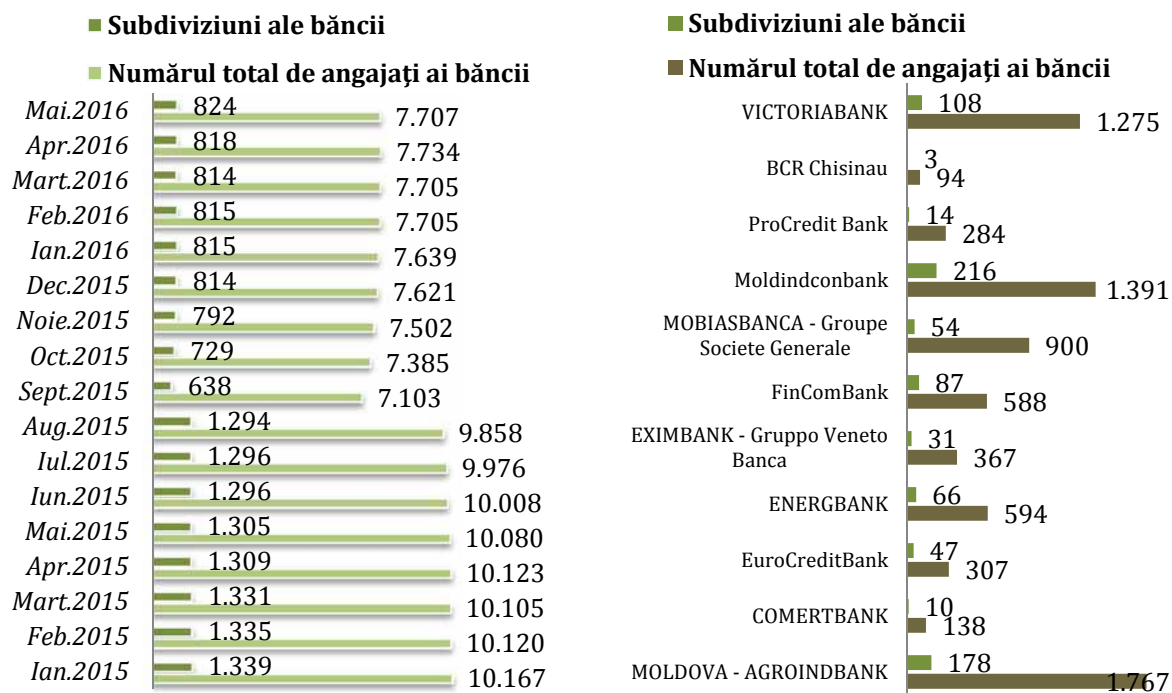

Figura 3.2.1. Evoluția numărului total de angajați și subdiviziuni ale băncilor în I trimestru 2016

Sursa: Calculele autorilor conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

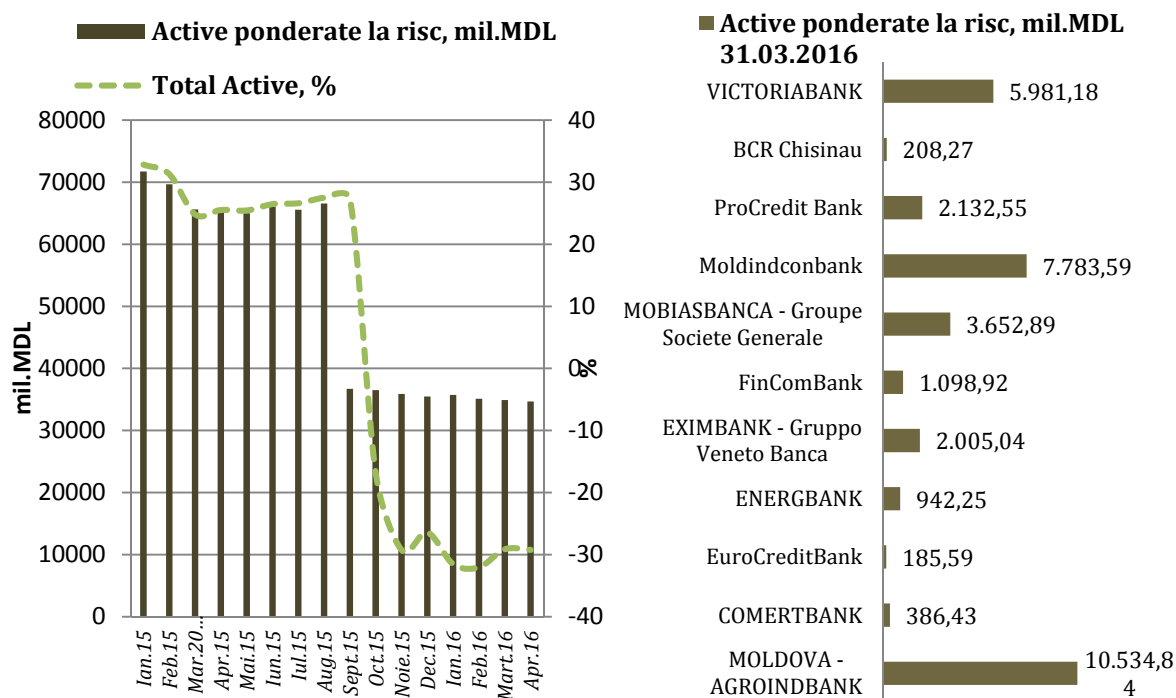

Figura 3.2.2. Evoluția calității capitalului bancar

Sursa: Calculele autorilor conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

de 31.03.2016 au totalizat 69662,1 mil. MDL mai puțin cu 28608,0 mil. MDL f.p.s.a.p. Această micșorare se datorează reducerea activelor generatoare de profit cu 2,4 p.p. f.p.s.a.p. La capitolul active ponderate la risc se înregistrează în tendință de îmbunătățire în I trimestru al anului 2016. Astfel, la data de 31.03.2016 au constituit suma de 34911,5 mil. MDL cu 47% mai puțin

f.p.s.a.p. Nivelul de capitalizare⁶ pentru 11 bănci comerciale din sector, în primele trei luni ale anului 2016, înregistrează valori superioare de 27,77%, (în creștere cu 13,44 p.p. față de martie 2015) ceea ce indică condiții de funcționare echitabilă și un climat de competitivitate specific pentru băncile autohtone.

În I trimestru al anului 2016, toate băncile comerciale au rămas lichide și suficient de capitalizate. În primele trei luni ale anului 2016, indicatorii de lichiditate a sectorului bancar se încadrează în normativul stabilit de BNM, ponderea activelor lichide (principiul II al lichidității) înregistrează 42,31%, mai mult cu 17,1 p.p. față de 31.03.2015. Valoarea indicatorului de lichiditate pe termen lung (principiul I al lichidității (≤ 1)) al întregului sistem bancar a constituit 0,68%, la 31.03.2016, mai puțin cu 0,83 p.p. față de 31.03.2015. Prin urmare, observăm că majoritatea băncilor comerciale înregistrează un coeficient destul de înalt, ceea ce duce la un exces de lichiditate bancară. Această creștere de lichidități s-a produs în contextul înăsprii politicii monetare promovate de BNM. Astfel, BNM va continua să gestioneze surplusul de lichidități prin operațiuni de sterilizare, în vederea susținerii funcționării adecvate a pieței monetare inter-bancare. Totuși, evoluția pieței monetare din ultima perioadă relevă anume piedici în acumularea lichidităților de către băncile comerciale.

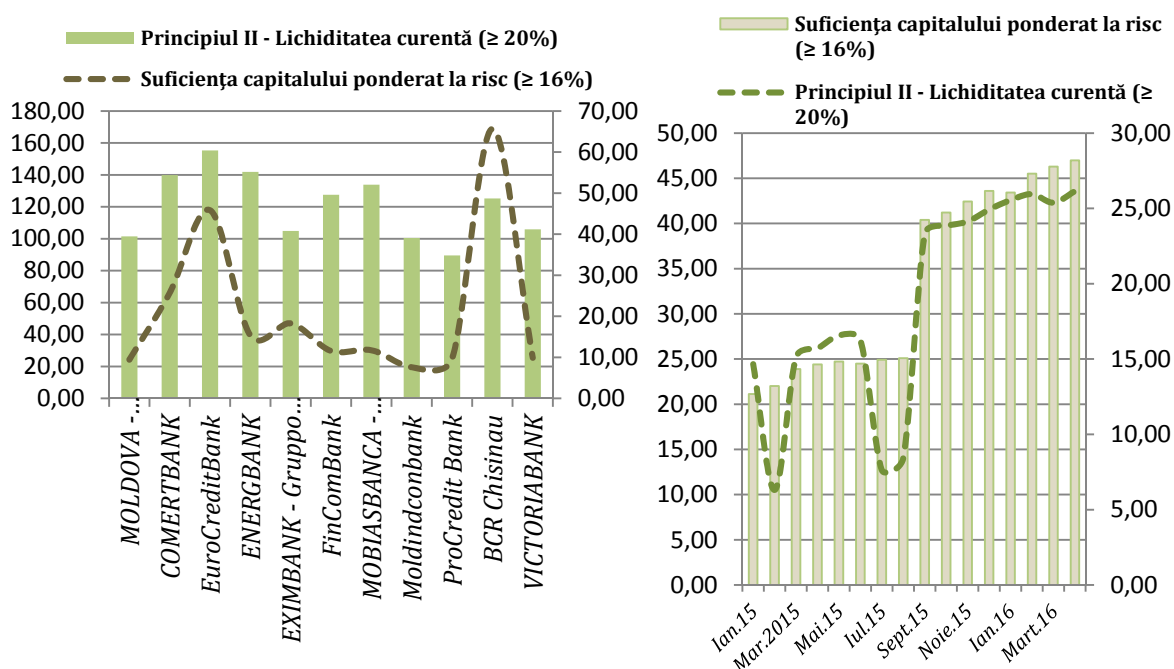

Figura 3.2.3. Media suficienței capitalului ponderat la risc și lichiditatea curentă pe sector bancar la 31.03.2016, %

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

Încetinirea creșterii volumului creditelor noi acordate, care a început la sfârșitul anului 2014, s-a transformat într-o diminuare moderată a creditării în 2015 persistând și la începutul anului 2016. Portofoliul de credite brute acordate de către băncile comerciale a avut o evoluție negativă în I trimestru al anului 2016 (-10% f.p.s.a.p.), iar volumul creditelor noi acordate după un trend negativ s-a revigorat cu o creștere de 10,6% f.p.s.a.p. În mare parte această creștere a fost condiționată de creditele acordate în valută străină (44% f.p.s.a.p.), iar creditele în monedă națională noi au fost în scădere cu 9,3% f.p.s.a.p. Tendința de scădere a creditelor acordate în valută națională s-a transformat într-o îngrijorare majoră, reflectată de încetinirea activității economice, nivelul înalt de incertitudine cât și riscul cursului de schimb valutar.

⁶ sub limita minimă reglementată ($\geq 16\%$) de BNM

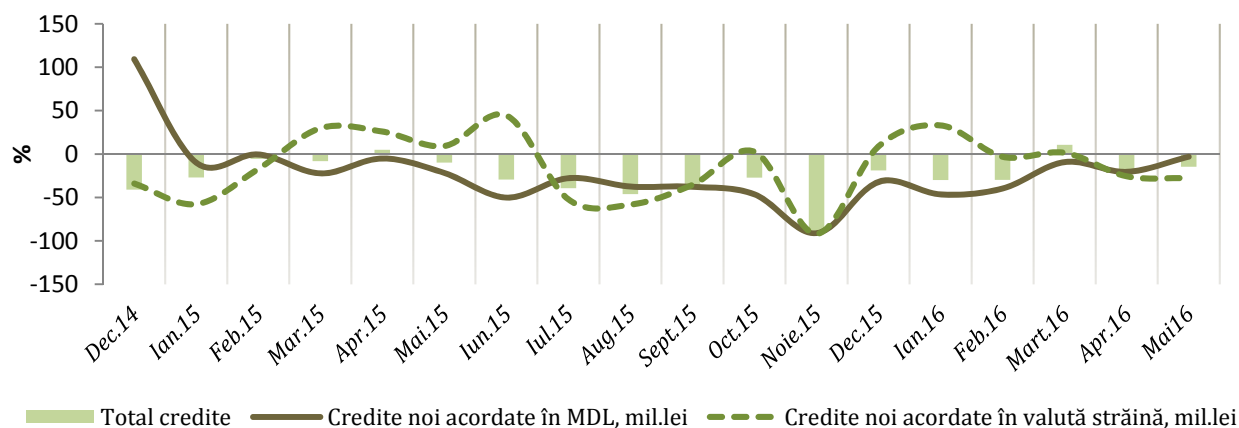

Figura 3.2.4. Ritmul anual de creștere a creditelor în valută străină și în monedă națională, %

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

În I trimestru al anului 2016, valoarea creditelor neperformante a constituit 4199,81 mil. MDL în descreștere cu -22,4% față de 31.03.2015. În ceea ce privește ponderea creditelor neperformante în totalul creditelor, la 31.03.2016 acesta a scăzut cu 1,8 p.p., față de data 31.03.2015, constituind 11,10%. Această micșorare a ratei creditelor neperformante este benefică pentru întregul sector bancar. Însă, activitatea de creditare în mare parte este influențată în continuare de riscurile valutare, de riscurile inflaționiste, de capacitatea managementului băncii cât și de criza economică din țară.

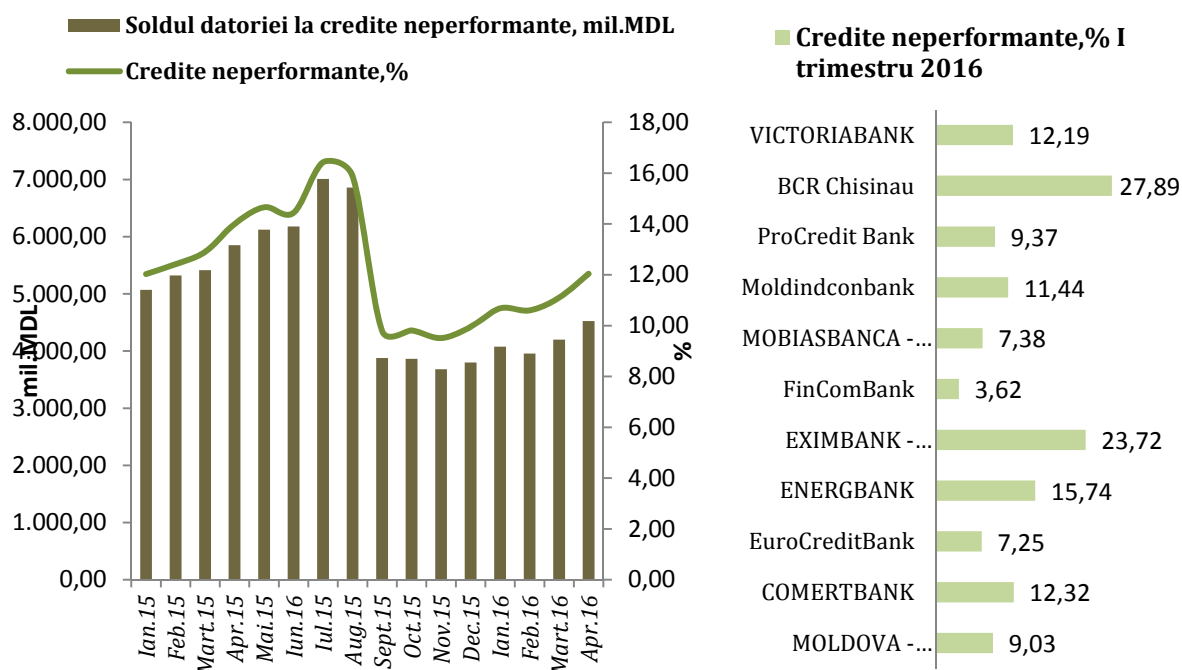

Figura 3.2.5. Ponderea creditelor neperformante în sectorul bancar, %

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

Menținerea scumpiri împrumuturilor bancare în I trimestru 2016. În perioada martie 2015 – martie 2016, principalele evoluții consemnate de ratele medii a dobânzii practicate de băncile comerciale pentru credite și depozitele noi se pot elucida mai jos:

- rata medie a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională pe sistemul bancar s-a scumpit cu 2,04 p.p. comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, în cazul persoanelor fizice dobânda a fost de 16,48% în martie 2016, mai ridicată decât în luna martie 2015 (15,00%),
- ratele medii ale dobânzii la credite în monedă străină, au consemnat o scădere cu 1,29 p.p. în intervalul de variație (de la 7,43% în luna martie 2015, până la 6,14% în martie 2016),
- costul depozitelor noi în lei a fost ajustată în perioada de referință în creștere cu 3,08 p.p. (în cazul persoanelor fizice, până la 17,04%, cu o creștere de 3,5 p.p., iar în cazul persoanelor juridice ratele medii ale dobânzii la depozite în monedă în lei s-au mărit de la 6,57% în luna martie 2015, până la 5,78 % în martie 2016, în creștere cu 0,11 p.p.),
- marja bancară pentru operațiunile în valută națională se menține semnificativ mai redusă (în scădere cu 1,04 p.p. în martie 2016 f.p.s.a.p.) în cazul creditelor și depozitelor noi în valută națională față de cea calculată pe baza creditelor și depozitelor în valută străină (0,84 p.p. comparativ cu 4,08 p.p. aferent lunii martie 2016). Marjele aferente operațiunilor în valută străină au scăzut în perioada de referință cu 0,7 p.p.

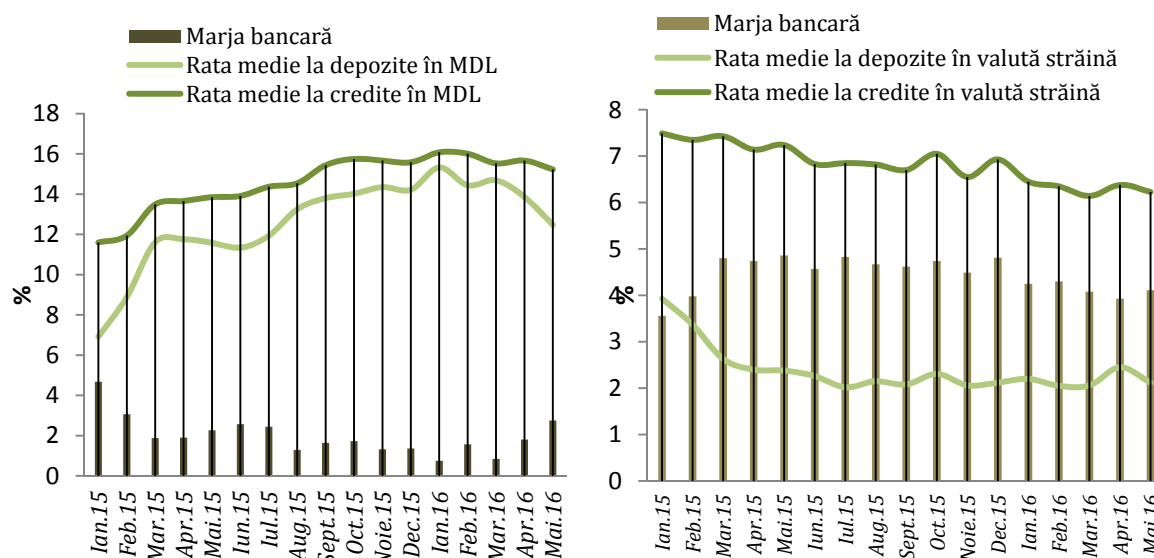

Figura 3.2.6. Evoluția marjei bancare*, a ratelor medii ale dobânzii la depozite și la credite în MDL și valută străină, %

Sursa: Calculele autorului conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

***Notă:** Indicatorul Marja bancară a fost calculat ca diferență dintre rata medie la credite în MDL/valută străină și rata medie la depozite MDL/valută străină.

Creșterea ratelor dobânzii în monedă națională a fost cauzată în mare parte de restricționarea politicii monetare, generând creșterea neîncrederii populației față de depunerile în MDL. Soldul depozitelor băncilor la 31.03.2016, a constituit 50071,9 mil. MDL, în descreștere cu 25%, față de 31.03.2015. Această tendință de descensiune a fost soldată în mare parte de scăderea soldului depozitelor în valută străină cu 31% și a soldului depozitelor în monedă națională cu 17% față de 31.03.2015. Iar depunerile noi la termen a înregistrat o creștere constantă în anul 2015, de la 3908,41 mil. MDL în martie 2015, la 4097,84 mil. MDL în martie 2016. Odată cu deprecierea monedei naționale din ultima perioadă, preferința populației le constituie depozitele în valută străină a căror pondere a constituit 52% la sfârșitul lunii martie 2016, depozitele în monedă națională, reprezentând 48% din valoarea totală a depozitelor. Aceasta se explică prin faptul, că rata medie a dobânzii pe sistemul bancar la depozitele în valută străină este mai atractivă (constituind în martie 2016 – 2,06%, în scădere cu 0,57 p.p. față de martie 2015) față de rata la cele în monedă națională (martie 2016 – 14,69% în creștere cu 3,08 p.p. față de martie 2015).

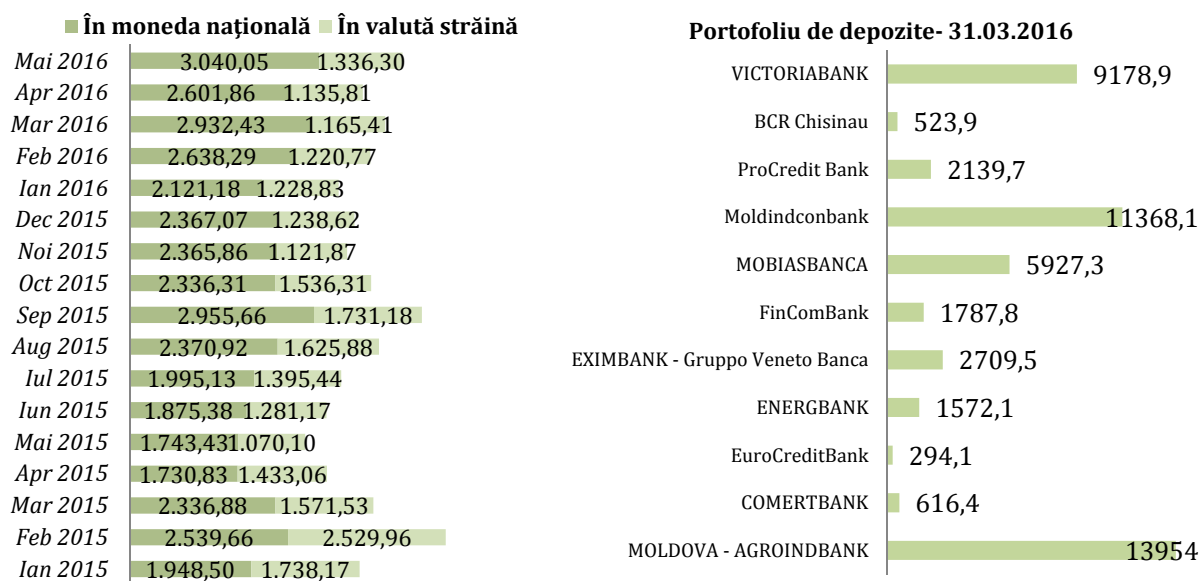

Figura 3.2.7. Evoluția depozitelor atrase de bănci în I trimestru 2016, mil. MDL

Sursa: Calculele autorilor conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

În I trimestru 2016, are loc redresarea sectorului bancar prin creșterea profitabilității bancare. În luna martie 2016, profitul băncilor pe întregul sistem a constituit 472,3 mil. MDL, mai mult cu 54%, față de perioada similară a anului 2015. Această majorare se datorează principalei componente a activității operaționale – veniturile din dobânzi cu 7% față de sfârșitul luni martie 2015, cunoscând o dinamică pozitivă. La sfârșitul lunii martie 2016, valorile principalilor indicatori de profitabilitate (rata rentabilității activelor – ROA și rata rentabilitatea capitalului – ROE) au fost de 2,60 % și 15,73%.

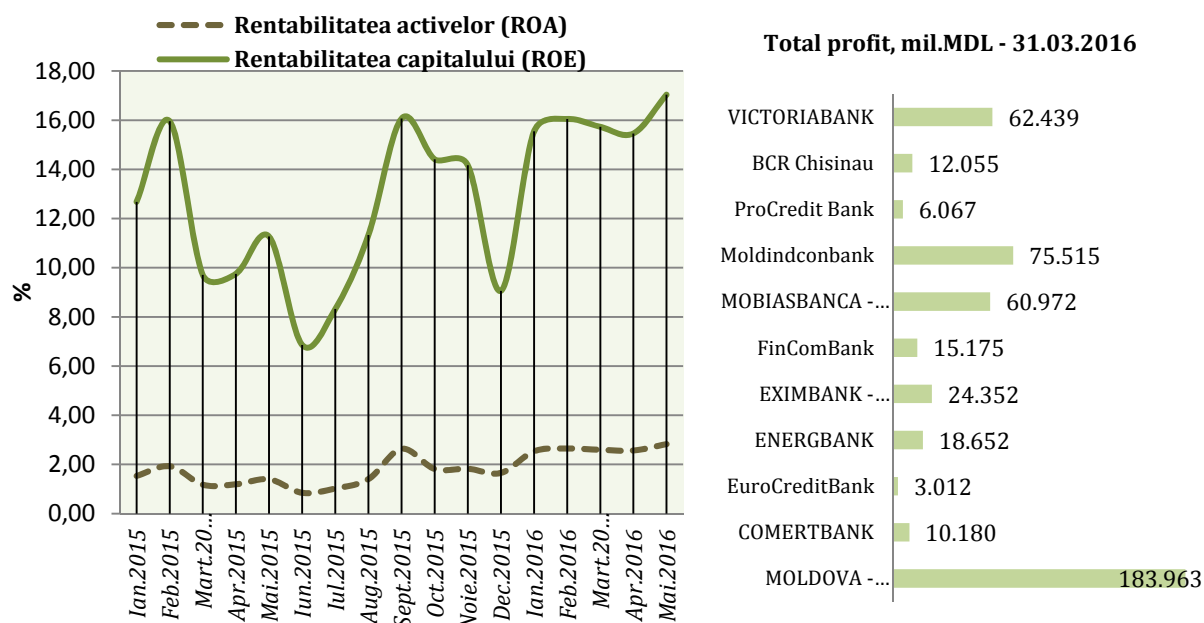

Figura 3.2.8. Evoluția rentabilității și profitabilității bancare în 2015-2016

Sursa: Calculele autorilor conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

Sectorul bancar în regiunea din partea stângă a râului Nistru

În primele luni ale anului 2016, sectorul bancar al regiunii din partea stângă a Nistrului a înregistrat tendințe de revigorare la principalii indicatori de activitate. În I trimestru 2016,

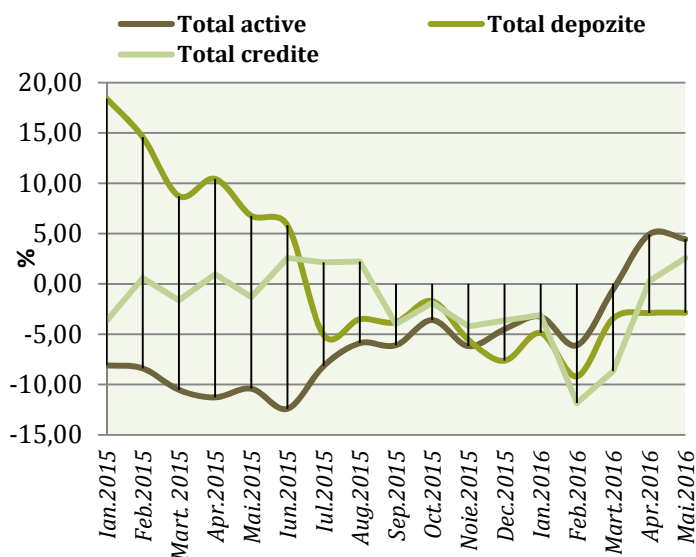

Figura 3.2.9. Ritmul anual de creștere a activelor, depozitelor și creditelor bancare în regiunea Transnistreană, %

Sursa: Calculele autorului conform datelor Băncii Transnistrene.

similară a anului precedent. Soldul depozitelor bancare atrase, a constituit suma de 2927,26 mil. ruble, la data de 01.06.2016 mai puțin cu 2,9% față de 01.06.2015. Respectiv, depozitele atrase de persoanele fizice, la data de 01.06.2016 constituie 1059,24 mil. ruble în scădere cu 15% față de 01.06.2015. Din cauza nivelului redus de atragere a depozitelor, băncile sunt nevoite să facă eforturi mai mari de capital, sau să atragă fonduri din altă parte pentru a face față cererii de credite. Astfel, calculând relația credite/depozite totale în primele cinci luni ale anului 2016, băncile din Transnistria finanțează doar 1,56 din credite din contul depozitelor atrase. Ca și în cazul sectorului bancar din dreapta Nistrului, există o problemă importantă referitor ce ține de transparența acționariatul băncilor transnistrene, din cauza lipsei de informație publicate de către bănci ce ține de structura și componentele acționariatului bancar transnistrean.

ritmul mediu anual de creștere a activelor bancare în regiunea transnistreană s-a situat pe un trend descendent, constituind o scădere de 0,6% f.p.s.a.p. atât exprimate în ruble⁷ cât și în USD. Însă, în următoarele două luni ale anului 2016, aprilie și mai se observă o tendință de revigorare la capitolul active totale, în creștere cu 4,9% și 4,4% f.p.s.a.p. Activele totale ale sistemului bancar al regiunii la data de 01.06.2016 au însumat 6024,73 mil. ruble. Soldul creditelor acordate sectorului economic a atins la data de 01.06.2016 suma de 4351,75 mil. ruble mai mult cu 2,6% față de 01.06.2015. Creditele persoanelor fizice în această perioadă a constituit 836,06 mil. ruble, mai puțin cu 22,6% față de 01.06.2015, iar creditele persoanelor juridice au constituit suma de 3627,58 mil. ruble, mai mult cu 11% față de perioada

⁷ Rata de schimb a rublei din regiunea stângă a Nistrului comparativ cu leul moldovenesc la 01.06.2015 a fost de 0,6145 ruble/MDL. La data de 01.06.2016 cursul rublei față de principalele valute de referință a fost de 0,5648 ruble/MDL, 11,3000 ruble/USD, 12,5826 ruble/EURO, disponibil pe <http://www.cbpmr.net/?kv=1&lang=ru>

Capitolul IV

SECTORUL EXTERN

Balanța de plăți

În I trimestru al anului 2016, a continuat tendința de reducere a contului curent al balanței de plăți care sa micșorat cu 26,5% față de ianuarie-martie 2015.

Contul curent al balanței de plăți a Republicii Moldova a înregistrat, un deficit de 104,7 mil. dolari SUA și s-a redus cu 26,5 % față de ianuarie-martie 2015.

Exporturile de bunuri au continuat să se reducă pe parcursul trimestrului I, fiind expuse unor influențe negative, precum: scăderea prețurilor internaționale la produsele agroalimentare, procesele dezinflaționiste în UE, criza economică a partenerilor estici etc.

Volumul comerțului exterior cu bunuri și servicii, au scăzut cu 11,5% și au constituit 1473,8 mil. dolari SUA. **Valoarea serviciilor** a constituit 38,9 mil. dolari SUA, majorându-se cu 41% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. **Serviciile de transport** dețin în continuare o pondere semnificativă atât în volumul exporturilor de servicii, cât și în cea a importurilor de servicii, constituind 33% și 34,7%. Exporturile de servicii de transport au crescut în raport cu trimestrul I 2015 cu 1,2%, constituind 73,7 mil. dolari SUA. Transportului de mărfuri îi revine o pondere de 64,4%, celui de pasageri – 21,8% iar restul de 13,7% le revin altor servicii de transport. Importurile de servicii de transport au scăzut cu 10%, atestând o valoare de 64,05 mil. dolari SUA, din care 64,6% revine transportului de mărfuri, 21,4% – transportului de pasageri și 14% – altor servicii de transport.

Contul de capital a înregistrat un deficit de 11,12 mil. dolari SUA, majorându-se de 2,4 ori, datorită, în mare parte reducerii volumului de granturi pentru finanțarea proiectelor investiționale de 2,2 ori, în timp ce transferurile de capital din țară, ale sectorului privat au rămas constante.

Contul financiar s-a soldat cu intrări nete în valoare de 69,9 mil. dolari SUA, ca rezultat al micșorării nete cu 45,4 mil. dolari SUA a activelor financiare externe ale rezidenților în urma tranzacțiilor efective, precum și al majorării nete a pasivelor economiei naționale față de cele străine cu 24,5 mil. dolari SUA.

Tabelul 4.1. Balanța de plăți a Republicii Moldova, mil. USD (date provizorii)

Anul	2014 Tr.1	2014	2015 Tr. 1	2015	2016 Tr. 1	Tr.1 2016/ Tr.1 2015 (%)
1	2	3	4	5	6	7
Contul curent	-150,80	-564,35	-142,37	-464,24	-104,67	73,5
Bunuri	-650,43	-3052,21	-499,55	-2088,08	-456,65	91,4
<i>export</i>	447,80	1805,47	380,15	1507,03	304,49	80,1
<i>import</i>	1098,23	4857,68	879,70	3595,11	761,14	86,5
Servicii	33,25	120,38	27,39	143,91	38,91	141
<i>export</i>	258,51	1127,59	216,80	974,81	223,55	103,1
<i>import</i>	225,25	1007,21	189,21	830,90	184,64	97,6
Venituri primare	156,17	826,92	92,83	402,68	80,74	87
<i>intrări</i>	225,74	1118,48	182,15	812,54	154,49	84,4
<i>plăți</i>	214,68	291,56	172,41	409,86	147,82	85,7
Venituri secundare	310,20	1540,56	236,76	1077,25	232,22	98,1

Tabelul 4.1 – continuare

1	2	3	4	5	6	7
Contul de capital și financiar	-192,77	-469,81	-203,31	-441,41	-81	
Contul de capital	-1,59	94,54	-4,63	22,83	-11,12	de 2,4 ori
Contul financiar	194,36	-563,66	-198,68	-473,18	-69,88	35,2
Investiții directe	-141,90	-314,44	-141,84	-265,34	-48,46	34,2
Investiții de portofoliu	-5,29	-13,74	-1,55	-3,49	-0,17	11
Derivate financiare	-0,19	0,61	-0,07	-0,54	-0,21	de 3 ori
Alte investiții	49,41	303,58	257,54	102,68	-5,5	-
Active de rezervă	-96,48	-538,5	-312,76	-306,49	-15,54	5
Transferuri de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice prin intermediul băncilor licențiate, net	224,14	1612,96	244	1129,36	224,14	92

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

Remiterile

Volumul transferurilor de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice efectuate prin băncile Republicii Moldova în primul trimestru al anului 2016 au continuat să scadă. Astfel confirmând tendința generală din ultimul an, înregistrând cel mai jos nivel după 9 ani. Reducerea transferurilor de mijloace bănești este cauzată în special de fluctuațiile cursului de schimb al valutelor originale față de dolarul SUA.

Valoarea remiterilor bănești, în primele trei luni ale anului 2016, în favoarea persoanelor fizice urmează un trend de creștere, de la 59 milioane de dolari în ianuarie, până la 92 milioane de dolari în martie curent. În primul trimestru al acestui an, volumul transferurilor de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice a constituit 224 milioane de dolari SUA, în scădere cu 8% (20 mil. dolari SUA) față de aceeași perioadă a anului trecut.

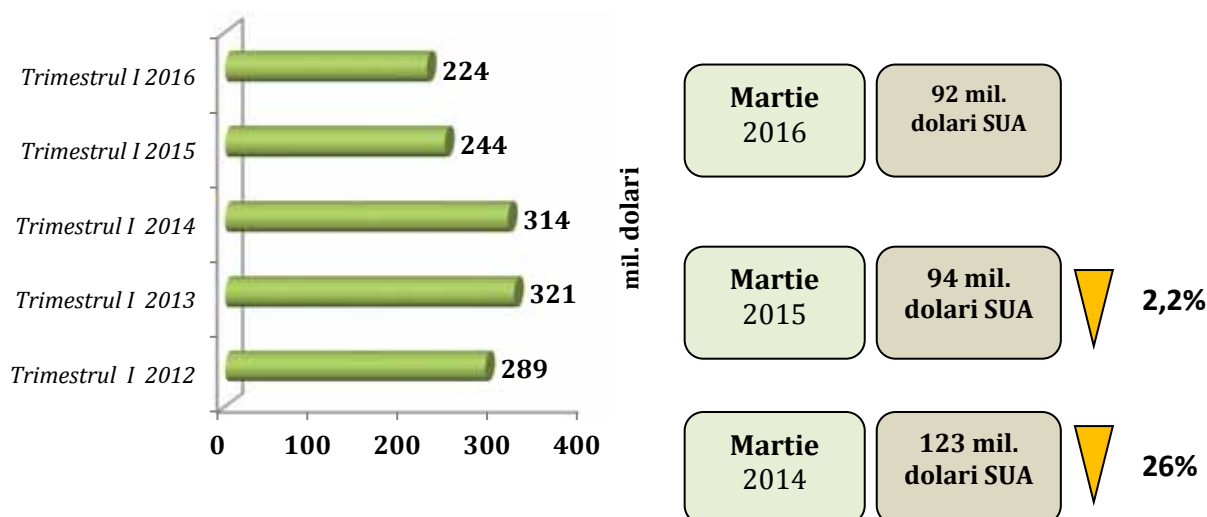

Figura 4.1. Transferurile nete de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice în T1, efectuate prin băncile din Republica Moldova, în anii 2012-2016, mil. USD

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

Evoluția transferurilor nete de mijloace bănești din străinătate în luna martie, a anilor 2014-2016, mil. USD

Volumul transferurilor de mijloace bănești, în luna martie, a fost în scădere cu 2,2 %, față de luna martie a. 2015, înregistrând cel mai înalt nivel din acest an, însă fiind sub nivelul sumelor înregistrate în anii precedenți. Valoarea transferurilor de mijloace bănești în luna martie s-a apropiat de nivelul perioadei respective a anului 2015, după ce în primele două luni a înregistrat o scădere de 13% față de aceeași perioadă a anului precedent. Conform provenienței geografice a transferurilor în favoarea persoanelor fizice, celor din CSI le revine o pondere de 32,2%, în descreștere cu 28,6%, iar celor din UE le revine o pondere de 33,8%, în creștere cu 2,9%, comparativ cu trimestrul I 2015. Rusia continuă să dețină cotă principală, cu o pondere de 31% (69,52 mil. dolari SUA) din total remiteri (în descreștere cu 26,4 puncte procentuale comparativ cu trimestrul I 2015). Alte surse importante de transferuri au fost: Italia – 14% (31,29 mil. dolari SUA), Israel – 15% (33,71 mil. dolari SUA), SUA – 11,4% (25,59 mil. dolari SUA), Marea Britanie – 4,1% (9,14 mil. dolari SUA), Germania – 3,8% (8,50 mil. dolari SUA), Franța – 2,3% (5,04 mil. dolari SUA), Turcia – 1,6 % (3,69 mil. dolari SUA), Spania – 1,3% (2,83 mil. dolari SUA).

Tabelul 4.2. Proveniența geografică a transferurilor în favoarea persoanelor fizice, mil. USD

	Tr.1 2014	Tr. 1 2015	Tr. 1 2016
Total	314,14	243,7	224,14
UE	78,59	73,5	75,65
CSI	175,95	101,1	72,14
Alte state	59,6	69,19	76,35
Rusia	171,34	94,47	69,52
Italia	41,05	34,17	31,29
Israel	26,61	27,3	33,71
SUA	17,9	23,25	25,59
Marea Britaniei	4,89	7,01	9,14
Franța	5,14	4,38	5,04
Germania	5,25	6,24	8,5
Spania	3,32	2,75	2,83
Turcia	3,52	3,39	3,69
Grecia	1,93	1,76	0,98
Alte state	33,2	35,89	33,27

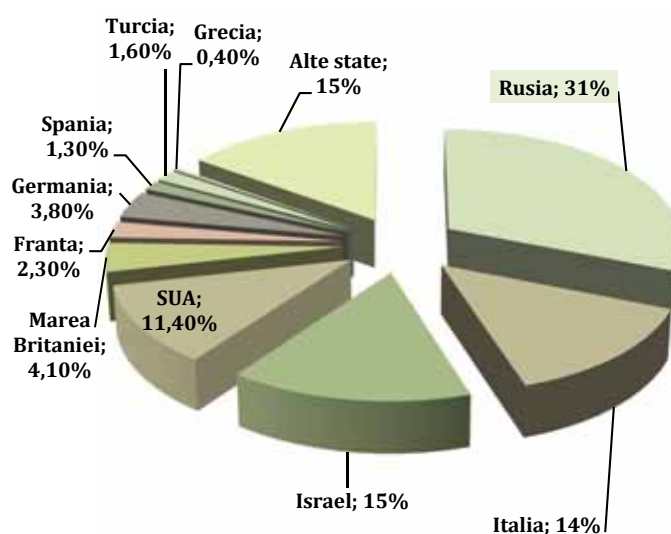

Figura 4.2. Structura transferurilor de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice pe principalele țări în trimestrul I 2016

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

În trimestrul I 2016, cel mai mare volum de remiteri a fost efectuat în dolari, cu o cotă de 48%, euro cu circa 37% și rubla rusească – cu 15%.

Investițiile Străine Directe

Investițiile străine directe în trimestrul I, 2016 au fost într-o creștere ușoară (cu 2%) față de trimestrul I 2015, însumând 3,580 mil. USD, din care capitalul social și venitul reinvestit dețin o pondere de 73,8%, iar împrumuturile intragrup (alt capital) – 26,2%. Componenta creditelor intragrup este mixtă (958,39 mil. USD reprezintă stocul împrumuturilor contractate de la investitorii străini direcți și 21,39 mil. USD – stocul creanțelor sub formă de împrumuturi acordate de întreprinderile rezidente cu capital străin investitorilor străini direcți).

Pe parcursul trimestrului I anului curent, principala activitate economică care a beneficiat de investiții străine sub formă de capital social acumulat în economia națională, rămâne activitatea financiară (25% din stocul de investiții străine directe sub formă de capital social) urmată de

industria prelucrătoare (23,4%). Alte activități care au atras investiții străine au fost tranzacțiile imobiliare, comerțul cu ridicata și cu amănuntul, transporturile și telecomunicațiile, sectorul energetic.

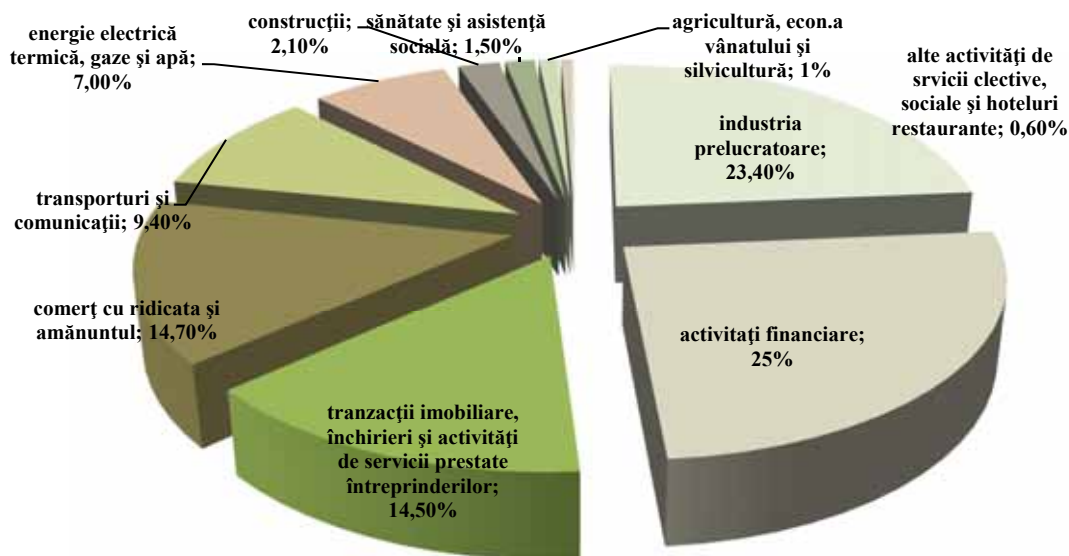

Figura 4.3. Investițiile străine directe la 30.03.2016, pe activități economice

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

În distribuția geografică a capitalului social acumulat, investitorilor din țările UE le-a revenit ponderea majoritară – 52,2%. Investitorii din țările CSI au deținut o pondere de 11,% din totalul capitalului social acumulat, cei proveniți din alte țări dețin investiții în proporție de 36,7%.

Comerțul exterior al Republicii Moldova

Comerțul exterior al Republicii Moldova în trimestrul I al anului 2016 a continuat să scadă. Comerțului exterior cu bunuri a constituit 1306,6 mil. dolari SUA sau cu circa 158 mil. dolari SUA mai puțin față de p.s.a.p. (în anul 2015 a constituit 1464,3 mil. dolari SUA).

Exporturile de bunuri continuă să scadă, pentru al doilea an consecutiv. Astfel, în primele trei luni ale anului 2016, au fost exportate produse în valoare de 417,2 milioane dolari SUA. Comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, exporturile de mărfuri au scăzut cu 14,5%, însă comparând cu exporturile din aceeași perioadă a anului 2014, au fost în descreștere de peste 27%.

Exporturile de mărfuri autohtone au constituit 263,5 mil. dolari SUA (63,2% din total exporturi), fiind în scădere cu 22,7% față de ianuarie-martie 2015, care au determinat reducerea pe total exporturi cu 15,8%.

Principala piață de desfacere pentru produsele moldovenești, rămâne a fi UE, unde au fost exportate 63,8% din total exporturi. Exporturile de mărfuri destinate țărilor UE au însumat 266,2 mil. dolari SUA, cu 16,7% mai puțin față de aceeași perioadă a anului 2015. Către **țările CSI** au fost exportate mărfuri în valoare de 85 mil. dolari SUA. și s-au micșorat cu 18,3%, comparativ cu ianuarie-martie 2015.

Totodată, urmărind evoluția exporturilor pe țări, în trimestrul I a anului 2016, observăm o reducere, către mai multe state, comparativ cu perioada similară a anului 2015, precum: Italia (-26,9%), Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (-32,6%), Federația Rusă (-21,4%), România (-9,4%), Turcia (-34,3%), Elveția (-61,4%), Franța (-23,0%), Olanda (-45,5%), Grecia (-44,6%), Statele Unite ale Americii (-43,7%), Germania (-5,6%) și altele, care au influențat la

diminuarea pe total exporturi cu 20,9%. În același timp, exporturile s-au majorat către Bulgaria (+49,1%), Ucraina (+22,9%), Polonia (+13,7%), Austria (+30%), Belarus (+3%) atenuând astfel scăderea pe total exporturi cu 6,4%.

Tabelul 4.3. Exporturile Republicii Moldova structurate pe grupe de țări

	Ianuarie-martie 2016		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de țări la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-martie-2015	2015	2016	2015	2016
<i>Export, total</i>	417,2	85,5	100,0	100,0	-14,9	-14,5
<i>Țările UE</i>	266,2	83,3	65,5	63,8	0,1	-10,9
<i>Țările CSI</i>	85,0	81,7	21,3	20,4	-13,4	-3,9
<i>Alte țări</i>	66,0	102,8	13,2	15,8	-1,6	0,3

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistica.

În primul trimestru al a. 2016, principalele categorii de produse care au influențat la micșorarea exporturilor au fost: legumele și fructele (-31,9%), cereale și preparate pe bază de cereale (-53,7%), semințe și fructe oleaginoase (-29,7%), grăsimi și uleiuri vegetale (-41,3%), produse medicinale și farmaceutice (-66,3%), mașini și aparate electrice (-10,1%), zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere (-31,5%), minereuri metalifere și deșeuri de metale (-49,8%), mașini și aparate specializate pentru industriile specifice (-29,4%), petrol, produse petroliere și produse înrudite (-47,8%), metale neferoase (-70,4%), materiale plastice (-48,4%), mașini generatoare de putere (-57,3%), mașini și aparate pentru prelucrarea metalelor (-32,6%) și altele, care au influențat cu 20,1% la diminuarea pe total exporturi.

Totodată, în această perioadă s-au înregistrat și creșteri la exporturile de fire, țesături și articole textile (58,3%), mobilă (22,5%), îmbrăcăminte și accesorii (9,0%), cauciuc prelucrat (de 4,6 ori), vehicule rutiere (80,4%), produse chimice organice (de 4,9 ori), articole prelucrate din metal (45,2%), încălțăminte (14,6%), animale vii (56,2%), articole din lemn, exclusiv mobilă (50,5%), produse lactate și ouă (25%), cafea, ceai, cacao, (16,8%), materiale plastice prelucrate (77,6%), care au atenuat reducerea pe total exporturi cu 6,4%.

Importurile de mărfuri în trimestrul I a anului 2016 **au continuat să scadă și au constituit 889,4 mil. dolari SUA**, cu 8,9% mai puțin decât în aceeași perioadă a anului 2015.

Importurile de mărfuri din țările **UE** au constituit 426,5 mil. dolari SUA (cu 1,5% mai puțin decât în ianuarie-martie 2015) și au deținut o pondere de 47,9% în total importuri. Importurile de mărfuri importate din **țările CSI** au avut o valoare de 250,5 mil. dolari SUA (cu 13,6% în descreștere față de ianuarie-martie 2015), care echivalează cu o cotă de 28,2% în total importuri.

Evoluției importurilor pe țări comparativ cu perioada similară din anul 2015, relevă diminuarea livrărilor din Federația Rusă (-17,4%), România (-19,4%), China (-17,1%), Japonia (-68,2%), Germania (-14,8%), Belgia (-31%), Statele Unite ale Americii (-11,1%), Elveția (-25,9%), Ucraina (-1,8%), Ungaria (-5,7%), Bulgaria (-7,8%), Olanda (-6,9%), Slovenia (-25,2%), Danemarca (-23,9%) și altele, care au influențat la diminuarea pe total importuri cu 13,5%. Totodată, au fost înregistrate creșteri la importurile din Franța (de 2,4 ori), Belarus (18,2%), Spania (26,1%), Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (12,5%), Lituania (de 2,2 ori), Portugalia (de 2,5 ori), Republica Cehă (6,6%), Grecia (22,4%), atenuând astfel scăderea pe total importuri cu 4,8%.

Tabelul 4.4. Importurile Republicii Moldova structurate pe grupe de țări

	Ianuarie-martie 2016		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de țări la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-martie-2015	2015	2016	2015	2016
<i>Import, total</i>	889,4	91,1	100,0	100,0	-19,9	-8,9
<i>Țările UE</i>	426,5	98,5	44,4	47,9	-9,5	-0,7
<i>Țările CSI</i>	250,5	86,4	29,7	28,2	-7,8	-4,0
<i>Alte țări</i>	212,4	83,9	25,9	23,9	-2,6	-4,2

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

Comparativ cu aceeași perioadă din anul 2015 au fost înregistrate scăderi ale importurilor de gaz și produse industriale obținute din gaz (-30,9%), petrol, produse petroliere și produse înrudite (-36,2%), mașini și aparate electrice (-20,3%), instrumente și aparate, profesionale (-65,8%), produse medicinale și farmaceutice (-26,4%), aparate și echipamente de telecomunicații (-45,1%), mașini și aparate industriale (-23,9%), metale neferoase (-29,1%), produse chimice organice (-42,9%), mașini și aparate pentru prelucrarea metalelor (-56,6%), cărbune, cocs și brichete (-76,4%), fibre textile și deșeurile lor (-46,4%), grăsimi și uleiuri (-23,3%), cauciuc brut (-86,3%), influențând astfel la diminuarea pe total importuri cu 16,8%.

Concomitent au sporit importurile de fire, țesături și articole textile (20,1%), îngrășăminte minerale (35,1%), legume și fructe (14,9%), băuturi alcoolice și nealcoolice (69,6%), îmbrăcăminte și accesorii (16,8%), cauciuc prelucrat (30,2%), zahăr, miere (de 2,0 ori), semințe și fructe oleaginoase (15,9%), tutun brut și prelucrat (22,6%), piele și blană prelucrată (24,8%), produse chimice (56,3%), atenuând astfel scăderea pe total importuri cu 4,3%.

Primul trimestru al anului 2016 s-a încheiat cu un **deficit al balanței comerciale** în valoare de 472,2 mil. dolari SUA, cu 16,1 mil. dolari SUA (3%) mai mic față de perioada similară a anului precedent, datorită decalajului dintre evoluția exporturilor și a importurilor. Cu țările UE, balanța comercială s-a încheiat cu un deficit de 160,3 mil. dolari SUA, iar cu țările CSI – de 165,5 mil. dolari SUA.

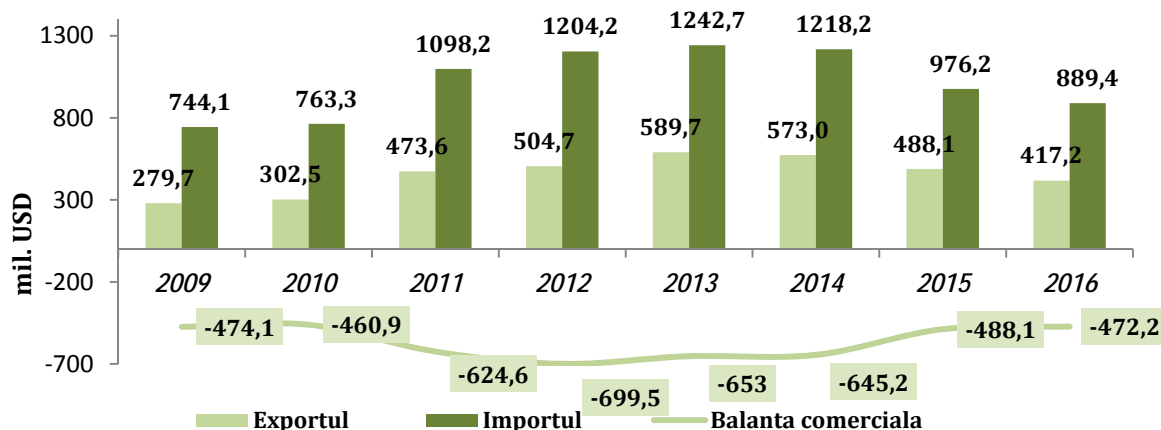

Figura 4.4. Evoluția trimestrială (T1) a comerțului exterior în anii 2009- 2016

Sursa: Conform datelor BNS.

Deși majoritatea exporturilor Republicii Moldova sunt de origine autohtonă, cota reexporturilor este destul de ridicată în comparație cu alte state. Astfel, în ianuarie-martie 2016, **reexporturile**

au constituit 153,7 mil. dolari SUA, cu 4,5% mai mult comparativ cu ianuarie-martie 2015. Reexporturile de mărfuri după prelucrare au deținut 23,8% din total exporturi, iar reexporturile de mărfuri clasice 13,0%. Această cotă înaltă a reexporturilor se datorează forței de muncă ieftine specifică pentru Moldova, poziționării geografice strategice, precum și tendinței de integrare europeană.

Regiunea Republicii Moldova din partea stângă a râului Nistru

Comerțul exterior cu bunuri în regiunea Transnistreană în T1 al anului 2016 a fost în scădere. Valoarea comerțului exterior cu bunuri în perioada analizată a scăzut cu 25%, sau cu 114,8 mil. dolari comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, ajungând la 336,7 mil. dolari SUA.

Potrivit datelor Comitetului Vamal al Transnistriei atât exporturile cât și importurile au avut o tendință în descreștere. Exporturile de bunuri au înregistrat o scădere ușoară cu 1,5% și a constituit 128 mil. dolari SUA, în timp ce importurile au înregistrat diminuări mult mai mari – peste 35% sau cu 113 mil. dolari SUA (constituind 208,8 mil. dolari SUA).

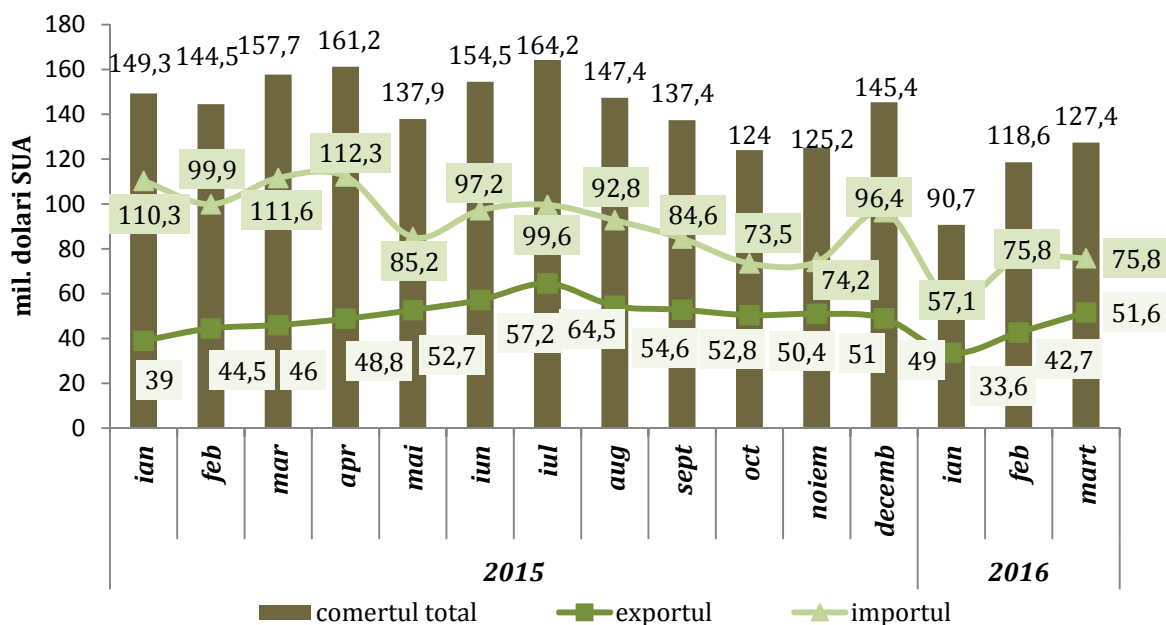

Figura 4.5. Evoluția valorii comerțului exterior al regiunii Transnistrene în anul 2015-2016 pe luni, mil. dolari SUA

Sursa: Conform datelor Comitetului vamal al regiunii din partea stângă a râului Nistru, <http://customs.gospmr.org/2014.html>

Cel mai mare partener comercial al regiunii Transnistrene rămâne a fi Federația Rusă, comerțul cu care a alcătuit 137,7 mil. dolari. Exportul către Rusia a scăzut cu 3,4 mil. dolari față de T1 a. 2015 și a constituit 7,8 mil. dolari. Totodată și importurile de bunuri au scăzut cu 88,1 mil. dolari și au constituit 129,8 mil. dolari.

Către UE exportul de bunuri în primul trimestru au marcat o creștere cu 9,7 mil. dolari SUA și a constituit 49,4 mil. dolari SUA (în T1 a. 2015 – 39,7 mil. dolari), însă importurile de bunuri din UE s-au diminuat cu 9 mil. dolari SUA. Printre cei mai importanți parteneri europeni ai regiunii Transnistrene sunt România, Germania și Italia.

Capitolul V

MEDIUL DE AFACERI

Dinamica întreprinderilor înregistrate și radiate în trimestrul IV 2015. Conform datelor Camerei Înregistrării de Stat, la 01.04.2016 Registrul de stat deținea informații despre 170 428 persoane juridice și întreprinzători individuali.

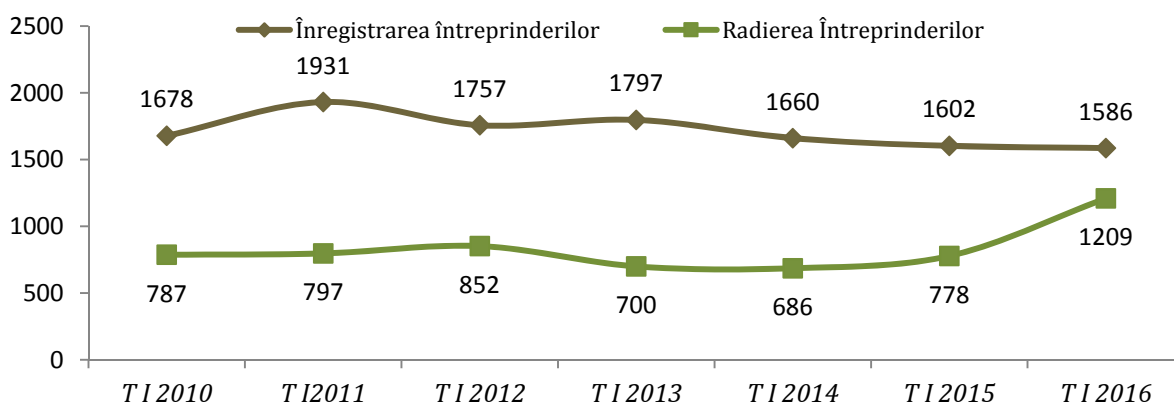

Figura 5.1. Evoluția numărului de întreprinderi înregistrate și radiate în TI 2010-2016, unit.

Sursa: Conform datelor Camerei Înregistrării de Stat.

În TI 2016, numărul întreprinderilor înregistrate de Camera Înregistrării de Stat s-a diminuat cu 1% f.p.s.a.p., continuând tendința de scădere înregistrată în primul trimestru al anilor 2010-2015 (excepție făcând TI 2011 și TI 2013, în care a fost înregistrată o creștere nesemnificativă).

Potrivit datelor Camerei Înregistrării de Stat, în TI 2016, în Registrul de stat, au fost trecute 1586 întreprinderi noi.

Tabelul 5.1. Indicii de creștere a numărului de întreprinderi înregistrate și radiate în TI 2010-2016 față de perioada similară a anului precedent, %

	Înregistrarea întreprinderilor	Radierea întreprinderilor
Trimestrul I 2010	74,1	84,7
Trimestrul I 2011	115,1	101,3
Trimestrul I 2012	91,0	106,9
Trimestrul I 2013	102,3	82,2
Trimestrul I 2014	92,4	98,0
Trimestrul I 2015	96,5	113,4
Trimestrul I 2016	99,0	155,4

Sursa: Calculele autorului conform datelor Camerei Înregistrării de Stat.

Un semnal negativ constituie continuarea tendinței de creștere a numărului de întreprinderi radiate. Astfel, în TI 2016, numărul întreprinderilor radiate a constituit 1209 unități sau cu 55,4% în creștere f.p.s.a.p. Per ansamblu, în a.2015 numărul întreprinderilor radiate a marcat o tendință semnificativă de creștere, constituind 3905 unități sau cu 40,9% f.p.s.a.p.

Moldova în clasamentele internaționale

Doing business – 2016 în Moldova. Rezultatele clasamentului internațional Doing Business, sunt foarte importante pentru Republica Moldova, deoarece ele arată nu doar tendințele schimbării influențelor regulatorii ale statului, ci demonstrează și ritmul acestor schimbări în comparație cu alte țări.

În clasamentul Băncii Mondiale-Doing Business 2016, Moldova și-a înrăutățit poziția cu 3 puncte față de anul precedent. Astfel, în clasamentul Doing Business 2016, Republica Moldova s-a situat pe locul 52 din 189 țări. Mediul de afaceri din RM este mai bine situat comparativ cu țări ca Serbia (59), Azerbaidjan (63), Grecia (60), Ucraina (83). Concomitent, RM se situează în urma unor astfel de țări, precum Lituania (20), Georgia (24), Slovenia (29), Armenia (35), România (37).

Cele mai bune poziții în clasament țara noastră le are la indicatorii Înregistrarea proprietății (locul 21), Obținerea creditului (locul 28), Înființarea afacerii (locul 26).

Procedura de înregistrare a afacerii a fost perfecționată semnificativ, plasând Moldova pe locul 26. În anul 2013 au fost adoptate reformele de simplificare a declarației de impozit și a cerințelor de evidență contabilă, iar în 2012 a fost adoptată o nouă legislație în materie de concurență. Cu toate acestea, poziția Moldovei la anumiți indicatori, lasă de dorit. Analizând clasamentul pentru RM la unii indicatori, observăm, că așa ca și în anii precedenți, poziția cea mai joasă conform indicatorilor utilizați la elaborarea clasamentului, revine Obținerii autorizațiilor de construcție, aflându-se pe locul 170, Accesului la energia electrică (locul 104), Plății taxelor (locul 78).

E de menționat că raportul nu se limitează la schimbările relative ale locului țării în top (ceea ce, în mare parte, se datorează vitezei de realizare a reformelor în alte țări), și folosește, de asemenea, indicatorul „distanța până la frontieră” (Distance to Frontier – DTF), care se bazează pe o scară de referință utilizată de la 0%, în cazul celei mai slabe performanțe observate și merge până la 100%, în cazul conformării la cele mai bune proceduri existente pe plan mondial. La indicatorul DTF poziția Republicii Moldova în clasamentul „Doing business” constituie 70,97%. Cea mai mare valoare a indicatorului DTF se înregistrează la Înființarea afacerii (94,17%), Înregistrarea proprietății (82,91%), Plata taxelor (76,28%) și Obținerea creditului (70,0%).

Analiza comparativă a realizării procedurilor, ținând cont de numărul lor, timpul necesar și mijloacele financiare utilizate în comparație cu indicatorii medii ai țărilor din Europa și Asia Centrală a arătat, că doar realizarea a 2 proceduri – Înființarea afacerii și Înregistrarea proprietății – în Republica Moldova se deosebește avantajos de alte țări (necesită și mai puțin timp și, concomitent, mai puține mijloace financiare la același număr de proceduri). La toate celelalte proceduri avantajele țării noastre la unele poziții sunt însoțite de complicații/dificultăți. Spre exemplu: cu referire la Accesul la energia electrică – în Moldova este necesar de a consuma un timp mai mic (113 zile, în țările din Europa și Asia Centrală – în medie 118,5 zile), însă numărul de proceduri în Republica Moldova este mai mare (7, în comparație cu 5,7 în alte țări), iar Costul (% venit per capita) este mai mare de 1,76 ori.

Indicatorii de dezvoltare a businessului în regiunea din partea stângă a Nistrului

La finele anului 2015, în regiunea din partea stângă a Nistrului, 55,2% din organizații și întreprinderi au obținut profit net în diminuare cu 9,5 p.p. față de anul precedent și, respectiv, 43,7% au înregistrat pierderi (cu excepția întreprinderilor mici, băncilor, organizațiilor bugetare și de asigurări). Dintre organizațiile, care au înregistrat profit net în a. 2015, ponderea cea mai mare le revine organizațiilor din comerț și alimentația publică (67,1%) și agricultura (57,7%). În

aspect valoric, la fel ca și în anii precedenți, întreprinderile din industrie au înregistrat o pierdere netă mai mare (96,2% din total pierdere netă), cu 37,9 p.p. în creștere f.p.s.a.p.

Tabelul 5.2. Evoluția indicatorilor „Doing business” pentru Republica Moldova

	Indicatorii	Poziția în a. 2016 (din 189 țări)	Poziția în a. 2015 (din 189 țări)	Modificare 2015/2014
1.	Deschiderea afacerii	26	35	9 ↑
2.	Obținerea autorizațiilor de construcții	170	169	-1 ↓
3.	Înregistrarea proprietății	21	20	-1 ↓
4.	Obținerea creditului	28	24	-4 ↓
5.	Protejarea investitorului	36	33	-3 ↓
6.	Plata taxelor	78	69	-9 ↓
7.	Comerț extern	33	32	-1 ↓
8.	Respectarea contractelor	67	66	-1 ↓
9.	Lichidarea întreprinderilor	60	59	-1 ↓
10.	Accesul la energie electrică	104	100	-4 ↓
	Poziția Republicii Moldova în rating-ul „Doing business”	52	49	-3 ↓

Sursa: Conform datelor rapoartelor Doing business 2015, 2016.

Tabelul 5.3. Date privind profitul (pierderea) netă a organizațiilor din partea stângă a Nistrului pe genuri de activitate, în a.2015

	Numărul organizațiilor or care au primit profit net	În % de la numărul total	Numărul organizațiilor cu pierdere netă	În % de la numărul total	Profit net, mii RUB.	Pierdere netă, mii RUB.
Total	153	55,2	121	43,7	982242	621684
inclusiv:						
industria	37	50	37	50	604867	598447
agricultura	15	57,7	11	42,3	35299	60322
transport	18	56,3	14	43,8	27752	28380
comunicații	1	11,1	8	88,9	60950	4006
construcții	6	42,9	8	57,1	3790	7623
comerț și alimentația publică	53	67,1	24	30,4	235590	25565
gospodărie de locuințe și deservire comună	6	42,9	7	50	594	40722
alte ramuri	17	58,6	12	42,9	13400	56619

Sursa: Социально-Экономическое Развитие Приднестровской Молдавской Республики, 2015.

Capitolul VI

SECTORUL SOCIAL

Situația demografică. Trimestrul I din anul 2016 este marcat de o creștere esențială a sporului natural al populației, care rămâne încă negativ. Aceasta se datorează reducerii diferenței dintre numărul născuților-vii și al celor decedați.

În T. I al anului 2016, numărul *născuților-vii* total pe țară a constituit 9342 pers., fiind în scădere cu 3,9% în comparație p.s.a.p. Totodată, numărul *decedaților* a constituit 10752 pers., mortalitatea generală înregistrând, de asemenea, o micșorare, însă într-o mărime puțin mai mică, 3,7% față de p.s.a.p. Ca urmare a acestor modificări, scăderea naturală a constituit 1410 pers. sau 1,6 pers. la 1000 locuitori, față de 2,2 pers. la 1000 locuitori în trimestrul I al anului precedent. În acest trimestru în comparație cu cel din anul trecut *numărul copiilor decedați în vârstă sub 1 an* s-a majorat cu 8 copii, iar rata mortalității infantile a constituit 10,6 decedați la 1000 de născuți-vii.

În general, față de p.s.a.p. a avut loc o micșorare a ratei mortalității cu 0,5 p.p., ajungând în trimestrul curent la 12,2 decedați la 1000 de persoane, iar rata natalității s-a majorat foarte puțin (cu 0,1 p.p.) și a constituit 10,6 născuți-vii la 1000 locuitori.

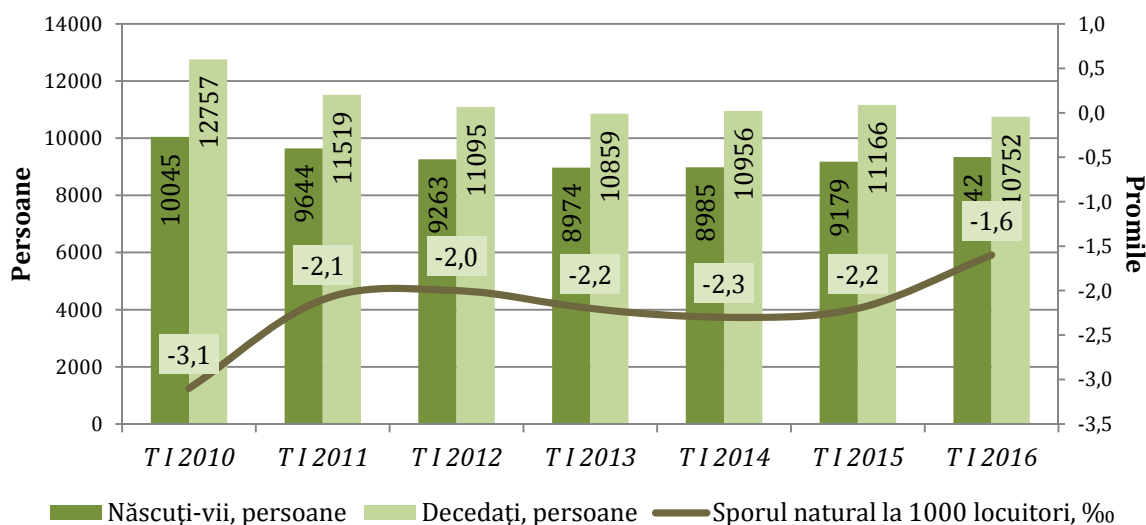

Figura 6.1. Mișcarea naturală a populației în T. I în anii 2011-2016

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

După clase ale cauzelor de deces structura mortalității evidențiază faptul că bolile aparatului circulator produc cele mai multe decese (59,5%). Ele sunt urmate de tumorile maligne (13,8%) și bolile aparatului digestiv (9,3%). Ponderi importante în cadrul cauzelor de deces dețin accidentele, intoxicațiile și traumele (6,7%), dar și bolile aparatului respirator – 5,2%, iar alte clase – 5,5%.

Mișcarea naturală a populației Republicii Moldova pe regiuni de dezvoltare în T. I al anului 2016 relevă faptul că Municipiul Chișinău, regiunile Nord și Centru au înregistrat cei mai mulți născuți-vii și cele mai multe persoane decedate, însă numai municipiul Chișinău a avut un spor natural pozitiv, iar regiunile Nord și Centru au avut cele mai semnificative scăderi naturale.

Municipiul Chișinău se află pe primul loc la numărul de copii decedați sub 1 an, pe când la polul opus este situată regiunea U.T.A. Găgăuzia. Cel mai mare număr de căsătorii, dar și de divorțuri au avut loc în municipiul Chișinău, regiunile Nord și Centru, însă numai în municipiul Chișinău divorțurile au fost mai numeroase.

Tabelul 6.1. Mișcarea naturală a populației țării pe regiuni de dezvoltare în T. I al anului 2016

	Născuți-vii, pers.	Decedați, pers.	Decedați copii sub 1 an, pers.	Sporul natural	Numărul căsătoriilor	Numărul divorțurilor
<i>Mun. Chișinău</i>	2600	1709	44	891	814	818
<i>Nord</i>	2449	3574	19	-1125	936	664
<i>Centru</i>	2602	3364	23	-762	1221	824
<i>Sud</i>	1297	1637	12	-340	522	372
<i>U.T.A. Găgăuzia</i>	394	468	1	-74	186	89

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

Numărul *căsătoriilor* total pe republică a constituit 3679, fiind în scădere cu 5,0% față de p.s.a.p., iar rata nupțialității a constituit 4,2 căsătorii la 1000 locuitori. Indicatori mai mici decât aceștia sunt atestați în cazul numărului divorțurilor din țară, care a constituit 2767, fiind în scădere cu 5,3% față de aceeași perioadă a anului trecut. Rata divorțialității a alcătuit 3,1 divorțuri la 1000 locuitori.

Piața forței de muncă. În trimestrul I al anului 2016 piața forței de muncă se caracterizează printr-o majorare a numărului populației economic active și a celei ocupate și o reducere a șomajului față de trimestrul I al anului precedent.

În T. I al anului 2016, numărul persoanelor economic active (1198,1 mii pers.) s-a majorat cu circa 4,0% (46,2 mii pers.) comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, în timp ce a avut loc o reducere a numărului de șomeri. Structura populației active în perioada analizată constituie: 93,8% – ponderea populației ocupate și 6,2% – ponderea șomerilor. Rata de activitate a populației constituie 40,1%, fiind în creștere față de p.s.a.p. (38,6%). Pentru bărbați acest indicator a atins valori de 43,1%, iar pentru femei – 37,5%.

Numărul populației ocupate a constituit 1123,7 mii pers., mai mult cu 6,6% comparativ cu p.s.a.p. Dintre persoanele ocupate 49,7% au fost bărbați, iar 50,3% – femei. Sub aspect rural/urban: 34,8% din populația ocupată revine localităților rurale și 41,1% – localităților urbane. Rata de ocupare a populației de 15 ani și peste a fost de 40,1%, înregistrând o creștere cu 1,5 p.p. față de p.s.a.p. Pentru bărbați acest indicator a atins 43,1%, iar pentru femei – 37,5%. Conform locului de trai rata de ocupare a avut valoarea de 44,9% în mediul urban și 36,3% în mediul rural.

În intervalul analizat, rata șomajului calculată conform metodologiei BIM a înregistrat valoarea de 6,2%, fiind mai mică față de p.s.a.p. (8,5%). Numărul total al moldovenilor care și-au pierdut locurile de muncă în țară în acest trimestru a ajuns la 74,4 mii persoane, fiind cu 23,5 mii pers. mai mic decât în același trimestru din anul 2015. Din numărul total de șomeri, o pondere mai mare o dețineau bărbații – 68,1%, precum și șomerii din mediul urban – 67,3%. Persoanele tinere (15-24 ani) au avut o rată a șomajului de 13,9%, pe când pentru cei de vârstă 15-29 ani această cifră a constituit 12,0%.

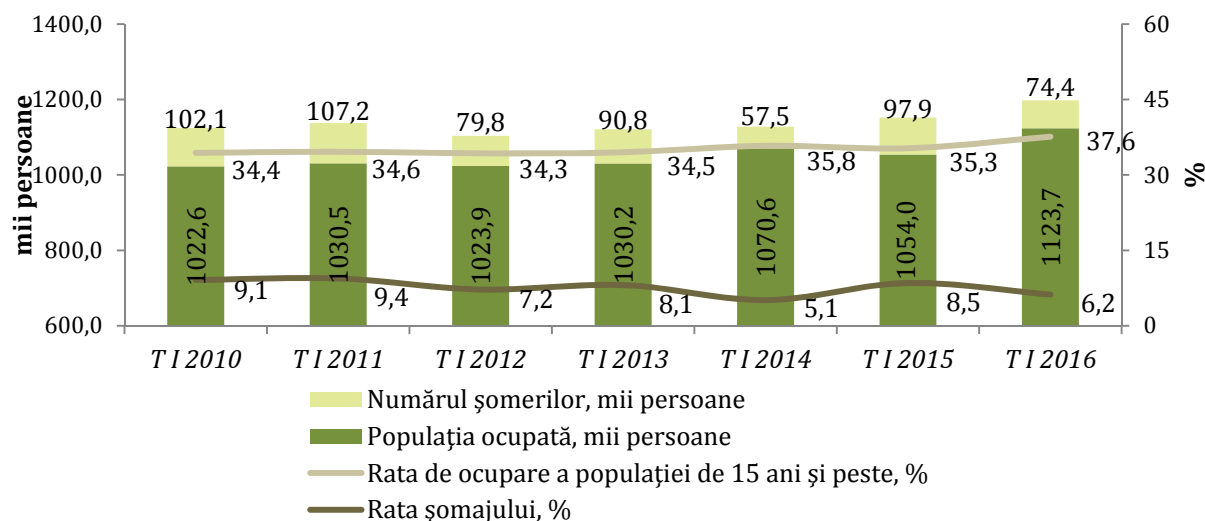

Figura 6.2. Evoluțiile ratelor de activitate, ocupare și a șomajului populației de 15 ani și peste, tendințele în dinamică ale acestora în T. I anii 2010-2016

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

La 01.04.2016 numărul șomerilor aflați în evidență la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă era de 32028 persoane, dintre care 15419 erau femei. La sfârșitul lunii martie 2016 de ajutor de șomaj au beneficiat 2495 persoane în total (1231 femei). Alocație de integrare și reintegrare profesională au primit 1190 de oameni (964 femei). Cursuri de formare profesională au urmat 1166 șomeri (inclusiv 789 femei).

Din totalul populației, populația inactivă constituie 59,9%. Numărul persoanelor descurajate în a-și mai găsi un loc de lucru dorit a constituit 16,8 mii pers. (față de 18,3 mii pers. în p.s.a.p.), iar numărul persoanelor declarate de către gospodăriile plecate în alte țări la lucru sau în căutare de lucru a ajuns la aproximativ 298,4 mii pers. față de 309,5 mii în p.s.a.p. Din cei declarați plecați, bărbații au fost 63,9%. Ponderea persoanelor plecate din localitățile rurale a constituit 68,1%.

Remunerarea muncii. Trendul general cu privire la remunerarea muncii pe parcursul trimestrului I al anului 2016 a avut o evoluție neuniformă. Astfel, în ianuarie și februarie salariile au fost mai mari decât în martie, datorită premiului anual plătit (Hotărârea Guvernului Nr. 180 din 11.03.2013 cu privire la plata premiului anual personalului din unitățile bugetare; ultima modificare - Hotărârea Guvernului Nr. 770 din 23.09.2014). În martie în sectorul real, după scăderea din februarie salariul a început iarăși să crească, însă în sectorul bugetar el s-a micșorat.

Câștigul salarial nominal mediu în luna martie a anului 2016 a constituit 4749,7 MDL. Potrivit tipurilor de activități economice, cel mai mare salariu mediu lunar în martie 2016 (Anexa Remunerarea muncii după activități economice, T. I 2016) s-a înregistrat în: locul întâi - Informații și comunicații (12310,5 MDL); locul doi - Activități financiare și de asigurări (10503,5 MDL); locul trei - Alte activități de servicii (8911,4 MDL); locul patru - Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (7784,9 MDL). La polul opus s-au situat - Arta, activitățile de recreere și de agrement (2948,7 MDL); Agricultură, silvicultură și pescuit (3003,2 MDL), Activități de cazare și alimentație publică (3317,0 MDL) și Învățământul (3686,0 MDL).

În luna martie 2016, în sectorul bugetar câștigul salarial a fost de circa 3996,7 MDL, fiind cam la nivelul lunii martie din anul trecut. În sectorul real câștigul salarial a înregistrat 5068,8 MDL, cu 11,0% mai mult față de martie 2015. Indicele câștigului salarial real pentru martie 2016 în

comparație cu martie 2015 a constituit 98,7%. Totodată, câștigul salarial mediu nominal brut a înregistrat o scădere de 1,3% față de luna martie 2015 (Figura 6.3.).

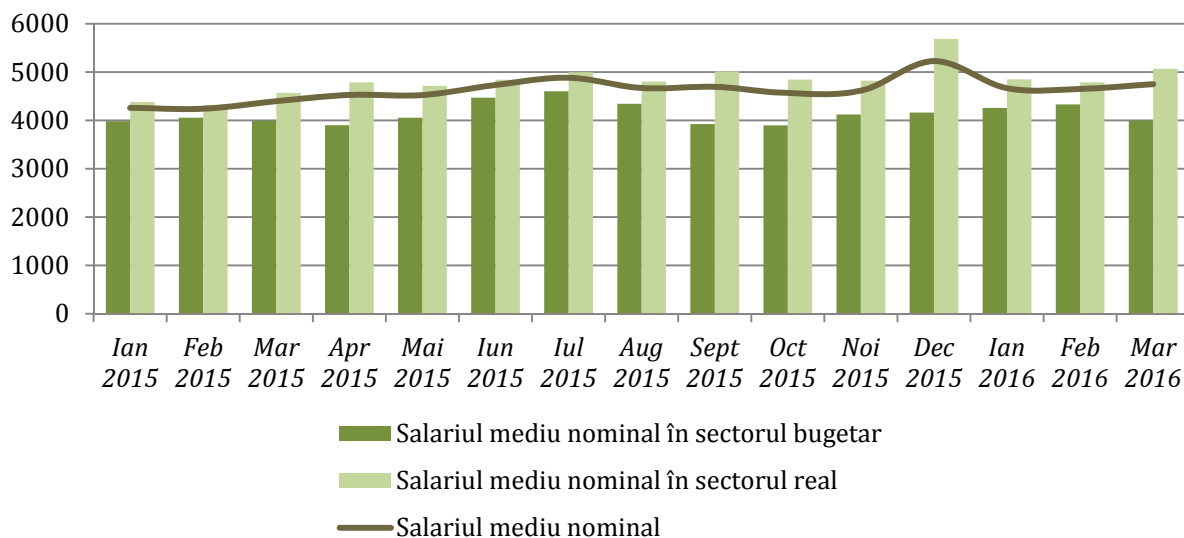

Figura 6.3. Dinamica salariului nominal în sectorul bugetar și real în perioada ianuarie 2015 - martie 2016, MDL

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

În comparație cu aceeași perioadă a anului precedent, în T. I din 2016 indicii salariului real au fost nu doar mai mici, dar prezintă și o scădere a mărimii salariului real. Indicii salariului nominal în acest trimestru față de p.s.a.p. sunt puțin mai mici, însă arată o creștere a mărimii salariului nominal. Aceste diferențe sunt rezultatul presiunilor inflaționiste. Ca și confirmare la acestea a se vedea Tabelul 6.2.

Tabelul 6.2. Tendințele ratelor salariului nominal vs ratelor salariului real, %

Anul	2012	2013	2014	2015								
Salariul nominal, %	108,9	110,0	110,8	110,5								
Salariul real, %	104,1	104,6	105,4	100,7								
2015												
Luna	Ian	Feb	Mar	Apr	Mai	Iun	Iul	Aug	Sept	Oct	Noi	Dec
Salariul nominal, %	112,8	114,1	112,4	112,9	112,2	112,6	112,8	109,2	110,0	105,9	105,9	107,4
Salariul real, %	107,7	107,1	104,9	104,9	103,8	104,0	103,9	97,3	97,7	93,6	93,3	94,5
2016												
Luna	Ian		Feb		Mar							
Salariul nominal, %	109,5		109,7		108,0							
Salariul real, %	96,6		99,5		98,7							

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

Din datele statistice oficiale rezultă că cea mai mare parte din veniturile disponibile ale populației Republicii Moldova o ocupă câștigurile salariale. În intervalul analizat, indicatorul dat

constituie în structura veniturilor totale disponibile 42,5 la sută. Adică, acest indicator reprezintă o componentă principală din veniturile populației. Totodată, comparativ cu trimestrul I din anul precedent, contribuția acestor venituri s-a majorat cu 2,3 p.p.

Veniturile disponibile ale populației pe lună în trimestrul I al anului 2016 au alcătuit în mediu pe o persoană 2026,8 MDL, ceea ce a constituit o creștere cu 9,3% f.p.s.a.p. Acest indicator înregistrează, în general, o dinamică pozitivă pe parcursul perioadei analizate. În termeni reali veniturile populației ajustate la indicii prețurilor de consum au suferit o descreștere de 1,5%. Indicele prețurilor de consum în trimestrul I al anului 2016 față de p.s.a.p. a fost de 111,0%.

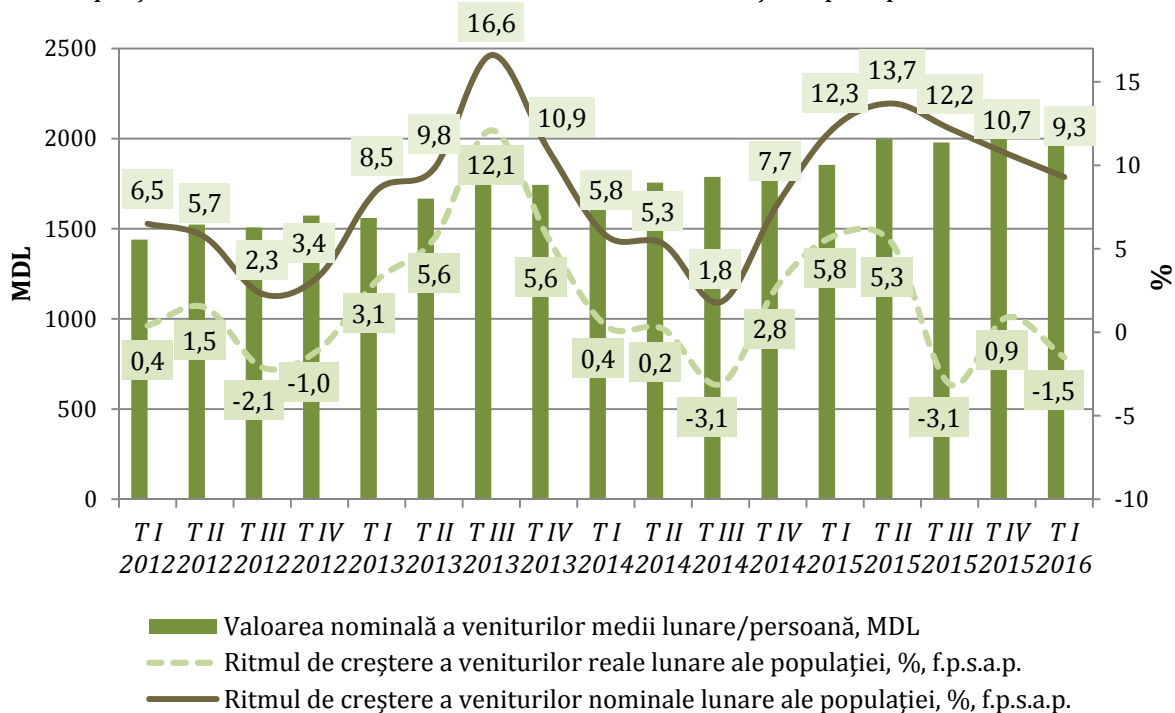

Figura 6.4. Evoluția veniturilor disponibile ale populației, valoarea nominală și ritmuri de creștere, pe trimestre, T. I 2012 - T. I 2016

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

Ca și în perioada similară a anilor precedenți cea mai importantă sursă de venit au rămas salariile, care în T. I din anul curent au alcătuit 42,5% din structura veniturilor totale disponibile. Contribuția salariilor în structura veniturilor s-a majorat cu 2,3 p.p. față de p.s.a.p.

Prestațiile sociale fiind a doua sursă de venit a moldovenilor, cu o contribuție de circa 19,5%, care s-a micșorat f.p.s.a.p. cu 1,9 p.p. Veniturile populației obținute din activități pe cont propriu alcătuiesc 14,9% din care 8,7% sunt din activități individuale agricole și 6,2% - din cele non-agricole. S-au redus cu 0,2 p.p. transferurile bănești din străinătate, care relevă o contribuție esențială la bugetul gospodăriilor, ponderea cărora a depășit 18,4% în structura totală a veniturilor, ceea ce demonstrează că acest indicator rămâne a fi o sursă importantă pentru bugetul gospodăriilor. Trebuie subliniat că oamenii de la sate sunt dependenți mai mult de transferurile bănești, ponderea acestora fiind de 25,4% în veniturile totale, care e de două ori mai mare decât în cazul populației urbane (12%).

În dependență de mediul de reședință, veniturile populației din mediul urban sunt mai mari cu 785,5 MDL decât veniturile populației din mediul rural sau de 1,5 ori.

Cheltuielile de consum medii lunare ale populației în trimestrul I al anului 2016 au fost de 2058,5 MDL pe persoană, majorându-se cu 7,6% față de trimestrul I al anului precedent. În

termeni reali, ajustate la indicele prețurilor de consum, populația a efectuat cheltuieli în medie cu 3,1% mai puțin f.p.s.a.p.

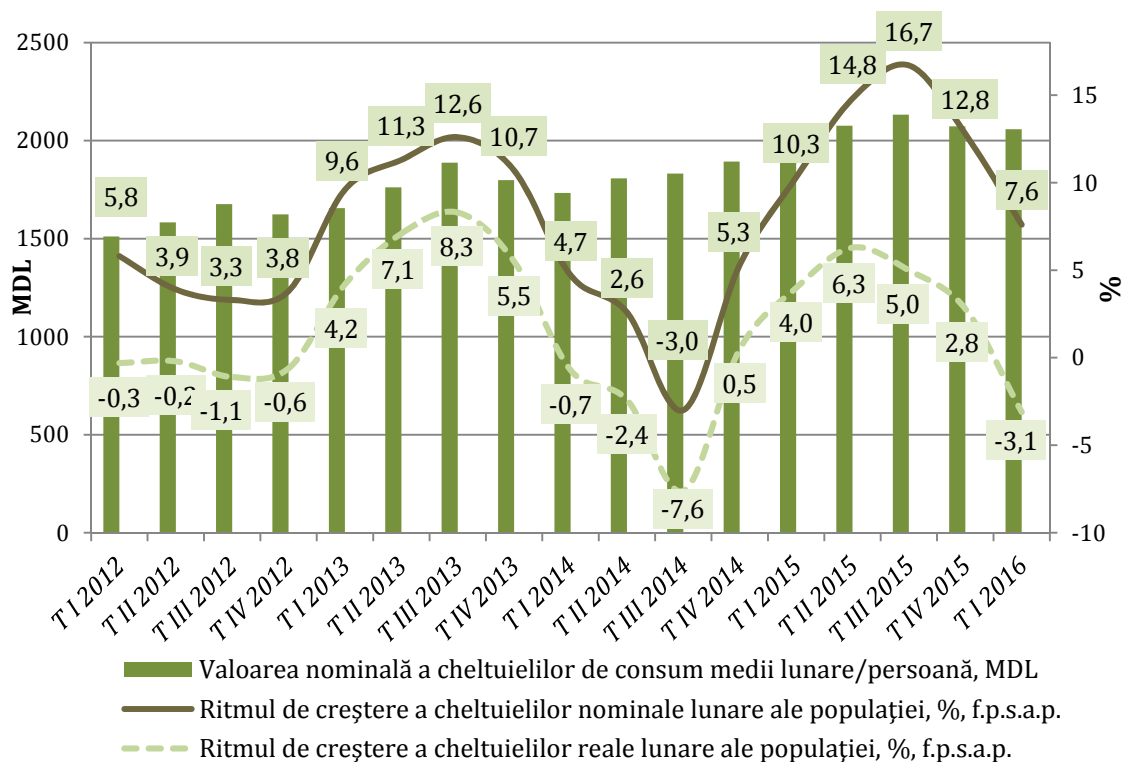

Figura 6.5. Evoluția cheltuielilor de consum, valoarea nominală și ritmuri de creștere, pe trimestre, T. I 2012 – T. I 2016

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

În perioada analizată, ponderea cea mai mare a cheltuielilor o deține consumul alimentar – 42,0% (în comparație cu 41,5% în T. I din 2015). Pe al doilea loc se situează cheltuielile pentru întreținerea locuinței care ocupă 17,5% din cheltuielile totale de consum în medie la o persoană (+ 0,4 p.p. f.p.s.a.p.). Cheltuielilor privind îmbrăcămintea și încălțăminte le revine 9,7% (-1,3 p.p. f.p.s.a.p.). Restul cheltuielilor a fost îndreptat pentru transport (7,3% față de 4,9% în T. I din 2015), sănătate (6,3% față de 7,7%), comunicații – 4,3% (față de 4,4%), dotarea locuinței (3,6% față de 3,5%), învățământ – 0,6% (ca și în p.s.a.p.) etc.

Pentru asigurarea consumului de produse alimentare, populația din mediul urban a alocat 38,9% din cheltuielile lunare de consum (38,8% în T. I din 2015), iar în mediul rural – 45,5% (44,5% în T. I din 2015). Totodată, populația urbană a cheltuit mai mult pentru întreținerea locuinței (18,4% față de 16,4% în mediul rural), transport (10,6% față de 3,7%), servicii de comunicații (4,3% față de 4,2%), pentru hoteluri, cafenele și restaurante (1,8% față de 0,4%), servicii de agrement (1,9% față de 0,5%). În termeni relativi, populația rurală a cheltuit mai mult pentru îmbrăcămintea, încălțăminte (11,3% față de 8,2% în mediul urban), sănătate (7,2% față de 5,4%) și dotarea locuinței (3,7% față de 3,5%).

Protecția socială a populației (până la indexare). Conform datelor Casei Naționale de Asigurări Sociale, numărul pensionarilor aflați la evidența organelor de protecție socială la 01.04.2016 a constituit 680,9 mii de persoane. Dintre aceștia de pensii pentru limita de vârstă au beneficiat 520,5 mii, pensii de dizabilitate – 133,9 mii, iar pensii de urmaș – 14,3 mii. Mărimea medie a pensiei lunare a constituit 1164,56 MDL. Pentru persoanele ce au primit pensii pentru limita de vârstă mărimea ei a constituit 1190,07 MDL. Pensia medie de dizabilitate a fost de 930,07 MDL, iar cea de urmaș – 598,43 MDL. Alocații sociale de stat au primit 56,2 mii de persoane. Mărimea medie lunară a alocației a fost de 373,34 MDL. Dintre persoanele asigurate

indemnizație lunară pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani au obținut 42938 persoane pentru 45070 copii. Valoarea medie a acestei indemnizații a constituit 1173,00 MDL. Dintre persoanele neasigurate indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 1,5 ani au primit 34646 persoane pentru 35207 copii. Valoarea medie a acestei indemnizații a constituit 440,00 MDL.

Dezvoltarea socială a regiunii Republicii Moldova din partea stângă a râului Nistru⁸.

Piața forței de muncă. La 01.04.2016 **populația ocupată** a constituit 98,5 mii pers., micșorându-se cu 3308 pers. sau cu 3,3% comparativ cu p.s.a.p. La sfârșitul trimestrului I al lui 2016 oamenii care nu sunt angajați în nici o activitate, au constituit 4699 pers. și comparativ cu p.s.a.p. numărul lor s-a micșorat cu 9,0%. Din numărul total al cetățenilor înregistrați – 1242 pers. sau 47,7% sunt femei. În total, în T.I al anului 2016, prin intermediul Agenției Transnistrene pentru Ocuparea Forței de Muncă au fost angajate 279 pers. În această perioadă au fost efectuate consultări profesionale cu studenții: consultații în grup – 161, care au însumat 2411 pers. și consultații individuale – 185, care au cuprins 183 pers., cu populația adultă: consultații individuale – 1453, care au cuprins 1443 pers. Pentru prestațiile de șomaj s-au cheltuit 3277,6 mii de ruble. Mărimea medie a *ajutorului de șomaj* în perioada ianuarie-martie 2016 a constituit 431,1 ruble transnistrene.

Remunerarea muncii. În trimestrul I al anului 2016, *salariul nominal mediu lunar* calculat la un lucrător, cu excepția subiecților antreprenorialului mic, a constituit 3738 ruble sau 98,3% față de p.s.a.p. (la cursul oficial de schimb al autorității monetare din partea stângă a Nistrului - 336 dolari SUA sau 98,0% față de perioada respectivă a anului 2015⁹).

În perioada analizată, salariul nominal mediu lunar calculat al unui lucrător a fost mai mare decât salariul mediu pe regiune în următoarele ramuri economice: „Electro- și radio-comunicații” (9218 ruble sau 827 dolari SUA), „Bănci și credite” (7171 ruble sau 644 dolari SUA), „Asigurări” (6422 ruble sau 576 dolari SUA), „Servicii de calcul și informatică” (5756 ruble sau 517 dolari SUA), „Industria” (4734 ruble sau 425 dolari SUA), „Tranzacții imobiliare” (4468 ruble sau 401 dolari SUA), „Organele de administrare” (4439 ruble sau 398 dolari SUA), „Gospodăria de locuințe și comună” (4370 ruble sau 392 dolari SUA), „Edituri și tipografii” (4166 ruble sau 374 dolari SUA), „Construcții” (4091 ruble sau 367 dolari SUA), „Transport” (3935 ruble sau 353 dolari SUA), „Comerț și alimentație publică” (3876 ruble sau 348 dolari SUA).

Totodată, salariul nominal mediu lunar calculat al unui lucrător a fost mai mic decât salariul mediu pe regiune în următoarele ramuri economice: „Geologie și meteorologie” (1988 ruble sau 178 dolari SUA), „Asistență socială” (2093 ruble sau 188 dolari SUA), tipurile neproductive ale serviciilor de consum (2274 ruble sau 204 dolari SUA), „Silvicultura” (2291 ruble sau 206 dolari SUA), „Comunicații poștale” (2314 ruble sau 208 dolari SUA), „Cultură și artă” (2390 ruble sau 215 dolari SUA), „Învățământ” (2639 ruble sau 237 dolari SUA), „Sănătate” (2677 ruble sau 240 dolari SUA), „Organele de conducere ale orașelor și raioanelor” (2683 ruble sau 241 dolari SUA), „Agricultură” (2835 ruble sau 254 dolari SUA), „Colectarea deșeurilor de metale feroase și neferoase” (2869 ruble sau 258 dolari SUA), „Știință” (2998 ruble sau 269 dolari SUA), „Cultura fizică, agrement și turism” (3212 ruble sau 288 dolari SUA), „Autoritățile judiciare, instituțiile juridice” (3416 ruble sau 307 dolari SUA).

⁸ Analiza a fost efectuată în baza datelor Serviciului Statistic al Transnistriei

⁹ Cursul oficial de schimb mediu al autorității monetare din partea stângă a Nistrului pe perioada ianuarie-martie 2016: 1 dolar SUA=11,1352 ruble; 1 MDL=0,5552 ruble transnistrene (http://www.cbpmr.net/resource/svk_jan_mart_01_04_16_pokvart.pdf)

În industrie, cel mai mare salariu mediu nominal lunar în T. I din anul 2016 a fost înregistrat pentru lucrătorii următoarelor subramuri: energia electrică – 526 dolari SUA, ceea ce este mai mult decât salariul mediu pe regiune cu 56,7%; siderurgia – 452 dolari SUA sau 134,6% din salariul mediu pe economie; fabricarea de mașini și prelucrarea metalelor – 447 dolari SUA sau cu 33,1% mai mult decât salariul mediu pe economie; industria alimentară – 397 dolari SUA. Cel mai mic salariu nominal mediu lunar, calculat pentru perioada analizată, l-au avut lucrătorii următoarelor subramuri ale industriei: industria de prelucrare a lemnului - 264 dolari SUA, care este mai mic decât salariul mediu cu 21,2%; alte ramuri industriale – 287 dolari SUA, care este mai mic decât salariul mediu pe regiune cu 14,6%; industria materialelor de construcție – 326 dolari SUA sau cu 2,9% mai puțin decât salariul mediu pe economie. industria ușoară – 341 dolari SUA sau cu 1,7% mai mult decât salariul mediu pe economie; industria de morărit și panificație – 346 dolari SUA sau cu 3,1% mai mult decât salariul mediu pe economie.

Protecția socială a populației. Numărul mediu al pensionarilor pentru T. I al anului 2016 îl constituie 125303 pers., ceea ce este mai puțin cu 10,7% comparativ cu p.s.a.p (140332 pers.). Dintre aceștia pensie de muncă primesc – 121077 pers. și pensie socială – 4225 pers. Mărimea medie a pensiilor stabilite pentru perioada dată a fost de 1355,75 ruble (pensia de muncă – 1380,75 ruble, socială – 639,17 ruble).

Minimul de existență. În T. I al anului 2016 mărimea *minimului de existență* a constituit în medie pentru o persoană 1271,21 ruble pe lună, ceea ce este cu 4,0% mai puțin comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Tabelul 6.3. Minimul de existență în Regiunea din partea stângă a Nistrului în trimestrul I al anului 2016

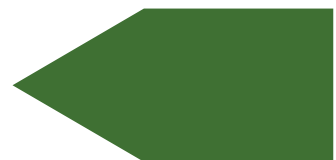
(medie pe o persoană, ruble pe lună)

	Total populație	Inclusiv:				
		Aptă de muncă		Pensionari	Copii	
		Bărbați	Femei		cu vârsta sub 6 ani	de la 7 până la 15 ani
Ianuarie	1277,05	1394,05	1325,04	1076,32	1170,29	1406,34
Februarie	1267,58	1383,19	1315,92	1068,39	1162,21	1394,66
Martie	1268,99	1385,08	1317,95	1068,75	1164,43	1394,87

Sursa: Conform datelor Serviciului Statistic al Transnistriei.

Infrațiuni. În T. I al anului 2016, organele de ocrotire a ordinii publice au înregistrat 2773 cereri și rapoarte cu privire la crime sau cu 0,7% mai puțin decât în T. I al anului 2015. Au fost înregistrate 1200 de crime, ceea ce este cu 1,0% mai puțin comparativ cu perioada respectivă a anului trecut. Din acestea au fost înregistrate: 3 – omoruri, 13 – vătămări intenționate grave, 92 de crime ce țin de traficul ilegal de arme, 20 de crime comise cu utilizarea armelor, munițiilor și explozivului, 155 – infrațiuni contra ordinii publice, 173 – infrațiuni legate de droguri, 60 – escrocherii, 258 – furturi, 40 – jafuri, huliganisme – 38, cazuri de corupție (mită) – 3, alte crime – 288 etc. În rezultatul infraunțiilor efectuate au suferit 623 pers., dintre care au decedat 7 pers. (1,1%), li s-au pricinuit grave vătămări ale sănătății la 13 pers. (2,1%).

ANEXE STATISTICE

RESURSE PIB																					
Perioada	PIB			VAB			Agricultura			Industria			Construcții			Alte activități			Impozite nete pe produs		
	mil. lei	în %	f.p.s.a.p.	mil. lei	în %	f.p.s.a.p.	mil. lei	în %	f.p.s.a.p.	mil. lei	în %	f.p.s.a.p.	mil. lei	în %	f.p.s.a.p.	mil. lei	în %	f.p.s.a.p.	mil. lei	în %	f.p.s.a.p.
	pret. curente			pret. curente			pret. curente			pret. curente			pret. curente			pret. curente			pret. curente		
2011	82348,7	106,8		68390	106,3		10095	105,2		11518	110,2		2720	101,9		45831	101,3		13959	109,6	
2012	88227,8	99,3		73686	99		9896	79,9		12314	100,8		3041	101,8		50178	103,2		14542	100,8	
2013	100510,5	109,4		83719	110,2		12383	146,6		14328	107,6		3373	105,3		55346	103,9		16791	105,1	
2014	111757,4	104,6		94228,3	105,2		14111,8	108,2		16246,8	107,2		3964,8	110,6		62112,3	103,8		17529,1	101,5	
2015	121850,9	99,5		103160,8	99,6		14267,8	86,6		14919,3	103,4		4359,7	100,6		69441,4	102,8		18690,1	99,2	
Trimestrul I 2013	19672,7	103,5		16201,0	102,9		824,8	102,3		2960,0	102,2		522,5	110,5		12283,7	102,5		3471,8	106,6	
Trimestrul II 2013	23703,3	106,1		19649,0	105,9		2064,3	103,8		2961,7	113,4		1182,5	100,8		13388,1	104,6		4054,4	106,7	
Trimestrul III 2013	29936,4	112,9		25436,1	114,2		5847,4	159,8		3836,0	107,5		1128,7	102,2		15117,7	104,3		4500,3	105,6	
Trimestrul IV 2013	26566,7	111,2		21792,1	112,5		3430,7	152,2		3633,8	107,4		600,4	116,0		14610,8	104,5		4774,6	105,2	
Trimestrul I 2014	21499,2	103,7		17917,5	104,4		977,2	110,2		3373,0	105,7		597,9	108,9		13497,8	103,8		3581,7	100,7	
Trimestrul II 2014	26280,9	104,3		21985,9	104,9		2354	108,7		3959,1	103,9		1403,4	110,5		14823,9	104,4		4295	101,1	
Trimestrul III 2014	34115	105,8		29372,9	106,2		6931,1	108,4		4420,0	106,1		1271,1	113,7		17293,1	104,8		4742	103,4	
Trimestrul IV 2014	29862,3	104,2		24951,9	104,9		3849,6	107,3		4495,0	112,7		692,4	106,7		16497,5	102,2		4910,4	100,7	
Trimestrul I 2015	24423,2	104,8		20473,7	105,2		914,7	104,4		4001,4	107,9		708,6	106,2		15763,5	105,2		3949,4	103,1	
Trimestrul II 2015	28526,8	102,5		23958,3	102,7		2064,6	102,7		4569,5	104,6		1521,4	101,1		16755,0	103,5		4568,5	101,5	
Trimestrul III 2015	35889,6	96,3		30723,9	96,1		6484,8	82,6		4846,8	102,5		1393,5	98,2		19030,7	101,2		5165,7	97,6	
Trimestrul IV 2015	33011,3	96,7		28004,8	96,9		4803,7	81,7		4010,9	98,1		736,2	98,9		19002,6	106,2		5006,5	95,6	
Trimestrul I 2016	27097,4	100,8		23018,9	100,6		1005,9	105,1		4529,9	101,14		697,3	96,0		17143,0	98,8		4078,4	102,2	

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

Perioada	UTILIZĂRI PIB									
	PIB		Consum final		Formarea brută de capital fix		Variația stocurilor		Export net	
	mil. lei	în % f.p.s.a.p.	mil. lei	în % f.p.s.a.p.	mil. lei	în % f.p.s.a.p.	mil. lei	în % f.p.s.a.p.	mil. lei	în % f.p.s.a.p.
	preț. curente		preț. curente		preț. curente		preț. curente		preț. curente	
2011	82348,7	106,8	96090,5	107,3	19178,8	113	725,2	x	-33645,8	x
2012	88227,8	99,3	103062,6	100,9	20864,1	101,8	-3,2	x	-35695,7	x
2013	100510	109,4	113169	105,2	23062	103,8	1721	x	-37442	x
2014	111757,4	104,6	123357,5	102,4	27608,2	110,1	1447,4	x	-40655,8	x
2015	121850,9	99,5	131230,0	98,1	29492,3	98,8	-1952,2	x	-36919,2	x
Trimestrul I 2013	19672,7	103,5	23400,8	102,6	4219,7	106,6	-85,3	x	-7862,5	x
Trimestrul II 2013	23703,3	106,1	27408,2	106,2	5576,7	103,0	627,7	x	-9909,3	x
Trimestrul III 2013	29936,4	112,9	32009,0	107,4	6667,3	101,2	716,9	x	-9456,7	x
Trimestrul IV 2013	26566,7	111,2	30485,2	104,2	6103,1	103,6	478,2	x	-10499,9	x
Trimestrul I 2014	21499,2	103,7	24926,1	100,5	4993,3	108,6	-238	x	-8182,2	x
Trimestrul II 2014	26280,9	104,3	29542,5	101,4	6683,6	107,6	-109,3	x	-9835,9	x
Trimestrul III 2014	34115	105,8	35387,1	103,3	8173,6	111,5	973,4	x	-10419,1	x
Trimestrul IV 2014	29862,3	104,2	33501,8	103,9	7757,7	112,1	821,4	x	-12218,6	x
Trimestrul I 2015	24423,2	104,8	27244,8	100,3	5972,5	107,8	-73,9	x	-8720,3	x
Trimestrul II 2015	28526,8	102,5	31504,5	100,1	7053,9	98,5	-865,8	x	-9165,7	x
Trimestrul III 2015	35889,6	96,3	36492,0	95,4	8534,7	95,2	594,4	x	-9731,5	x
Trimestrul IV 2015	33011,3	96,7	35988,8	97,6	7931,1	97,1	-1606,9	x	-9301,7	x
Trimestrul I 2016	27097,4	100,8	29742,0	101,9	5946,8	96,4	44965,0	x	-9040,6	x

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

PRETURILE DE CONSUM				
	Ritmul de creștere al IPC, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)	Ritmul de creștere al prețurilor la produsele alimentare, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)	Ritmul de creștere al prețurilor la produsele nealimentare, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)	Ritmul de creștere al prețurilor la servicii, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)
2011	7,6	8,4	5,8	8,8
2012	4,6	3,8	4,2	6,2
2013	4,6	6,6	4,3	2,6
2014	5,1	6,5	5,5	2,5
2015	9,7	9,8	11,8	6,2
T I 2013	4,4	5,9	4	3,1
T II 2013	5,2	8,4	4,1	2,6
T III 2013	4,0	5,0	4,5	2,1
T IV 2013	4,9	7,1	4,5	2,6
T I 2014	5,4	7,9	4,8	2,7
T II 2014	5,2	6,9	5,2	2,6
T III 2014	5,1	6,1	5,6	2,6
T IV 2014	4,8	5,1	6,3	1,9
T I 2015	6,1	5,8	9,3	1,9
T II 2015	8,0	8,7	11,1	2,6
T III 2015	11,1	10,7	12,8	8,6
T IV 2015	13,4	14,1	13,8	11,4
T I 2016	11,0	12,2	10,0	10,5

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică, calculele INCE.

PRETURILE DE CONSUM				
	Ritmul de creștere al IPC, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)	Ritmul de creștere al prețurilor la produsele alimentare, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)	Ritmul de creștere al prețurilor la produsele nealimentare, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)	Ritmul de creștere al prețurilor la servicii, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)
Ianuarie 2014	5,1	7,3	4,6	2,7
Februarie 2014	5,4	7,9	4,9	2,8
Martie 2014	5,7	8,5	5,0	2,7
Aprilie 2014	5,8	8,7	5,2	2,5
Mai 2014	4,7	5,7	5,1	2,6
Iunie 2014	5,0	6,4	5,3	2,7
Iulie 2014	5,3	7,1	5,2	2,8
August 2014	5,1	6,6	5,4	2,5
Septembrie 2014	4,8	4,7	6,3	2,6
Octombrie 2014	4,8	4,8	6,2	2,6
Noiembrie 2014	4,8	5,5	6,2	1,6
Decembrie 2014	4,7	5,1	6,5	1,6
Ianuarie 2015	4,7	4,5	7,0	1,8
Februarie 2015	6,5	6	10,2	1,9
Martie 2015	7,1	7	10,7	2,1
Aprilie 2015	7,6	7,8	11	2,6
Mai 2015	8,1	9	11	2,6
Iunie 2015	8,3	9,2	11,4	2,7
Iulie 2015	8,6	8,7	12,2	3
August 2015	12,2	10,9	13,4	11,3
Septembrie 2015	12,6	12,6	12,9	11,4
Octombrie 2015	13,2	13,5	13,5	11,7
Noiembrie 2015	13,5	14,5	13,8	11,3
Decembrie 2015	13,6	14,3	14,1	11,3
Ianuarie 2016	13,4	14,6	13,3	11,3
Februarie 2016	10,3	11,8	8,8	10,0
Martie 2016	9,4	10,1	7,9	10,1
Aprilie 2016	8,3	9,3	7,2	7,8

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică, calculele INCE.

PREȚURILE PRODUCȚIEI INDUSTRIALE						
	Ritmul de creștere al IPPI, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)	Ritmul de creștere al prețurilor din industria extractivă, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)	Ritmul de creștere al prețurilor din industria prelucrătoare, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)	Ritmul de creștere al prețurilor din sectorul energetic, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)	Ritmul de creștere al prețurilor în construcții, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)	Ritmul de creștere al prețurilor la produsele agricole, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)
2011	6,8	2,6	6,3	10,5	9	10
2012	5,7/3,1*	3,8/4,7*	5,1/2,0*	9,2/11,4*	10	17,7
2013	3,2/3,3*	1,6/1,6*	3,8/3,8*	-0,4/-0,4*	8,3	-22,2
2014	5,5*	3,9*	6,5*	-1,4*	8,2	6,6
2015	6,3	4,4	6,8	2,8	8,0	18,8
T I 2013	2,6	4,7	2,6	2,0	10,6	10,4
T II 2013	3,2	1,7	3,6	0,7	8,0	2,7
T III 2013	3,4	1,2	4,1	-1,6	7,8	-26,4
T IV 2013	3,7	-0,2	4,6	-2,4	8,1	-28,9
T I 2014	4,9	1,3	5,9	-2,5	9,1	-15,2
T II 2014	6,7	4,9	7,9	-2,5	7,4	-0,5
T III 2014	6,4	5,1	7,4	-0,8	8,2	2,6
T IV 2014	4,2	4,2	4,7	0	8,3	8,6
T I 2015	5,7	5,6	6,3	0,7	7,7	1,0
T II 2015	4,5	4,2	5,0	0,3	7,9	-13,8
T III 2015	6,1	3,5	6,5	3,4	8,3	27,6
T IV 2015	8,9	4,6	9,2	6,8	8,2	33,0
T I 2016	6,7	3,3	6,2	10,7		

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică, calculele INCE

* Începând cu ianuarie 2014 în statistica prețurilor producției industriale este utilizat clasificatorul CAEM, rev.2 armonizat la clasificatorul NACE-2. Pentru anii 2012-2013, IPPI a fost recalculat din CAEM rev.1 în CAEM, rev.2 în retrospectivă.

PREȚURILE PRODUCȚIEI INDUSTRIALE				
	Ritmul de creștere al prețurilor din industria extractivă, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)	Ritmul de creștere al prețurilor din industria prelucrătoare, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)	Ritmul de creștere al prețurilor din sectorul energetic, % (comparativ cu perioada similară a anului trecut)	
Ianuarie 2014	4,6	-1,3	5,6	-2,5
Februarie 2014	4,9	2,2	5,8	-2,5
Martie 2014	5,2	3,0	6,2	-2,5
Aprilie 2014	5,7	3,1	6,8	-2,5
Mai 2014	6,6	4,0	7,9	-2,5
Iunie 2014	7,8	7,5	9,1	-2,5
Iulie 2014	7,7	5,3	9,1	-2,4
August 2014	6,2	5,3	7,0	0,1
Septembrie 2014	5,3	4,7	6,0	0
Octombrie 2014	4,3	4,5	4,9	0
Noiembrie 2014	4,3	3,8	4,9	0
Decembrie 2014	4,0	4,4	4,4	0,1
Ianuarie 2015	4,6	7,0	7,0	0,8
Februarie 2015	6,2	5,1	7	0,6
Martie 2015	6,2	4,6	6,9	0,8
Aprilie 2015	5,5	5,3	6,1	0,3
Mai 2015	4,5	4,7	5	0,3
Iunie 2015	3,4	2,6	3,9	0,3
Iulie 2015	3,8	3,4	4,2	0,3
August 2015	7,4	3,4	7,2	9,8
Septembrie 2015	7,2	3,7	8,2	0,2
Octombrie 2015	8,2	3,9	9,3	0,2
Noiembrie 2015	9,3	4,6	9,4	9,8
Decembrie 2015	9,1	5,3	9,0	10,5
Ianuarie 2016	8,2	4,2	8,1	9,7
Februarie 2016	6,2	3,6	5,6	11,1
Martie 2016	5,6	2,2	4,9	11,4
Aprilie 2016	5,1	3,0	5,0	6,6

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică, calculele INCE.

CURSUL VALUTAR						
	Cursul nominal de schimb MDL/USD	Cursul nominal de schimb MDL/EUR	Ritmul de creștere a cursul nominal de schimb MDL/USD, % (comparativ cu perioada similară a anului precedent)	Ritmul de creștere al cursul nominal de schimb MDL/EUR, % (comparativ cu perioada similară a anului precedent)	Ritmul real de schimb MDL/USD, % (comparativ cu perioada similară a anului precedent)	Ritmul de creștere al cursul real de schimb MDL/EUR, % (comparativ cu perioada similară a anului precedent)
2010	12,4	16,4	11,3	5,8	5,3	0,4
2011	11,7	16,3	-5,1	-0,4	-9	-4,5
2012	12,1	15,6	3,2	-4,7	0,7	-6,5
2013	12,6	16,7	3,9	7,4	0,9	4,3
2014	14,0	18,6	11,1	11,4	7,8	6,6
2015	18,8	20,9	34,3	12,4	22,3	2,2
T I 2013	12,2	16,1	2,9	3,7	0,2	1,4
T II 2013	12,4	16,4	3,9	5,7	0,2	2,2
T III 2013	12,8	16,9	2,8	8,9	-0,6	7,6
T IV 2013	13,0	17,7	6,1	11,3	2,1	8,5
T I 2014	13,4	18,3	9,8	13,9	5,4	10,1
T II 2014	13,7	18,8	10,4	16,0	7,1	12,1
T III 2014	14,1	18,7	10,0	10,3	7,5	5,2
T IV 2014	15,0	18,8	15,4	6,0	11,1	1,2
T I 2015	18,0	20,4	34,7	10,9	25,7	4,2
T II 2015	18,1	20,1	32,6	6,9	21,7	-1,1
T III 2015	19,4	21,6	38,1	15,8	22,0	3,3
T IV 2015	19,9	21,8	32,5	16,2	16,7	1,7
T I 2016	20,1	22,1	11,4	8,8	13,2	3,3

Sursa: Conform datelor BNM, BNS, OCDE, calculele INCE.

POLITICA MONETARĂ					
	Agregatul monetar M0, mil. MDL (sold la sfârșitul perioadei)	Agregatul monetar M1, mil. MDL (sold la sfârșitul perioadei)	Agregatul monetar M2, mil. MDL (sold la sfârșitul perioadei)	Agregatul monetar M3, mil. MDL (sold la sfârșitul perioadei)	Baza monetară, mil. MDL (sold la sfârșitul perioadei)
2011	10864,5	17385,6	28265,4	40977,1	17154,0
2012	13240,8	20607,3	34914,6	49513,2	20531,1
2013	17550,5	21119,4	45177,1	62631,5	26077,7
2014	17508,7	26513,2	43219,9	65973,0	27722,2
2015	15509,4	23561,8	39260,8	64006,2	29689,1
Ianuarie 2014	16900,7	26179,4	44349,8	62300,0	25262,1
Februarie 2014	16715,9	26279,5	44360,4	62555,9	24766,2
Martie 2014	16656,2	26522,4	44408,9	62328,5	25097,0
Aprilie 2014	17027,5	26398,7	44252,4	62481,4	25878,9
Mai 2014	17301,2	26942,1	44776,8	63316,9	25551,3
Iunie 2014	17610,6	27362,9	45067,5	64455,1	26095,6
Iulie 2014	18137,3	27770,8	45364,3	64806,2	27037,5
August 2014	17988,8	27373,9	44996,6	64675,8	26616,9
Septembrie 2014	17531,3	27185,7	44727,1	65213,2	25811,5
Octombrie 2014	17600,5	27645,8	45040,5	65882,8	29191,7
Noiembrie 2014	17452,0	26613,4	43885,6	65504,6	26109,1
Decembrie 2014	17508,7	26513,2	43219,9	65973,0	27722,2
Ianuarie 2015	16635,9	25264,0	41613,5	67516,2	25356,4
Februarie 2015	15810,9	23824,9	39171,2	66586,6	25873,4
Martie 2015	15420,3	23530,3	38927,0	64613,0	24622,1
Aprilie 2015	15410,9	23914,7	39276,3	64856,6	24728,4
Mai 2015	15676,8	24280,0	39650,9	64804,8	25735,8
Iunie 2015	16136,7	24615,4	39983,3	65894,8	26569,1
Iulie 2015	16369,1	24681,3	39911,8	65517,4	27480,4
August 2015	16992,3	25123,3	40189,7	65531,4	28718,4
Septembrie 2015	16588,9	24301,7	39410,5	65718,6	29860,8
Octombrie 2015	16193,4	23415,6	38653,8	64496,3	29403,4
Noiembrie 2015	15536,6	22885,8	38384,2	63403,3	29269,4
Decembrie 2015	15509,4	23561,8	39260,8	64006,2	29689,1
Ianuarie 2016	15060,2	22904,9	38820,1	64639,1	28712,8
Februarie 2016	14815,1	22765,2	38946,4	63835,6	28836,6
Martie 2016	14618,4	22060,8	38599,7	63181,1	28546,3
Aprilie 2016	15553,7	23682,9	40765,1	64909,3	29435,9

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

POLITICA MONETARĂ						
Rata de bază, %	CBN, mil. MDL (sold mediu zilnic)	Rata dobânzii la credite overnight, %	Credite overnight, mil. MDL (sold mediu zilnic)	Rata dobânzii la depozite overnight, %	Depozite overnight, mil. MDL (sold mediu zilnic)	Rata rezervelor obligatorii atrase în MDL, %
3,5	3034,0	6,5	48,0	0,5	221,0	14
3,5	3129,6	6,5	21,2	0,5	65,4	14
3,5	2403,4	6,5	76,7	0,5	153,4	14
3,5	2052,9	6,5	22,7	0,5	351,6	14
3,5	2009,6	6,5	24,0	0,5	324,7	14
3,5	1725,8	6,5	52,2	0,5	215,7	14
3,5	928,9	6,5	173,8	0,5	112,7	14
3,5	689,4	6,5	75,2	0,5	125,0	14
3,5	984,4	6,5	161,1	0,5	160,6	14
3,5	1022,6	6,5	87,6	0,5	91,3	14
3,5	733,5	6,5	53,1	0,5	120,4	14
3,5/4,5	886,3	6,5/7,5/9,5	87,7	0,5/1,5/3,5	784,6	14
6,5	763,4	9,5/11,5	11,1	3,5/5,5	988,3	14
8,5/13,5	333,1	11,5/16,5	123,4	5,5/10,5	495,8	16
13,5	25,4	16,5	11,2	10,5	545,0	18
13,5	309,6	16,5	3,3	10,5	622,1	18
13,5	1169,7	16,5	-	10,5/11,5	692,4	18
14,5/15,5	1539,8	17,5/18,5	-	11,5/12,5	617,9	20
15,5/17,5	1335,9	18,5/20,5	-	12,5/14,5	545,1	22
17,5/19,5	978,5	20,5/22,5	-	14,5/16,5	507	26
19,5	479,4	22,5	5	16,5	510,7	32
19,5	410,2	22,5	7,7	16,5	346,5	35
19,5	790,9	22,5	-	16,5	437,3	35
19,5	1200,4	22,5	4,6	16,5	428,6	35
19,5	1195,2	22,5	16,0	16,5	474,1	35
19,5/19,0	1336,1	22,5/22,0	0	15,5/16,0	320,1	35
19,0	1406,0	22,0/20,0	0	16,0/14,0	334,8	35
17,0	1299,9	20,0/18,0	0	14,0/12,0	406,0	35
15,0		18,0		12,0		35

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

Perioada	FINANȚE PUBLICE					
	Veniturile la BPN, mil. MDL	Cresțerea veniturilor la BPN, % (f.p.s.a.p.)	Cheltuielile din BPN, mil. MDL	Cresțerea cheltuielilor din BPN, % (f.p.s.a.p.)	Surse de finanțare a BPN, mil. MDL (sold la sfârșitul perioadei)	Presiunea fiscală, %
2011	30150,5	9	32117	1	1958,5	31
2012	33526,1	11	35364	10	1837,9	31
2013	36908,5	10	38673,1	9	1764,6	37
2014	42446,8	0,15	44393,1	15	1946,7	32
2015	43660,7	2,86	46393,9	4,51	2733,2	35,8
Trimestrul I 2014	8413,2	0,12	8483,2	12	70	
Trimestrul II 2014	18847	0,13	19312	13	465	
Trimestrul III 2014	30454	0,18	30533,6	15	260,5	
Trimestrul IV 2014	42446,8	0,15	44393,1	15	1946,7	
Trimestrul I 2015	10173,8	20,93	9830,5	15,88	343,3	
Trimestru II 2015	20790,5	10,31	21463,9	11,14	673,6	
Trimestru III 2015	31822,5	4,49	32687,1	7,05	864,6	
Trimestrul IV 2015	43660,7	2,86	46393,9	4,51	2733,2	
Trimestrul I 2016	9916,9	-2,5	9826,4	-0,04	-90,5	

Sursa: Conform datelor Ministerului Finanțelor.

FINANȚE PUBLICE									
Perioada	Veniturile la BPN, mil. MDL	Creșterea veniturilor la BPN, % (fp.s.a.p.)	Cheltuielile din BPN, mil. MDL	Creșterea cheltuielilor din BPN, % (fp.s.a.p.)	Surse de finanțare a BPN, mil. MDL (sold la sfârșitul perioadei)	Datoria de stat, mil. MDL	Datoria de stat internă după maturitate, mil. MDL	Datoria de stat externă după maturitate, mil. MDL	
Ianuarie 2014	2359,7	0,08	2395,3	9	35,6	24200,8	6899,3	17301,5	
Februarie 2014	5018,3	0,11	5353,9	12	274,6	24701,0	7028,7	17672,2	
Martie 2014	8413,2	0,12	8483,2	12	70	24456,0	7006,7	17449,3	
Aprilie 2014	11796,9	0,10	11888,6	10	91,7	25061,1	7079,3	17981,8	
Mai 2014	14768,6	0,10	14768,6	11	542,4	25588,1	7142,1	18446	
Iunie 2014	18847	0,13	19312	13	465	25899,7	7166,0	18733,7	
Iulie 2014	22170,2	0,11	22687,2	11	517	25409,0	6905,9	18503,1	
August 2014	26944,5	0,19	26615,5	14	329	25361,4	6916,0	18445,4	
Septembrie 2014	30454	0,18	30533,6	15	260,5	25982,2	7025,4	18956,8	
Octombrie 2014	34238,3	0,16	34818,3	17	580	26367,2	7162,4	19204,8	
Noiembrie 2014	37681,9	0,15	38762,7	17	1080,8	26564,0	7183,5	19380,5	
Decembrie 2014	42446,8	0,15	44393,1	15	1946,7	27470,6	7075,4	20395,3	
Ianuarie 2015	2620,3	11,04	2853,1	19,11	232,8	30105,0	7239,8	22865,3	
Februarie 2015	5449,0	8,58	6323,4	18,11	874,4	31168,6	6988,5	24180,1	
Martie 2015	10173,8	20,93	9830,5	15,88	343,3	29901,3	6829,6	23071,7	
Aprilie 2015	13550,4	14,86	13738,3	15,56	187,9	29883,2	6788,6	23094,6	
Mai 2015	16693,2	13,03	17252,8	16,82	559,6	29926,3	6937,7	22988,6	
Iunie 2015	20790,5	10,31	21463,9	11,14	673,6	31225,7	7090,7	24135,0	
Iulie 2015	24634,1	11,11	25583,4	12,77	949,3	31259,9	7168,2	24091,7	
August 2015	28020,7	3,99	29181,6	9,64	1160,9	32951,4	7224,8	25726,5	
Septembrie 2015	31822,5	4,49	32687,1	7,05	864,6	33554,1	6714,2	26824,7	
Octombrie 2015	35468,3	3,59	36499,4	4,83	1031,1	32947,2	6400,3	26546,9	
Noiembrie 2015	39214,3	4,07	40567,1	4,65	1352,8	32714,7	6432,5	26282,2	
Decembrie 2015	43660,7	2,86	46393,9	4,51	2733,2	33508,8	7225,4	26283,4	
Ianuarie 2016	2582,0	-1,5	2485,1	-13	-96,9	34897,1	7439,7	27457,4	
Februarie 2016	5567,4	2,2	6042,5	-4,4	475,1	34626,1	7884,8	26741,2	
Martie 2016	9916,9	-2,5	9826,4	-0,04	-90,5	34794,7	8184,5	26610,2	
Aprilie 2016	13579,6	0,2	14042,1	2,2	462,5	35356,5	8406,9	26949,6	
Mai 2016	17018,1	1,9	17715,0	2,7	696,9	35556,3	8420,8	27135,5	

Sursa: Conform datelor Ministerului Finanțelor.

SECTORUL BANCAR																
Perioada	Indicatori				Structura Depozitelor, %				Veniturile și profitabilitatea, %		Rata lichidității, %		Rata dobânzii la depozite, %		Rata dobânzii la credite, %	
	Total Active, mil. MDL (sold la sfârșit de perioadă)	Total Obligațiuni, mil. MDL (sold la sfârșit de perioadă)	Total Credite, mil. MDL (sold la sfârșit de perioadă) volumul pe ani	Total Depozite mil. MDL (sold la sfârșit de perioadă)	depozite ale persoanelor fizice/total depozite	depozite ale persoanelor juridice/total depozite	depozite în valuta/total depozite	Rentabilitatea activelor	Rentabilitatea capitalului	principiul I	principiul II > 20 %	în monedă națională	în monedă străină	în monedă națională	în monedă străină	
2011	47707,8	39613,5	30963,0	30112,1	63,36	32,21	46,16	1,95	11,51	0,69	33,17	7,54	3,69	14,37	8,75	
2012	58304,4	48058,4	35948,2	36272,3	64,1	31,9	43,8	1,1	5,6	0,7	32,9	7,59	4,3	13,34	8,28	
2013	76183,9	64752,9	42632,7	45081,0	65,8	34,2	44,7	1,6	9,4	0,7	33,8	7,23	4,41	12,26	7,77	
2014	97584,4	85152,9	40841,9	65462,5	52,8	26,1	52,0	0,9	6,3	1,5	21,6	5,72	4,19	10,59	7,99	
2015	69095,5	57330,1	38187,6	50201,4	69,7	29,9	52,4	2,10	12,78	0,70	41,55	14,22	2,12	15,58	6,93	
Trimestrul I 2014	78744,2	66729,5	43292,3	54360,3	59,7	29,7	46,2	1,2	8,5	0,7	34,6	5,94	4,43	11,60	8,12	
Trimestrul II 2014	79991,1	67845,4	45113,0	55631,9	60,2	29,1	48,5	1,1	7,8	0,7	34,2	4,92	3,85	10,03	7,78	
Trimestrul III 2014	82113,9	69712,2	47228,4	57845,1	58,6	29,3	51,8	1,2	8,4	0,7	34,2	5,81	4,18	10,97	7,61	
Trimestrul IV 2014	97584,4	85152,9	40841,9	65462,5	52,8	26,1	52,0	0,9	6,3	1,5	21,6	6,47	3,98	10,95	7,72	
Trimestrul I 2015	98270,1	85608,5	41974,3	66764,8	52,4	25,4	56,4	1,1	9,7	1,5	25,2	11,61	2,63	13,49	7,43	
Trimestru II 2015	101176,4	88267,8	42780,1	66751,6	52,8	24,8	56,0	1,1	8,9	1,5	27,0	11,34	2,26	13,91	6,83	
Trimestru III 2015	104504,0	91248,3	43779,0	66808,6	68,4	30,8	55,4	2,6	16,1	0,7	38,8	13,80	2,08	15,44	6,70	
Trimestrul IV 2015	69095,5	57330,1	38187,6	50201,4	69,7	29,9	52,4	2,10	12,78	0,70	41,55	14,22	2,12	15,58	6,93	
Trimestrul I 2016	69662,1	57582,4	37851,2	50071,9	71,5	28,3	51,8	2,60	15,73	0,68	42,31	14,69	2,06	15,53	6,14	

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

Perioada	SECTORUL BANCAR														
	Indicatori			Structura Depozitelor, %			Veniturile și profitabilitatea, %		Rata lichidității, %		Rata dobânzii la depozite, %		Rata dobânzii la credite, %		
	Total Active, mil. MDL (sold la sfârșit de perioadă)	Total Obligațiuni, mil. MDL (sold la sfârșit de perioadă)	Total Credite, mil. MDL (sold la sfârșit de perioadă)	Total Depozite mil.MDL (sold la sfârșit de perioadă)	depozite ale persoanelor fizice/total depozite	depozite ale persoanelor juridice/total depozite	depozite în valuta/total depozite	Rentabilitatea activelor	Rentabilitatea capitalului	principiul I	principiul II > 20 %	în monedă națională	în monedă străină	în monedă națională	în monedă străină
Ianuarie 2014	77327,9	65795,0	42295,3	55704,6	57,5	28,5	46,1	1,0	6,8	0,7	34,3	5,91	4,60	12,29	7,83
Februarie 2014	77824,4	66163,2	42676,2	53063,2	61,3	29,0	45,0	1,2	8,4	0,7	34,2	5,84	4,61	11,96	8,39
Martie 2014	78744,2	66729,5	43292,3	54360,3	59,7	29,7	46,2	1,2	8,5	0,7	34,6	5,94	4,43	11,60	8,12
Aprilie 2014	78629,6	66555,9	43344,2	53878,5	60,4	29,1	46,5	1,2	8,3	0,7	34,0	4,94	4,34	11,49	7,41
Mai 2014	79433,2	67328,9	43968,1	54669,9	60,3	28,8	47,0	1,3	9,1	0,7	34,0	5,00	4,46	11,20	7,84
Iunie 2014	79991,1	67845,4	45113,0	55631,9	60,2	29,1	48,5	1,1	7,8	0,7	34,2	4,92	3,85	10,03	7,78
Iulie 2014	80078,6	67894,8	45612,0	55669,8	60,3	28,6	49,4	1,1	7,8	0,7	33,7	6,30	3,64	10,53	7,83
August 2014	80154,0	67852,1	46170,4	56582,3	59,4	28,5	50,9	1,2	8,3	0,7	33,5	6,45	4,16	10,66	7,84
Septembrie 2014	82113,9	69712,2	47228,4	57845,1	58,6	29,3	51,8	1,2	8,4	0,7	34,2	5,81	4,18	10,97	7,61
Octombrie 2014	83345,4	70806,7	47981,3	59172,3	57,8	29,3	52,6	1,3	8,8	0,7	34,8	5,49	3,94	10,80	7,93
Noiembrie 2014	97305,7	84612,4	40654,2	6404,5	51,6	27,9	50,6	1,3	9,4	0,6	22,3	5,67	4,40	9,81	8,18
Decembrie 2014	97584,4	85152,9	40841,9	65462,5	52,8	26,1	52,0	0,9	6,3	1,5	21,6	6,47	3,98	10,95	7,72
Ianuarie 2015	102707,6	90163,6	42139,9	68823,5	52,7	25,9	55,5	1,5	12,6	1,5	24,4	6,92	3,93	11,60	7,49
Februarie 2015	102170,8	89465,8	42831,8	69410,5	52,1	25,7	58,1	1,9	15,9	1,5	10,5	8,88	3,37	11,94	7,35
Martie 2015	98270,1	85608,5	41974,3	66764,8	52,4	25,4	56,4	1,1	9,7	1,5	25,2	11,61	2,63	13,49	7,43
Aprilie 2015	98700,7	85844,7	41792,4	66295,4	52,8	25,2	55,6	1,2	9,7	1,5	26,1	11,76	2,40	13,66	7,14
Mai 2015	99645,2	86598,7	41756,9	65902,9	52,4	25,5	55,2	1,4	11,2	1,5	27,6	11,58	2,38	13,85	7,24
Iunie 2015	101176,4	88267,8	42780,1	66751,6	52,8	24,8	56,0	1,1	8,9	1,5	27,0	11,34	2,26	13,91	6,83
Iulie 2015	101387,9	88361,2	42664,2	65505,5	52,5	24,7	55,9	1,2	9,7	1,5	12,7	11,93	2,02	14,37	6,85
August 2015	102187,4	8919,2	43199,3	65708,8	52,9	23,6	56,3	1,41	11,33	1,58	14,08	13,25	2,15	14,54	6,82
Septembrie 2015	104504,0	91248,3	43779,0	66808,6	68,4	30,8	55,3	2,64	16,07	0,73	38,83	13,80	2,08	15,44	6,70
Octombrie 2015	69254,1	57389,9	39358,7	50120,1	69,0	30,3	54,9	1,82	14,41	0,73	39,73	14,02	2,31	15,75	7,05
Noiembrie 2015	68862,2	56884,1	38731,9	49505,2	69,7	29,8	53,5	1,83	14,17	0,72	40,23	14,35	2,06	15,67	6,55
Decembrie 2015	69095,5	57330,1	38187,6	50201,4	69,7	29,9	52,4	2,10	12,78	0,70	41,55	14,22	2,12	15,58	6,93
Ianuarie 2016	70351,8	58468,9	38165,3	51314,1	70,4	29,2	53,5	2,54	15,55	0,69	42,59	15,33	2,20	16,08	6,45
Februarie 2016	69742,6	57667,9	37307,9	50676,4	70,3	29,3	52,1	2,65	16,05	0,67	43,25	14,44	2,05	16,01	6,35
Martie 2016	69662,1	57582,4	37851,2	50071,9	71,5	28,3	51,8	2,60	15,73	0,68	42,31	14,69	2,06	15,53	6,14
Aprilie 2016	69885,5	57647,5	37576,6	50940,0	71,5	28,1	50,1	2,57	15,46	0,67	43,58	13,86	2,45	15,67	6,38
Mai 2016	70843,1	58705,8	37383,6	51942,8	70,8	28,9	49,5	2,83	17,04	0,67	44,83	12,48	2,12	15,23	6,23

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei.

Perioada	SECTORUL EXTERN: INVESTIȚII ȘI REMITENȚE									
	Capital social	Venit reinvestit	Alt capital	Influxul net de ISD, mil. USD	Compensare pentru muncă	Transferuri personale	Alte transferuri	Influxul de remiteri, mil. USD		
2010	157,0	14,6	36,4	207,9	743,0	608,5	12,1	1363,6		
2011	143,9	86,7	57,6	288,2	907,7	905,4	-	1813,1		
2012	144,6	-11,0	61,5	195,1	1010,0	976,5	18,1	2004,6		
2013	160,3	19,2	63,2	242,7	1118,1	1073,6	16,9	2208,6		
2014	165,5	33,1	1,9	207,4	1068,2	1015,4	17,8	2101,4		
2015	73,9	159,6	-	-	799,5	753,88	7,7	-		
Trimestrul I 2012	39,1	3,6	-3,9	38,8	194,9	196,6	3,5	395,1		
Trimestrul II 2012	56,5	-4,1	-2,0	50,5	255,9	236,0	3,6	495,4		
Trimestrul III 2012	-4,2	1,7	46,3	43,8	281,2	265,3	5,1	551,6		
Trimestrul IV 2012	53,1	-12,2	21,0	62,0	278,0	278,6	5,9	562,5		
Trimestrul I 2013	49,1	14,5	1,9	65,5	214,5	221,4	3,3	439,2		
Trimestrul II 2013	22,7	20,4	25,3	68,4	284,1	254,6	3,1	541,8		
Trimestrul III 2013	34,9	9,0	13,5	57,4	311,7	295,2	4,2	611,1		
Trimestrul IV 2013	53,6	-24,7	22,6	51,5	307,8	302,4	6,3	616,5		
Trimestrul I 2014	37,2	13,9	-21,4	29,8	214,7	215,7	2,7	433,1		
Trimestrul II 2014	71,4	8,0	-19,4	60,1	295,9	271,6	4,5	571,9		
Trimestrul III 2014	15,7	39,6	17,8	73,1	309,3	298,8	6,7	614,8		
Trimestrul IV 2014	41,2	-28,5	24,9	37,6	248,4	229,4	3,9	481,7		
Trimestrul I 2015	20,5	41,9	13,1	75,5	174,7	168,1	1,6	342,8		
Trimestrul II 2015	17,4	82,2	4,6	104,1	211,2	200,6	2,4	411,7		
Trimestrul III 2015	13,9	15,0	-18,0	10,9	207,3	192,0	2,3	399,3		
Trimestrul IV 2015	18,5	20,5	-	-	191,7	191,3	1,4	-		
Trimestrul I 2016	-	24,66	-	-	147,8	165,5	1,11	-		

Sursa: Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei, calculele autorului.

Perioada	SECTORUL EXTERN: COMERȚUL EXTERIOR									
	Comerțul exterior total, mil. USD	Bunuri	Servicii	Export	Bunuri	Servicii	Import	Bunuri	Servicii	
2000	1613,2	1247,1	366,2	641,4	476,8	164,6	971,9	770,3	201,6	
2001	1824,0	1444,3	379,7	735,5	564,6	170,9	1088,5	879,7	208,8	
2002	2170,8	1697,2	473,6	876,4	659,7	216,7	1294,5	1037,5	257,0	
2003	2777,4	2233,2	544,2	1055,0	805,1	249,9	1722,4	1428,1	294,3	
2004	3427,4	2742,3	685,1	1326,2	994,1	332,1	2101,3	1748,2	353,1	
2005	4219,3	3400,7	818,6	1503,5	1104,6	398,9	2715,8	2296,1	419,7	
2006	4659,1	3704,3	954,7	1527,9	1060,8	467,1	3131,2	2643,5	487,6	
2007	6323,3	5044,8	1278,5	2001,8	1373,3	628,4	4321,5	3671,4	650,1	
2008	8198,8	6517,8	1681,0	2489,8	1645,9	843,9	5709,0	4871,9	837,1	
2009	5988,6	4602,7	1386,0	2000,0	1326,9	673,1	3988,6	3275,7	712,9	
2010	6784,5	5400,3	1384,2	2270,8	1590,4	680,4	4513,7	3809,9	703,8	
2011	9115,4	7424,9	1690,5	3138,7	2277,8	860,9	5976,7	5147,1	829,5	
2012	9176,2	7381,3	1794,9	3130,6	2228,5	902,0	6045,6	5152,7	892,9	
2013	9874,7	7914,8	1959,9	3453,9	2466,2	987,8	6420,8	5448,6	972,2	
2014	8798,0	6663,2	2134,8	2933,1	1805,5	1127,6	5864,9	4857,7	1007,2	
2015	6907,8	5102,1	1805,7	2481,8	1507,0	974,8	4426,0	3595,1	830,9	

Sursa: Conform datelor din Balanța de plăți, Banca Națională a Moldovei.

SECTORUL EXTERN: COMERȚUL EXTERIOR CU SERVICII

Valoarea nominală a importului pe categorii de servicii, mil. USD

	2010	2011	2012	2013	2014	T. I 2013	T. II 2013	T. III 2013	T. IV 2013	T. I 2014	T. II 2014	T. III 2014	T. IV 2014	T. I 2015	T. II 2015	T. III 2015
Import	703,8	829,5	892,9	972,2	992,2	217,6	243,3	251,6	259,7	222,4	260,2	260,6	248,9	181,9	210,9	215,4
Transport	264,8	346,2	362,5	379,9	379,8	91,1	95,8	95,8	97,2	88,1	96,6	95,4	99,8	69,8	76,0	77,1
Călătorii	241,4	276,7	307,6	333,7	350,6	69,2	83,3	92,3	88,9	74,2	96,3	99,5	80,6	58,7	72,9	77,7
Călătorii de afaceri	124,7	148,7	164,1	177,1	178,9	34,2	45,4	49,8	47,6	35,9	50,3	52,7	40,1	28,7	33,5	32,7
Călătorii personale	116,7	128,0	143,5	156,6	171,7	35,0	37,9	42,4	41,3	38,4	46,0	46,8	40,6	30,0	39,5	45,0
Servicii de comunicații	38,1	42,5	40,2	51,6	52,3	10,4	13,3	14,3	13,6	10,6	13,2	14,2	14,3	9,9	13,1	13,9
Servicii de construcții	11,7	8,0	8,9	9,1	7,8	1,6	2,3	2,0	3,1	1,0	2,9	2,4	1,5	0,9	1,0	1,5
Servicii de asigurări	15,7	13,3	4,7	3,6	2,5	1,3	0,8	0,6	1,0	1,0	0,6	0,6	0,4	0,2	0,3	0,6
Servicii financiare	6,5	6,5	7,2	6,3	7,6	1,5	1,5	1,6	1,8	1,8	1,7	2,1	2,1	1,6	1,7	1,3
Servicii de informatică și informaționale	23,6	23,0	37,1	41,1	42,5	10,3	8,4	10,3	12,1	11,6	10,8	9,0	11,1	12,9	9,6	9,9
Servicii royalty și onorarii pentru licențe	12,8	16,6	18,7	22,8	23,5	5,6	5,1	6,8	5,4	5,9	6,1	5,2	6,3	4,5	4,9	3,4
Alte servicii de afaceri	56,6	58,9	69,5	76,0	83,7	15,3	20,6	16,1	24,1	16,4	21,6	22,9	22,8	13,9	22,1	20,9
Servicii personale, culturale și de recreere	1,1	1,3	1,5	2,9	2,6	0,5	0,9	0,7	0,8	0,4	0,7	0,7	0,9	0,9	0,8	1,7
Servicii guvernamentale neincluse în altă parte	31,7	36,6	35,0	45,3	39,3	10,8	11,4	11,4	11,8	11,7	9,7	8,8	9,1	8,5	8,5	7,6
Structura importului de servicii, %																
Import	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Transport	37,6	41,7	40,6	39,1	38,3	41,9	39,4	38,1	37,4	39,6	37,1	36,6	40,1	38,4	36,0	35,8
Călătorii	34,3	33,4	34,4	34,3	35,3	31,8	34,2	36,7	34,2	33,4	37,0	38,2	32,4	32,3	34,6	36,1
Călătorii de afaceri	17,7	17,9	18,4	18,2	18,0	15,7	18,7	19,8	18,3	16,1	19,3	20,2	16,1	15,8	15,9	15,2
Călătorii personale	16,6	15,4	16,1	16,1	17,3	16,1	15,6	16,9	15,9	17,3	17,7	18,0	16,3	16,5	18,7	20,9
Servicii de comunicații	5,4	5,1	4,5	5,3	5,3	4,8	5,5	5,7	5,2	4,8	5,1	5,4	5,7	5,4	6,2	6,5
Servicii de construcții	1,7	1,0	1,0	0,9	0,8	0,7	0,9	0,8	1,2	0,4	1,1	0,9	0,6	0,5	0,5	0,7
Servicii de asigurări	2,2	1,6	0,5	0,4	0,3	0,6	0,3	0,2	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,3
Servicii financiare	0,9	0,8	0,8	0,6	0,8	0,7	0,6	0,6	0,7	0,8	0,7	0,8	0,8	0,9	0,8	0,6
Servicii de informatică și informaționale	3,4	2,8	4,2	4,2	4,3	4,7	3,5	4,1	4,7	5,2	4,2	3,5	4,5	7,1	4,6	4,6
Servicii royalty și onorarii pentru licențe	1,8	2,0	2,1	2,3	2,4	2,6	2,1	2,7	2,1	2,7	2,3	2,0	2,5	2,5	2,3	1,6
Alte servicii de afaceri	8,0	7,1	7,8	7,8	8,4	7,0	8,5	6,4	9,3	7,4	8,3	8,8	9,2	7,6	10,5	9,7
Servicii personale, culturale și de recreere	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5	0,4	0,8
Servicii guvernamentale neincluse în altă parte	4,5	4,4	3,9	4,7	4,0	5,0	4,7	4,5	4,5	5,3	3,7	3,4	3,7	4,7	4,0	3,5

Sursa: Conform datelor din Balanța de plăți, Banca Națională a Moldovei.

Perioada	SECTORUL EXTERN: COMERȚUL EXTERIOR CU BUNURI														Exportul net, mil. USD	Gradul de acoperire a importurilor prin exporturi, %
	Valoarea totală a schimburilor comerciale cu bunuri, mil. USD				Valoarea exportului, mil. USD				Valoarea importului, mil. USD							
	Total	CSI	UE	Alte țări	Total	CSI	UE	Alte țări	Total	CSI	UE	Alte țări	UE	Alte țări		
2010	5396,8	1880,9	2433,1	1082,8	1541,5	624,0	728,9	188,6	3855,3	1256,9	1704,2	894,2	-2313,8	40,0		
2011	7408,1	2632,7	3339,3	1436,1	2216,8	919,3	1083,0	214,5	5191,3	1713,4	2256,3	1221,6	-2974,5	42,7		
2012	7374,7	2551,8	3332,0	1490,9	2161,8	928,1	1013,4	220,3	5212,9	1623,7	2318,6	1270,6	-3051,1	41,5		
2013	7920,7	2595,5	3609,4	1715,8	2428,3	923,2	1137,3	367,8	5492,4	1672,3	2472,1	1348,0	-3064,1	44,2		
2014	7656,5	2184,9	3813,7	1657,9	2339,5	735,6	1246,1	357,8	5317,0	1449,3	2567,6	1300,1	-2977,5	44,0		
2015	5953,7	1510,4	3171,7	1271,6	1966,9	492,3	1217,6	257,0	3986,8	1018,1	1954,1	1014,6	-2019,9	49,3		
Trimestrul I 2012	1708,8	655,1	720,4	333,3	504,6	201,1	252,2	51,3	1204,2	454,0	468,2	282,0	-699,6	41,9		
Trimestrul II 2012	1793,5	572,0	853,0	368,5	537,0	227,2	255,8	54,0	1256,5	344,8	597,2	314,5	-719,5	42,7		
Trimestrul III 2012	1779,6	609,9	799,4	370,3	506,7	238,9	213,1	54,7	1272,9	371,0	586,3	315,6	-766,2	39,8		
Trimestrul IV 2012	2092,8	714,8	959,2	418,8	613,5	260,9	292,3	60,3	1479,3	453,9	666,9	358,5	-865,8	41,5		
Trimestrul I 2013	1832,4	673,2	773,8	385,4	589,7	246,3	260,3	83,1	1242,7	426,9	513,5	302,3	-653,0	47,5		
Trimestrul II 2013	1897,8	592,1	881,7	424,0	546,6	208,3	251,1	87,2	1351,2	383,8	630,6	336,8	-804,6	40,5		
Trimestrul III 2013	1981,0	631,7	907,3	442,0	604,8	234,4	275,8	94,6	1376,2	397,3	631,5	347,4	-771,4	43,9		
Trimestrul IV 2013	2209,5	698,5	1046,6	464,4	687,2	234,2	350,1	102,9	1522,3	464,3	696,5	361,5	-835,1	45,1		
Trimestrul I 2014	1791,2	565,1	867,9	358,2	573,0	180,8	318,9	73,3	1218,2	384,3	549,0	284,9	-645,2	47,0		
Trimestrul II 2014	1928,0	523,3	995,7	409,0	599,2	204,5	301,9	92,8	1328,8	318,8	693,8	316,2	-729,6	45,1		
Trimestrul III 2014	1884,0	520,1	954,1	409,8	565,2	184,3	284,0	96,9	1318,8	335,8	670,1	312,9	-753,6	42,9		
Trimestrul IV 2014	2053,3	576,4	996,0	480,9	602,1	166,0	341,3	94,8	1451,2	410,4	654,7	386,1	-849,1	41,5		
Trimestrul I 2015	1464,3	394,0	753,3	317,0	488,1	104,0	320,0	64,1	976,2	290,0	433,3	252,9	-488,1	50,0		
Trimestrul II 2015	1513,5	354,6	835,0	274,4	504,8	137,5	306,1	61,2	1009,1	217,1	528,9	262,7	-503,9	50,0		
Trimestrul III 2015	1432,7	360,8	772,4	299	455,5	125,2	273,1	56,7	977,2	235,6	499,3	242,3	-521,7	46,6		
Trimestrul IV 2015	1543,5	400,8	811,2	331,5	519,2	125,5	318,8	74,9	1024,4	275,3	492,4	256,6	-497,1	50,8		
Trimestrul I 2016	1306,6	335,5	692,7	278,4	417,2	85	266,2	66	889,4	250,5	426,5	212,4	-472,2	46,9		

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică, calculele autorului.

Perioada	SECTORUL EXTERN: COMERȚUL EXTERIOR CU BUNURI										Gradul de acoperire a importurilor prin exporturi, %					
	Valoarea totală a schimburilor comerciale cu bunuri, mil. USD					Valoarea exportului, mil. USD						Valoarea importului, mil. USD				
	Total	CSI	UE	Alte țări	Total	Total	CSI	UE	Alte țări	Total		CSI	UE	Alte țări	Exportul net, mil. USD	
Aprilie 2013	679,1	207,8	315,9	155,4	193,0	70,6	88,0	34,4	486,1	137,2	227,9	121,0	-293,1	39,7		
Mai 2013	577,8	173,3	272,6	131,9	168,0	62,7	77,8	27,5	409,8	110,6	194,8	104,4	-241,8	41,0		
Iunie 2013	640,9	211,0	293,2	136,7	185,6	75,0	85,3	25,3	455,3	136,0	207,9	111,4	-269,7	40,8		
Iulie 2013	680,8	217,5	316,1	147,2	204,8	79,4	95,0	30,4	476,0	138,1	221,1	116,8	-271,2	43,0		
August 2013	647,3	209,1	291,2	147,0	202,9	76,7	93,7	32,5	444,4	132,4	197,5	114,5	-241,5	45,7		
Septembrie 2013	652,9	205,1	300,0	147,8	197,1	78,3	87,1	31,7	455,8	126,8	212,9	116,1	-258,7	43,2		
Octombrie 2013	707,8	220,5	343,5	143,8	227,5	79,1	116,4	32,0	480,3	141,4	227,1	111,8	-252,8	47,4		
Noiembrie 2013	742,1	225,4	362,7	154,0	255,0	84,6	131,8	38,6	487,1	140,8	230,9	115,4	-232,1	52,4		
Decembrie 2013	759,6	252,6	340,4	166,6	204,7	70,5	101,9	32,3	554,9	182,1	238,5	134,3	-350,2	36,9		
Ianuarie 2014	490,2	181,5	217,6	91,1	170,7	56,0	92,2	22,5	319,5	125,5	125,4	68,6	-148,8	53,4		
Februarie 2014	603,9	191,3	290	122,6	188,2	59,5	105,4	23,3	415,7	131,8	184,6	99,3	-227,5	45,3		
Martie 2014	697,1	192,3	360,3	144,5	214,1	65,3	121,2	27,6	483	127,0	239,1	116,9	-268,9	44,3		
Aprilie 2014	637,7	168,2	328,2	141,3	194,5	63,1	94,4	37	443,2	105,1	233,8	104,3	-248,7	43,9		
Mai 2014	635,2	160,1	338	137,1	201,7	64,3	108,6	28,8	433,5	95,8	229,4	108,3	-231,8	46,5		
Iunie 2014	655,1	195	329,5	130,6	203	77,1	98,9	27	452,1	117,9	230,6	103,6	-249,1	44,9		
Iulie 2014	651,3	180,2	334,7	136,4	204,3	72,5	99	32,8	447	107,7	235,7	103,6	-242,7	45,7		
August 2014	589	161,6	299,1	128,3	176,1	52,7	90,7	32,7	412,9	108,9	208,4	95,6	-236,8	42,6		
Septembrie 2014	643,7	178,3	320,3	145,1	184,8	59,1	94,3	31,4	458,9	119,2	226	113,7	-274,1	40,3		
Octombrie 2014	694,3	195,5	354,3	144,5	212,5	69,7	113,4	29,4	481,8	125,8	240,9	115,1	-269,3	44,1		
Noiembrie 2014	672,6	191	333,2	148,4	208,3	53	127,4	27,9	464,3	138	205,8	120,5	-256,0	44,9		
Decembrie 2014	686,4	189,9	308,5	188	181,3	43,3	100,5	37,5	505,1	146,6	208	150,5	-323,8	35,9		
Ianuarie 2015	417,1	120,8	208,5	87,8	147,8	28,9	100	18,9	269,3	91,9	108,5	68,9	-121,5	54,9		
Februarie 2015	469,8	126	244,8	99	165,5	33,5	110,9	21,1	304,3	92,5	133,9	77,9	-138,8	54,4		
Martie 2015	577,3	147,2	299,9	130,2	174,7	41,6	109	24,1	402,6	105,6	190,9	106,1	-227,9	43,4		
Aprilie 2015	480,8	112,4	268,9	99,5	151,3	34	94,8	22,5	329,5	78,4	174,1	77	-178,2	45,9		
Mai 2015	500,9	111,6	281,1	108,2	172,9	44,4	109,8	18,7	328	67,2	171,3	89,5	-155,1	52,7		
Iunie 2015	531,9	130,6	285	116,3	180,6	59,1	101,6	19,9	351,3	71,5	183,4	96,4	-170,7	51,4		
Iulie 2015	505,8	130,4	273,2	102,1	164,9	51,3	95,9	17,6	340,9	79,1	177,3	84,5	-176,0	48,4		
August 2015	425,8	112,9	223,8	88,7	127,2	35,7	73,4	17,7	298,6	77,2	150,4	71,0	-171,4	42,6		
Septembrie 2015	501,1	117,5	275,4	108,2	163,4	38,2	103,8	21,4	337,7	79,3	171,6	86,8	-174,3	48,4		
Octombrie 2015	525,7	130,1	288,6	107	188,5	48,9	115,8	23,8	337,2	81,2	172,8	83,2	-148,7	55,9		
Noiembrie 2015	501,7	131,2	267,6	102,9	167,2	38,5	104,7	24,0	334,5	92,7	162,9	78,9	-167,3	50,0		
Decembrie 2015	516,1	139,5	255	121,6	163,5	38,1	98,3	27,1	352,6	101,4	156,7	94,5	-189,1	46,4		
Ianuarie 2016	324,1	93,8	163	67,3	116,7	19,7	78	19	207,4	74,1	85	48,3	-90,7	56,2		
Februarie 2016	425,5	109	222	94,3	138,5	28,6	89,8	20,1	287,0	80,4	132,2	74,2	-148,5	48,2		
Martie 2016	557	132,8	307,5	116,7	162,0	36,7	98,4	26,9	395,0	96,1	209,1	89,8	-233,0	41		

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică, calculele autorului.

Perioada	SECTORUL EXTERN: COMERȚUL EXTERIOR CU BUNURI												Ritm de creștere a exportului net, f.p.s.a.p., %	Indicele gradului de acoperire a importurilor prin exporturi, f.p.s.a.p., %
	Creșterea schimburilor comerciale cu bunuri f.p.s.a.p., %				Ritm de creștere a exporturilor, f.p.s.a.p., %				Ritm de creștere a importurilor, f.p.s.a.p., %					
	Total	CSI	UE	Alte țări	Total	CSI	UE	Alte țări	Total	CSI	UE	Alte țări		
2010	18,3	15,2	16,5	28,8	20,1	27,2	9,2	50,5	17,6	10,1	19,9	25,0	16,0	102,2
2011	37,3	40,0	37,2	32,6	43,8	47,3	48,6	13,7	34,7	36,3	32,4	36,6	28,6	106,8
2012	-0,5	-3,1	-0,2	3,8	-2,5	1,0	-6,4	2,7	0,4	-5,2	2,8	4,0	2,6	97,1
2013	7,4	1,7	8,3	15,1	12,3	-0,5	12,2	67,0	5,4	3,0	6,6	6,1	0,4	106,6
2014	-3,3	-15,8	5,7	-3,4	-3,7	-20,3	9,6	-2,7	-3,2	-13,3	3,9	-3,6	-2,8	99,5
2015	-22,2	-30,9	-16,8	-23,3	-15,9	-33,1	-2,3	-28,2	-2,5	-29,8	-23,9	-22	-32,2	112
Trimestrul I 2012	8,7	11,6	5,3	10,9	6,5	14,3	5,6	-12,9	9,7	10,4	5,1	16,7	12,0	97,2
Trimestrul II 2012	-0,3	-1,2	-1,5	4,4	2,9	6,8	0,3	-0,2	-1,5	-5,9	-2,2	5,3	-4,6	104,5
Trimestrul III 2012	-4,8	-6,4	-7,3	4,5	-7,8	0,5	-22,8	54,5	-3,5	-10,4	0,0	-1,0	-0,5	95,6
Trimestrul IV 2012	-3,5	-12,3	3,5	-2,2	-8,7	-10,9	-6,6	-8,8	-1,2	-13,0	8,7	-1,0	4,9	92,4
Trimestrul I 2013	7,2	2,8	7,4	15,6	16,9	22,5	3,2	62,0	3,2	-6,0	9,7	7,2	-6,7	113,2
Trimestrul II 2013	5,8	3,5	3,4	15,1	1,8	-8,3	-1,8	61,5	7,5	11,3	5,6	7,1	11,8	94,7
Trimestrul III 2013	11,3	3,6	13,5	19,4	19,4	-1,9	29,4	72,9	8,1	7,1	7,7	10,1	0,7	110,4
Trimestrul IV 2013	5,6	-2,3	9,1	10,9	12,0	-10,2	19,8	70,6	2,9	2,3	4,4	0,8	-3,5	108,8
Trimestrul I 2014	-2,2	-16,1	12,2	-7,1	-2,8	-26,6	22,5	-11,8	-2,0	-10,0	6,9	-5,8	-1,2	99,1
Trimestrul II 2014	1,6	-11,6	12,9	-3,5	9,6	-1,8	20,2	6,4	-1,7	-16,9	10,0	-6,1	-9,3	111,5
Trimestrul III 2014	-4,9	-17,7	5,2	-7,3	-6,5	-21,4	3,0	2,4	-4,2	-15,5	6,1	-9,9	-2,3	97,5
Trimestrul IV 2014	-7,1	-17,5	-4,8	3,6	-12,4	-29,1	-2,5	-7,9	-4,7	-11,6	-6,0	6,8	1,7	91,9
Trimestrul I 2015	-18,3	-30,3	-13,2	-11,5	-14,8	-42,5	0,3	-12,6	-19,9	-24,5	-21,1	-11,2	-24,3	106,4
Trimestrul II 2015	-21,5	-32,2	-16,1	-32,9	-15,8	-32,8	1,4	-34,1	-24,1	-31,9	-23,8	-16,9	-30,9	110,9
Trimestrul III 2015	-24,0	-30,6	-19,0	-27,0	-19,4	-32,1	-3,8	-41,5	-25,9	-29,8	-25,5	-22,6	-30,8	108,6
Trimestrul IV 2015	-24,8	-21,5	-19,6	-31,1	-13,8	-24,4	-6,4	-21	-29,4	-32,9	-24,8	-33,5	-41,5	122,4
Trimestrul I 2016	-10,8	-14,9	-8,1	-12,2	-14,6	-18,3	-16,9	2,9	-8,9	-13,7	-1,6	-16,1	-3,3	93,8

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică, calculele autorului.

Perioada	SECTORUL EXTERN: COMERȚUL EXTERIOR CU BUNURI														Ritm. de creștere al exportului net de bunuri, f.p.s.a.p., %	Indicele gradului de acoperire a importurilor prin exporturi, f.p.s.a.p., %	
	Cresțerea schimburilor comerciale totale cu bunuri, f.p.s.a.p., %				Ritm. de creștere al exporturilor, f.p.s.a.p., %				Ritm. de creștere al importurilor, f.p.s.a.p., %								
	Total	CSI	UE	Alte țări	Total	CSI	UE	Alte țări	Total	CSI	UE	Alte țări	Total	CSI			UE
Aprilie 2013	11,7	5,7	11,9	20,3	6,3	-9,3	4,4	76,4	13,9	15,5	15,0	10,3	19,6	15,5	15,0	10,3	93,3
Mai 2013	-4,4	-7,6	-7,0	6,4	-4,8	-13,4	-9,2	49,5	-4,3	-4,0	-6,0	-1,1	-3,9	-4,0	-6,0	-1,1	99,4
Iunie 2013	10,4	12,4	5,6	18,6	3,7	-2,6	-0,6	57,1	13,3	22,7	8,4	12,3	21,0	22,7	8,4	12,3	91,6
Iulie 2013	17,5	9,6	16,4	34,4	25,6	0,5	37,5	104,0	14,3	15,6	9,2	23,5	6,9	15,6	9,2	23,5	110,0
August 2013	14,9	7,5	16,2	24,5	29,6	1,2	47,8	86,8	9,3	11,5	5,5	13,7	-3,4	11,5	5,5	13,7	118,5
Septembrie 2013	2,5	-5,4	8,2	3,6	5,3	-6,9	8,1	41,5	1,4	-4,5	8,3	-3,5	-1,5	-4,5	8,3	-3,5	103,9
Octombrie 2013	0,1	-4,5	3,0	0,6	8,2	-16,6	19,5	77,8	-3,4	4,0	-3,9	-10,5	-11,8	4,0	-3,9	-10,5	111,9
Noiembrie 2013	7,0	-3,9	10,2	18,4	18,1	-7,2	27,6	80,4	1,9	-1,8	2,3	6,2	-11,4	-1,8	2,3	6,2	115,9
Decembrie 2013	9,8	1,3	14,8	14,3	9,3	-5,7	11,2	54,5	10,0	4,3	16,4	7,5	10,4	4,3	16,4	7,5	99,3
Ianuarie 2014	-4,6	-5,9	4,2	-18,7	3,2	-12,1	12,0	16,0	-8,2	-2,8	-0,9	-25,9	-18,6	-2,8	-0,9	-25,9	112,5
Februarie 2014	-0,6	-13,1	10,6	-1,8	-6,3	-24,7	17,4	-27,3	2,3	-6,7	7,1	6,9	10,6	-6,7	7,1	6,9	91,7
Martie 2014	-2,0	-26,1	19,0	-2,7	-4,2	-37,0	37,6	-13,2	-1,0	-18,9	11,4	0,2	1,7	-18,9	11,4	0,2	96,8
Aprilie 2014	-6,1	-19,1	3,9	-9,1	0,8	-10,6	7,3	7,6	-8,8	-23,4	2,6	-13,8	-15,1	-23,4	2,6	-13,8	110,5
Mai 2014	9,9	-7,6	24,0	3,9	20,1	2,6	39,6	4,7	5,8	-13,4	17,8	3,7	-4,1	-13,4	17,8	3,7	113,5
Iunie 2014	2,2	-7,6	12,4	-4,5	9,4	2,8	15,9	6,7	-0,7	-13,3	10,9	-7,0	-7,6	-13,3	10,9	-7,0	110,1
Iulie 2014	-4,3	-17,1	5,9	-7,3	-0,2	-8,7	4,2	7,9	-6,1	-22,0	6,6	-11,3	-10,5	-22,0	6,6	-11,3	106,2
August 2014	-9,0	-22,7	2,7	-12,7	-13,2	-31,3	-3,2	0,6	-7,1	-17,7	5,5	-16,5	93,4	-17,7	5,5	-16,5	93,4
Septembrie 2014	-1,4	-13,1	6,8	-1,8	-6,2	-24,5	8,3	-0,9	0,7	-6,0	6,2	-2,1	6,0	-6,0	6,2	-2,1	93,1
Octombrie 2014	-1,9	-11,3	3,1	0,5	-6,6	-11,9	-2,6	-8,1	0,3	-11,0	6,1	3,0	6,5	-11,0	6,1	3,0	93,1
Noiembrie 2014	-9,4	-15,3	-8,1	-3,6	-18,3	-37,4	-3,3	-27,7	-4,7	-2,0	-10,9	4,4	10,3	-2,0	-10,9	4,4	85,7
Decembrie 2014	-9,6	-24,8	-9,4	12,8	-11,4	-38,6	-1,4	16,1	-9,0	-19,5	-12,8	12,1	-7,5	-19,5	-12,8	12,1	97,3
Ianuarie 2015	-14,9	-33,4	-4,2	-3,6	-13,4	-48,4	8,5	-16,0	-15,7	-26,8	-13,5	0,4	-18,3	-26,8	-13,5	0,4	102,8
Februarie 2015	-22,2	-34,1	-15,6	-19,2	-12,1	-43,7	5,2	-9,4	-26,8	-29,8	-27,5	-21,6	-39,0	-29,8	-27,5	-21,6	120,1
Martie 2015	-17,2	-23,5	-16,8	-9,9	-18,4	-36,3	-10,1	-12,7	-16,6	-16,9	-20,2	-9,2	-15,2	-16,9	-20,2	-9,2	98,0
Aprilie 2015	-24,6	-33,2	-18,1	-29,6	-22,2	-46,1	0,4	-39,2	-25,7	-25,4	-25,5	-26,2	-28,3	-25,4	-25,5	-26,2	104,6
Mai 2015	-21,1	-30,3	-16,8	-21,1	-14,3	-30,9	1,1	-35,1	-24,3	-29,9	-25,3	-17,4	-33,1	-29,9	-25,3	-17,4	113,3
Iunie 2015	-18,8	-33,0	-13,5	-10,9	-11,0	-23,3	2,7	-26,3	-22,3	-39,4	-20,5	-6,9	-31,5	-39,4	-20,5	-6,9	114,5
Iulie 2015	-22,3	-27,6	-18,4	-25,1	-19,3	-29,2	-3,1	-46,3	-23,7	-26,6	-24,8	-18,4	-27,5	-26,6	-24,8	-18,4	105,9
August 2015	-27,7	-30,1	-25,2	-30,9	-27,8	-32,3	-19,1	-45,9	-27,7	-29,1	-27,8	-25,7	-27,6	-29,1	-27,8	-25,7	100,0
Septembrie 2015	-22,2	-34,1	-14,0	-25,4	-11,6	-35,4	10,1	-31,8	-26,4	-33,5	-24,1	-23,7	-36,4	-33,5	-24,1	-23,7	120,1
Octombrie 2015	-24,3	-33,5	-18,5	-26,0	-11,3	-29,8	2,1	-19,0	-30,0	-35,5	-28,3	-27,7	-44,8	-35,5	-28,3	-27,7	126,8
Noiembrie 2015	-25,4	-31,3	-19,7	-30,7	-19,7	-27,4	-17,8	-14,0	-28,0	-32,8	-20,8	-34,5	-34,6	-32,8	-20,8	-34,5	111,4
Decembrie 2015	-24,9	-26,6	-17,4	-36,4	-9,8	-12,0	-2,2	-27,8	-30,2	-30,8	-24,6	-37,2	-41,6	-30,8	-24,6	-37,2	129,2
Ianuarie 2016	-22,3	-22,4	-21,9	-23,4	-21,1	-31,9	-2,2	0,5	-2,3	-19,4	-21,7	-29,9	-25,4	-19,4	-21,7	-29,9	102,3
Februarie 2016	-9,5	-13,5	-9,4	-4,8	-16,4	-14,7	-18,9	-4,8	-5,7	-13,1	-1,3	-4,8	6	-13,1	-1,3	-4,8	88,6
Martie 2016	-3,6	-9,8	2,5	-10,4	-7,3	-11,8	-9,8	11,6	-1,9	-9	9,5	-15,4	2,2	-9	9,5	-15,4	94,4

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică, calculele autorului.

Perioada	SECTORUL EXTERN: INDICII COMERȚULUI CU BUNURI					
	Indicii valorici ai exporturilor de bunuri (perioada similară a anului precedent=100), %	Indicii valorici ai importurilor de bunuri (perioada similară a anului precedent=100), %	Indicii valorici ai exporturilor de bunuri (perioada similară a anului precedent=100), %	Indicii valorici ai importurilor de bunuri (perioada similară a anului precedent=100), %	Indicii de volum ai exporturilor de bunuri (perioada similară a anului precedent=100), %	Indicii de volum ai importurilor de bunuri (perioada similară a anului precedent=100), %
2010	120,1	117,6	103,0	103,0	117,0	114,0
2011	143,8	134,7	107,0	110,0	134,0	122,0
2012	97,5	100,4	97,0	99,0	101,0	101,0
2013	112,3	105,4	98,0	99,0	113,0	106,0
2014	96,3	96,8	94,0	96,0	102,0	101,0
2015	84,1	75,1	83,0	78,5	101,5	95,8
Trimestrul I 2012	106,7	109,7	98,0	103,0	109,0	106,0
Trimestrul II 2012	102,9	98,5	95,0	96,0	108,0	103,0
Trimestrul III 2012	92,2	96,5	94,0	95,0	98,0	102,0
Trimestrul IV 2012	91,3	98,8	99,0	100,0	92,0	99,0
Trimestrul I 2013	115,4	103,2	102,0	100,0	113,0	103,0
Trimestrul II 2013	100,4	107,5	99,0	98,0	101,0	110,0
Trimestrul III 2013	119,4	108,1	97,0	100,0	122,0	108,0
Trimestrul IV 2013	112,0	102,9	92,0	98,0	120,0	105,0
Trimestrul I 2014	97,2	98,0	97,2	98,0	106,0	100,0
Trimestrul II 2014	109,6	98,3	97,0	100,0	113,0	98,0
Trimestrul III 2014	93,5	95,8	95,0	97,0	98,0	99,0
Trimestrul IV 2014	88,1	92,3	89,0	92,0	100,0	104,0
Trimestrul I 2015	85,2	80,1	80,0	79,0	106,0	101,0
Trimestrul II 2015	84,2	75,9	79,0	79,0	107,0	96,0
Trimestrul III 2015	80,6	74,1	84,0	78,0	96,0	95,0
Trimestrul IV 2015	86,3	70,6	89,0	78,0	97,0	91,0
Trimestrul I 2016	85,5	91,1	95,0	88,0	90,0	104,0

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

SECTORUL EXTERN												
Valoarea exporturilor, mil. USD												
	T1/14	T2/14	T3/14	T4/14	T1/15	T2/15	T3/15	T4/15	T1-T3 2014	T1-T3 2015	T1/2016	
Total export	573,0	599,2	565,2	602,1	488,0	504,8	455,4	519,2	1737,5	1448,2	417,2	
Produce agroalimentare	255,7	259,3	246,0	300,1	243,6	233,2	177,6	131,5	761,0	654,4	176,1	
Fruite și legume	72,7	51,5	44,0	100,5	70,9	59,6	42,7	81,0	168,2	173,1	41,5	
Cereale	46,8	38,0	70,7	45,3	38,4	29,1	37,7	23,5	155,5	105,3	14,2	
Semințe oleaginoase	41,9	42,2	34,0	35,3	51,4	52,0	26,1	47,9	118,1	129,5	36,3	
Băuturi	40,9	46,9	44,5	59,6	33,1	35,1	40,1	46,5	132,2	108,3	35,5	
Uleiuri	30,2	24,5	2,9	21,9	22,7	25,7	1,2	22,4	57,6	49,6	13,3	
Minerale	3,8	5,2	4,2	2,9	2,2	2,5	3,8	1,6	13,2	8,5	2,2	
Mașini și echipamente electrice	58,2	65,4	60,5	60,0	57,8	62,0	59,5	56,2	184,2	179,3	53,0	
Îmbrăcăminte	67,5	78,2	74,6	57,3	51,0	61,9	62,1	54,5	220,3	174,9	54,8	
Medicament	36,7	34,2	23,6	30,6	13,4	21,4	17,5	23,9	94,6	52,3	4,5	
Mobilă	27,0	26,7	26,9	28,4	22,9	22,4	25,0	27,4	80,5	70,4	2,9	
Structura exporturilor, %												
	T1/14	T2/14	T3/14	T4/14	T1/15	T2/15	T3/15	T4/15	T1-T3 2014	T1-T3 2015	T1/2016	
Total export	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100	
Produce agroalimentare	44,6	43,3	43,5	49,8	49,9	46,2	39,0	25,3	43,8	45,2	42,2	
Fruite și legume	12,7	8,6	7,8	16,7	14,5	11,8	9,4	15,6	9,7	12,0	9,9	
Cereale	8,2	6,3	12,5	7,5	7,9	5,8	8,3	4,5	8,9	7,3	3,4	
Semințe oleaginoase	7,1	7,2	5,8	6,0	8,7	8,8	4,4	9,2	20,0	22,0	8,7	
Băuturi	7,1	7,8	7,9	9,9	6,8	6,9	8,8	9,0	7,6	7,5	8,6	
Uleiuri	5,3	4,1	0,5	3,6	4,7	5,1	0,3	4,3	3,3	3,4	3,2	
Minerale	0,7	0,9	0,7	0,5	0,4	0,5	0,8	0,3	0,8	0,6	0,5	
Mașini și echipamente electrice	10,2	10,9	10,7	10,0	11,8	12,3	13,1	10,8	10,6	12,4	12,7	
Îmbrăcăminte	11,8	13,0	13,2	9,5	10,4	12,3	13,6	10,5	12,7	12,1	13,1	
Medicament	6,4	5,7	4,2	5,1	2,7	4,2	3,8	4,6	5,4	3,6	1,1	
Mobilă	4,7	4,4	4,8	4,7	4,7	4,4	5,5	5,2	4,6	4,9	6,9	

Sursa: Calculele ajutorului conform datelor Biroului Național de Statistică.

SECTORUL EXTERN												
Ritmul anual de creștere al exporturilor, %												
	T1/14	T2/14	T3/14	T4/14	T1/15	T2/15	T3/15	T4/2015	T1-T3 2014	T1-T3 2015	T1/2016	
Total export	-2,8	9,7	-6,5	-12,4	-14,8	-15,8	-19,4	-13,8	-0,2	-16,6	-14,5	
Produce agroalimentare	4,0	39,9	3,9	-12,8	-4,7	-10,0	-27,8	-56,2	13,9	-14,0	-27,8	
Fruite și legume	2,8	0,7	-17,8	-14,2	-2,5	15,7	-3,1	-19,4	-4,1	2,9	-41,5	
Cereale	134,8	545,2	2,7	1,9	-17,9	-23,3	-46,7	-48,1	64,2	-32,3	63,1	
Semințe oleaginoase	-20,5	53,5	34,5	-41,3	22,7	23,1	-23,1	35,7	12,0	9,7	-41,1	
Băuturi	-35,3	-31,6	-23,4	-3,6	-19,1	-25,2	-9,8	-22,0	-30,3	-18,1	8,7	
Uleiuri	113,1	1521,1	50,3	-17,2	-24,6	4,8	-58,4	2,7	226,9	-13,8	-41,5	
Minerale	-17,5	-16,7	-46,3	-65,0	-42,7	-51,2	-10,4	-44,8	-29,3	-35,7	100	
Mașini și echipamente electrice	11,0	-1,8	0,0	1,6	-0,7	-5,2	-1,7	-6,3	2,5	-2,6	-8,4	
Îmbrăcăminte	15,2	19,2	4,6	-11,8	-24,5	-20,9	-16,8	-4,9	12,7	-20,6	7,4	
Medicamente	54,3	38,5	-26,1	-6,7	-63,5	-37,5	-26,0	-21,9	17,5	-44,7	-66,5	
Mobilă	13,5	4,1	6,2	-8,9	-15,2	-15,9	-6,8	-3,5	7,8	-12,6	26,6	
Gradul de influență asupra modificării exporturilor comparativ cu p.s.a.p., %												
	T1/14	T2/14	T3/14	T4/14	T1/15	T2/15	T3/15	T4/2015	T1-T3 2014	T1-T3 2015		
Total export	-2,8	9,7	-6,5	-12,4	-14,8	-15,8	-19,4	-13,8	-0,2	-16,6		
Produce agroalimentare	1,7	13,5	1,5	-6,4	-2,1	-4,3	-12,1	-28	5,3	-6,1		
Fruite și legume	0,3	0,1	-1,6	-2,4	-0,3	1,4	-0,2	-3,2	-0,4	0,3		
Cereale	4,6	5,9	0,3	0,1	-1,5	-1,5	-5,8	-3,6	3,5	-2,9		
Semințe oleaginoase	-1,8	2,7	1,4	-3,6	1,7	1,6	-1,4	2,1	0,7	0,7		
Băuturi	-3,8	-4,0	-2,2	-0,3	-1,4	-2,0	-0,8	-2,2	-3,3	-1,4		
Uleiuri	2,7	4,2	0,2	-0,7	-1,3	0,2	-0,3	0,08	2,3	-0,5		
Minerale	-0,1	-0,2	-0,6	-0,8	-0,3	-0,4	-0,1	-0,2	-0,3	-0,3		
Mașini și echipamente electrice	1,0	-0,2	0,0	0,1	-0,1	-0,6	-0,2	-0,6	0,3	-0,3		
Îmbrăcăminte	1,5	2,3	0,5	-1,1	-2,9	-2,7	-2,2	-0,4	1,4	-2,6		
Medicamente	2,2	1,7	-1,4	-0,3	-4,1	-2,1	-1,1	-1,1	0,8	-2,4		
Mobilă	0,5	0,2	0,3	-0,4	-0,7	-0,7	-0,3	-0,2	0,3	-0,6		

Sursa: Calculele ajutorului conform datelor Biroului Național de Statistică.

SECTORUL EXTERN												
Valoarea importurilor, mil. USD												
	T1/14	T2/14	T3/14	T4/14	T1/15	T2/15	T3/15	T4/15	T1-T3 2014	T1-T3 2015	T1-T4 2015	T1/2016
Total	1218,2	1328,8	1318,7	1451,2	976,1	1008,8	977,1	1024,4	3865,8	2962,0	3986,4	889,4
Produce agroalimentare	167,0	181,3	168,3	176,9	124,1	147,3	129,9	165,2	516,6	401,3	566,5	151,7
Materii brute necomestibile	22,2	24,8	24,6	21,0	20,1	21,0	19,3	20,2	71,6	60,4	80,6	32,5
Combustibili	298,6	244,8	258,6	334,1	234,7	163,2	150,5	168,9	801,9	548,4	717,3	156,6
Petroli	111,9	164,0	178,1	156,5	85,1	115,8	112,2	94,3	453,9	313,1	407,4	54,3
Gaz	172,0	61,4	61,3	163,6	146,9	43,0	30,3	68,8	294,7	220,2	289	101,5
Produce manufacturate	730,5	878,0	867,2	919,2	597,3	677,2	677,4	678,3	2475,7	1951,8	2630,2	571,2
Mașini și aparate electrice	72,7	76,7	76,7	90,1	66,8	64,4	66,8	66,0	226,1	197,9	264	53,2
Fire, țesături, articole textile	58,7	73,9	61,2	60,5	46,2	55,4	48,4	57,7	193,9	150,0	207,7	55,5
Produce farmaceutice	58,1	73,4	57,9	85,5	39,4	48,8	44,0	61,3	189,5	132,2	193,5	28,1
Structura importurilor, %												
	T1/14	T2/14	T3/14	T4/14	T1/15	T2/15	T3/15	T4/15	T1-T3 2014	T1-T3 2015	T1-T4 2015	T1/2016
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100
Produce agroalimentare	13,7	13,6	12,8	12,2	12,7	14,6	13,3	16,1	13,4	13,5	14,1	17,1
Materii brute necomestibile	1,8	1,9	1,9	1,4	2,1	2,1	2,0	2,0	1,9	2,0	2	3,7
Combustibili	24,5	18,4	19,6	23,0	24,0	16,2	15,4	16,5	20,7	18,5	18	17,6
Petroli	9,2	12,3	13,5	10,8	8,7	11,5	11,5	9,2	11,7	10,6	10,2	6,1
Gaz	14,1	4,6	4,6	11,3	15,0	4,3	3,1	6,7	7,6	7,4	7,2	11,4
Produce manufacturate	60,0	66,1	65,8	63,3	61,2	67,1	69,3	66,2	64,0	65,9	65,9	64,2
Mașini și aparate electrice	6,0	5,8	5,8	6,2	6,8	6,4	6,8	6,4	5,8	6,7	6,6	5,9
Fire, țesături, articole textile	4,8	5,6	4,6	4,2	4,7	5,5	5,0	5,6	5,0	5,1	5,3	6,2
Produce farmaceutice	4,8	5,5	4,4	5,9	4,0	4,8	4,5	6	4,9	4,5	4,8	3,2

Sursa: Calculele ajutorului conform datelor Biroului Național de Statistică.

SECTORUL EXTERN													
Ritmul anual de creștere al importului, %													
	T1/14	T2/14	T3/14	T4/14	T1/15	T2/15	T3/15	T4/15	T1-T3 2014	T1-T3 2015	T1-T4 2015	T1/2016	
Total	-2,0	-1,7	-4,2	-4,7	-19,9	-24,1	-25,9	-29,4	-2,6	-23,4	-24,8	-8,9	
Produse agroalimentare	-0,6	-9,6	-4,0	-16,4	-25,7	-18,7	-22,8	-6,6	-5,0	-22,3	-18,5	22,2	
Materii brute necomestibile	1,3	-13,8	8,6	-12,9	-9,3	-15,1	-21,7	-3,8	-2,3	-15,6	-12,5	61,6	
Combustibili	-10,4	-5,6	-8,0	-7,7	-21,4	-33,3	-41,8	-49,4	-8,2	-31,6	-36,5	-33,3	
Petrol	-8,5	9,0	-5,4	-16,9	-23,9	-29,4	-37,0	-39,7	-1,5	-31,0	-32,5	-36,2	
Gaz	-11,7	-0,1	8,9	12,6	-14,6	-29,9	-50,6	-57,9	-5,7	-25,3	-38,2	-3,1	
Produse manufacturate	1,5	1,8	-3,3	-0,6	-18,2	-22,9	-21,9	-26,2	-0,1	-21,2	-22,3	-4,4	
Mașini și aparate electrice	0,9	-16,6	-18,3	0,6	-8,1	-16,1	-12,9	-26,7	-12,4	-12,5	-16	-20,4	
Fire, țesături, articole textile	-2,3	2,7	-9,8	-20,9	-21,3	-25,1	-20,9	-4,6	-3,1	-22,6	-18	20,1	
Produse farmaceutice	8,2	19,0	-4,0	0,7	-32,2	-33,5	-24,1	-28,3	7,8	-30,2	-29,5	-28,7	
Gradul de influență asupra modificării importurilor comparativ cu p.s.a.p., %													
	T1/14	T2/14	T3/14	T4/14	T1/15	T2/15	T3/15	T4/15	T1-T3 2014	T1-T3 2015	T1-T4 2015	T1/2016	
Total	-2,0	-1,7	-4,2	-4,7	-19,9	-24,1	-25,9	-29,4	-2,6	-23,4	-24,8	-9,7	
Produse agroalimentare	-0,1	-1,4	-0,5	-2,3	-3,5	-2,6	-2,9	-0,8	-0,7	-3,0	-2,5	3,1	
Materii brute necomestibile	0,0	-0,3	0,1	-0,2	-0,2	-0,3	-0,4	-0,1	0,0	-0,3	-0,25	1,4	
Combustibili	-2,8	-1,1	-1,6	-1,8	-5,2	-6,1	-8,2	-11,4	-1,8	-6,6	-7,7	-8,8	
Petrol	-0,8	1,0	-0,7	-2,1	-2,2	-3,6	-5,0	-4,3	-0,2	-3,6	-3,7	-3,5	
Gaz	-1,8	0,0	0,4	1,2	-2,1	-1,4	-2,4	-6,5	-0,4	-1,9	-3,1	-5,1	
Produse manufacturate	0,9	1,1	-2,2	-0,4	-10,9	-15,1	-14,4	-16,6	-0,1	-13,6	-14,3	-2,9	
Mașini și aparate electrice	0,0	-1,1	-1,3	0,0	-0,5	-0,9	-0,8	-1,6	-0,8	-0,7	-1	-1,5	
Fire, țesături, articole textile	-0,1	0,1	-0,5	-1,0	-1,0	-1,4	-1,0	-0,2	-0,2	-1,1	-0,9	1,1	
Produse farmaceutice	0,4	0,9	-0,2	0,0	-1,5	-1,9	-1,1	-1,7	0,3	-1,5	-1,6	-1,3	

Sursa: Calculele ajutorului conform datelor Biroului Național de Statistică.

Perioada	SECTORUL EXTERN: COMERȚUL EXTERIOR AI PRINCIPALILOR PARTENERI ECONOMICI													
	Ritmul de creștere a exportului de bunuri, f.p.s.a.p., %							Ritmul de creștere a importului de bunuri, f.p.s.a.p., %						
	Mondial	SUA	UE 28 intracom.	UE 28 extracom.	România	Federația Rusă	Ucraina	Mondial	SUA	UE 28 intracom.	UE 28 extracom.	România	Federația Rusă	Ucraina
2010	22,1	21,1	9,7	17,2	21,8	32,1	29,4	21,5	22,7	9,7	17,8	13,9	29,6	33,9
2011	19,8	16,0	15,9	20,7	27,3	30,3	33,0	19,3	15,1	15,9	18,5	23,4	30,2	35,6
2012	0,5	4,3	-7,2	0,1	-8,2	1,4	0,1	0,9	3,1	-7,2	-4,0	-8,2	3,6	2,5
2013	2,4	2,2	3,5	6,5	13,8	-1,1	-6,1	1,6	-0,3	3,5	-3,0	4,7	1,8	-9,3
2014	0,4	2,6	3,1	-2,0	5,9	-4,9	-15,8	0,5	3,6	3,1	0,3	5,8	-9,8	-29,2
Trimestrul I 2012	5,6	8,6	-2,2	3,7	-4,7	16,3	5,1	6,2	8,4	-2,2	1,9	-2,9	12,1	3,1
Trimestrul II 2012	-0,7	4,8	-11,7	-0,9	-9,2	-1,5	0,3	-0,8	3,7	-11,7	-8,1	-10,4	-1,2	9,9
Trimestrul III 2012	-3,6	1,1	-11,3	-2,7	-14,3	-3,5	0,2	-2,8	0,0	-11,3	-7,9	-12,3	2,5	1,2
Trimestrul IV 2012	1,1	2,8	-3,1	0,4	-4,3	-3,2	-4,3	1,3	0,7	-3,1	-1,5	-6,6	2,8	-3,2
Trimestrul I 2013	0,5	0,4	-2,1	4,3	5,5	-5,0	-1,5	0,0	-2,6	-2,1	-6,0	-0,2	5,0	-6,2
Trimestrul II 2013	1,8	1,6	2,4	8,7	9,4	-3,4	-9,8	1,3	-1,2	2,4	-3,9	-2,4	2,9	-21,9
Trimestrul III 2013	3,4	2,7	6,9	7,1	21,6	4,2	-9,1	2,9	1,6	6,9	-1,2	11,2	0,0	-1,7
Trimestrul IV 2013	3,9	4,0	7,1	5,9	18,9	-0,2	-3,8	2,5	1,1	7,1	-0,9	10,1	-0,1	-6,8
Trimestrul I 2014	1,4	2,3	7,4	1,0	14,2	-1,7	-10,8	1,9	2,4	7,4	2,1	13,7	-5,3	-20,4
Trimestrul II 2014	2,0	3,3	7,3	-2,0	10,8	4,0	-8,2	1,9	4,6	7,3	5,2	12,3	-4,5	-18,8
Trimestrul III 2014	2,2	4,0	3,2	-1,4	6,1	-4,0	-14,3	1,5	3,7	3,2	2,2	4,1	-7,8	-37,8
Trimestrul IV 2014	-3,9	0,9	-5,3	-5,3	-5,9	-16,5	-28,8	-3,4	3,5	-5,3	-8,1	-5,0	-20,0	-36,8
Trimestrul I 2015	-12,4	-4,8	-15,0	-14,3	-13,7	-27,2	-33,6	-12,3	-1,7	-15,0	-15,0	-12,7	-37,6	-36,6
Trimestrul II 2015	-13,1	-5,5	-14,3	-11,6	-14,0	-31,1	-37,3	-12,7	-4,5	-14,3	-16,1	-13,6	-40,3	-40,8
Trimestrul III 2015	-14,4	-7,7	-12,5	-12,5	-14,0	-36,9	-28,2	-13,4	-4,7	-12,5	-16,9	-9,7	-37,5	-29,3
Trimestrul I 2016														

Sursa: Conform datelor Organizației Mondiale a Comerțului (la data de 18.01.2016).

Perioada	SECTORUL EXTERN: COMERȚUL EXTERIOR AI PRINCIPALILOR PARTENERI ECONOMICI													
	Ritmul de creștere al exportului de bunuri. (p.s.a.p., %)						Ritmul de creștere al importului de bunuri. (p.s.a.p., %)							
	Mondial	SUA	UE 28 Intracom.	UE 28 extracom.	România	Federația Rusă	Ucraina	Mondial	SUA	UE 28 Intracom.	UE 28 extracom.	România	Federația Rusă	Ucraina
Ianuarie 2013	7,7	4,5	5,6	9,6	10,1	-2,2	-3,8	7,6	1,0	5,6	3,1	5,2	12,3	-5,0
Februarie 2013	-2,0	-0,1	-3,1	2,2	11,1	-7,3	7,9	-4,7	-0,7	-3,1	-7,8	2,3	6,3	-7,3
Martie 2013	-1,4	-2,5	-8,2	1,8	-3,2	-5,0	-7,5	-3,6	-7,8	-8,2	-12,9	-6,6	-1,2	-6,1
Aprilie 2013	5,6	1,6	4,0	13,4	14,8	-1,4	4,6	4,7	0,7	4,0	-3,1	4,3	11,0	-8,1
Mai 2013	0,7	1,4	-1,0	8,6	2,3	-10,3	-20,9	-1,3	-0,8	-1,0	-5,9	-8,7	-6,4	-33,5
Iunie 2013	1,0	1,7	3,9	4,4	11,8	2,2	-12,6	-0,4	-3,6	3,9	-2,6	-2,2	4,6	-23,6
Iulie 2013	5,5	4,9	9,2	11,3	27,3	5,9	-9,5	5,4	2,4	9,2	4,5	19,5	1,7	-5,9
August 2013	3,0	3,1	2,8	2,8	16,6	3,0	-10,8	0,5	-0,9	2,8	-5,1	5,9	-5,5	-6,7
Septembrie 2013	2,4	0,2	7,9	6,9	20,6	3,8	-6,7	2,5	3,4	7,9	-2,7	8,3	4,2	7,9
Octombrie 2013	4,9	6,4	6,1	6,8	18,5	-5,6	-9,5	2,4	3,2	6,1	-2,5	6,5	-2,8	-3,9
Noiembrie 2013	3,8	4,7	4,0	2,3	12,8	3,0	-6,4	-0,2	-2,9	4,0	-1,3	12,2	-0,9	-6,7
Decembrie 2013	4,7	0,9	11,2	8,7	27,3	2,0	5,4	4,1	3,1	11,2	0,9	12,5	3,3	-9,7
Ianuarie 2014	2,9	2,8	5,1	0,8	8,0	2,0	-14,3	1,0	0,3	5,1	-0,9	6,4	-3,2	-11,4
Februarie 2014	0,5	0,0	6,6	3,2	14,9	-13,0	-12,0	2,0	0,0	6,6	0,3	16,9	-9,0	-23,5
Martie 2014	1,8	4,0	11,2	-0,9	19,4	5,7	-6,4	2,9	6,9	11,2	7,1	17,3	-3,5	-24,4
Aprilie 2014	1,5	3,4	7,9	-2,6	8,1	7,0	-16,2	0,9	5,2	7,9	2,9	8,8	-7,0	-30,2
Mai 2014	1,9	3,8	8,3	-3,9	14,4	7,5	1,3	0,6	1,8	8,3	6,7	14,4	-1,0	-4,4
Iunie 2014	2,9	2,6	6,3	0,5	10,0	-2,7	-7,8	4,2	6,9	6,3	6,0	13,7	-5,3	-18,0
Iulie 2014	4,6	4,6	7,9	0,5	9,7	5,7	-7,9	2,2	3,6	7,9	7,4	8,0	-3,5	-33,9
August 2014	-0,3	3,6	-0,6	-8,2	1,3	-2,5	-18,2	-1,8	1,9	-0,6	-2,0	-3,6	-10,9	-41,8
Septembrie 2014	3,6	3,8	2,6	2,9	6,7	-15,0	-16,8	3,2	5,8	2,6	1,0	7,2	-9,5	-37,7
Octombrie 2014	-1,3	2,3	-3,8	-5,1	-2,7	-4,4	-24,8	-2,3	2,9	-3,8	-6,3	-4,6	-12,5	-39,8
Noiembrie 2014	-4,2	-1,1	-5,9	-5,7	-4,7	-21,5	-28,6	-5,0	0,7	-5,9	-10,2	-4,6	-22,5	-35,3
Decembrie 2014	-2,5	1,4	-5,0	-5,0	-11,3	-22,5	-32,7	-3,3	7,0	-5,0	-7,2	-5,9	-24,6	-35,1
Ianuarie 2015	7,7	4,5	5,6	9,6	10,1	-2,2	-3,8	-13,7	-2,8	-15,9	-18,4	-10,9	-41,4	-33,6
Februarie 2015	-2,0	-0,1	-3,1	2,2	11,1	-7,3	7,9	-13,5	-4,4	-13,9	-13,8	-14,5	-35,8	-40,4
Martie 2015	-1,4	-2,5	-8,2	1,8	-3,2	-5,0	-7,5	-11,2	1,8	-15,0	-12,5	-12,5	-37,3	-35,5
Aprilie 2015	5,6	1,6	4,0	13,4	14,8	-1,4	4,6	-14,2	-5,5	-18,3	-17,0	-18,2	-41,4	-38,9
Mai 2015	0,7	1,4	-1,0	8,6	2,3	-10,3	-20,9	-15,7	-7,2	-16,5	-19,2	-16,5	-41,0	-45,9
Iunie 2015	1,0	1,7	3,9	4,4	11,8	2,2	-12,6	-8,7	-0,7	-8,0	-11,5	-6,0	-39,0	-37,2
Iulie 2015	5,5	4,9	9,2	11,3	27,3	5,9	-9,5	-13,0	-5,3	-15,1	-19,3	-12,6	-42,3	-33,5
August 2015	3,0	3,1	2,8	2,8	16,6	3,0	-10,8	-12,5	-3,1	-12,5	-16,1	-7,3	-35,3	-23,1
Septembrie 2015	2,4	0,2	7,9	6,9	20,6	3,8	-6,7	-14,6	-5,4	-9,6	-15,2	-8,8	-35,0	-30,7
Octombrie 2015	4,9	6,4	6,1	6,8	18,5	-5,6	-9,5	-13,5	-7,1	-9,7	-11,5	-5,4	-36,0	-27,4
Noiembrie 2015	3,8	4,7	4,0	2,3	12,8	3,0	-6,4	-10,5	-3,7	-7,8	-9,9	-6,7	-28,9	-14,1

Sursa: Conform datelor Organizației Mondiale a Comerțului (la data de 18.01.2016).

Perioada	MEDIUL DE AFACERI	
	Inregistrarea întreprinderilor	Radieră întreprinderilor
2010	6488	3177
2011	6740	3430
2012	6273	3218
2013	6231	2808
2014	6263	2770
2015	5985	3905
Trimestrul I 2013	1797	700
Trimestrul II 2013	1509	668
Trimestrul III 2013	1379	657
Trimestrul IV 2013	1546	783
Trimestrul I 2014	1660	686
Trimestrul II 2014	1570	670
Trimestrul III 2014	1581	683
Trimestrul IV 2014	1452	731
Trimestrul I 2015	1602	778
Trimestrul II 2015	1482	814
Trimestrul III 2015	1374	1220
Trimestrul IV 2015	1527	1093
Trimestrul I 2016	1586	1209
Ian. 2015	481	215
Feb. 2015	579	280
Mar. 2015	542	283
Apr. 2015	500	255
Mai 2015	521	238
Iun. 2015	461	321
Iul. 2015	506	440
Aug. 2015	385	326
Sept. 2015	483	454
Oct. 2015	509	316
Noiem. 2015	503	308
Dec. 2015	515	469
Ian. 2016	380	354
Feb. 2016	569	366
Mar. 2016	637	489

Sursa: Conform Camerei Înregistrării de Stat.

Perioada	SITUAȚIA DEMOGRAFICĂ															
	Numărul populației stabile (mii locuitori) la începutul anului		Numărul populației prezente (mii locuitori) la începutul anului		Născuți-vii		Decedați		Decedați în vârstă sub 1 an		Sporul natural		Căsătorii		Divorțuri	
	Numărul populației stabile (mii locuitori) la începutul anului	Numărul populației prezente (mii locuitori) la începutul anului	Numărul născuți-vii total (pers.)	născuți-vii la 1000 locuitori	Numărul decedați total (pers.)	decedați la 1000 locuitori	Numărul decedați în vârstă sub 1 an - total (pers.)	la 1000 locuitori	Sporul natural (pers.)	la 1000 locuitori	Numărul căsătoriilor - total (numărul)	căsătorii la 1000 locuitori	Numărul divorțurilor - total (numărul)	divorțuri la 1000 locuitori		
2010	3563,7	3415,6	40474	11,4	43631	12,3	476	11,7	-3157	-0,9	26483	7,4	11504	3,2		
2011	3560,4	3413,0	39182	11,0	39249	11,0	431	10,9	-67	0,0	25900	7,3	11120	3,1		
2012	3559,5	3412,6	39435	11,1	39560	11,1	387	9,8	-125	0,0	24262	6,8	10637	3,0		
2013	3559,5	3414,3	37871	10,6	38060	10,7	359	9,4	-189	-0,1	24449	6,9	10775	3,0		
2014	3557,6	3413,2	38616	10,9	39494	11,1	372	9,6	-878	-0,2	25624	7,2	11130	3,1		
2015	3555,2	3384,1	38567	10,9	39905	11,2	374	9,7	-1338	-0,3	24689	6,9	11106	3,1		
Ianuarie 2013			3371	11,2	4089	13,5	35	10,4	-718	-2,3	1229	4,1	1115	3,7		
Februarie 2013			6177	10,7	7405	12,9	66	7,9	-1228	-2,2	2409	4,2	1854	3,2		
Martie 2013			8974	10,2	10859	12,4	92	8,4	-1885	-2,2	3899	4,4	2919	3,3		
Aprilie 2013			11744	10,0	14169	12,1	122	9,6	-2425	-2,1	4615	3,9	3726	3,2		
Mai 2013			14732	10,0	17285	11,7	152	9,8	-2553	1,7	6646	4,5	4768	3,2		
Iunie 2013			17779	10,1	19936	11,3	178	10,1	-2157	1,2	9014	5,1	5506	3,1		
Iulie 2013			21204	10,3	22592	10,9	209	9,9	-1388	-0,6	10927	5,3	6331	3,1		
August 2013			24632	10,4	25105	10,6	232	9,4	-473	-0,2	14406	6,1	7097	3,0		
Septembrie 2013			27960	10,5	27907	10,5	266	9,5	53	0,0	18039	6,8	7794	2,9		
Octombrie 2013			31880	10,8	31416	10,6	294	9,2	464	0,2	21038	7,1	8644	2,9		
Noiembrie 2013			35030	10,8	34724	10,7	325	9,3	306	0,1	23369	7,2	9745	3,0		
Decembrie 2013			37871	10,6	38060	10,7	359	9,4	-189	-0,1	24449	6,9	10775	3,0		
Trimestrul I 2014			8985	10,2	10956	12,5	99	11,0	-1971	-2,3	4152	4,7	2957	3,4		
Trimestrul II 2014			18248	10,3	20542	11,6	188	10,3	-2294	-1,3	9876	5,6	5653	3,2		
Trimestrul III 2014			29068	10,9	28932	10,9	280	9,6	136	0,0	19319	7,3	8141	3,1		
Trimestrul IV 2014			38616	10,9	39494	11,1	372	9,6	-878	-0,2	25624	7,2	11130	3,1		
Trimestrul I 2015			9179	10,5	11166	12,7	90	9,8	-1987	-2,2	3893	4,4	2864	3,3		
Trimestrul II 2015			18522	10,5	21049	11,9	182	9,8	-2527	-1,4	9553	5,4	5724	3,2		
Trimestrul III 2015			28881	10,9	29725	11,2	272	9,4	-844	-0,3	18727	7,0	8270	3,1		
Trimestrul IV 2015			38567	10,9	39905	11,2	374	9,7	-1338	-0,3	24689	6,9	11106	3,1		
Trimestrul I 2016			9342	10,6	10752	12,2	99	10,6	-1410	-1,6	3679	4,2	2767	3,1		

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

Perioada	PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ																	
	Rata de activitate a populației, %					Rata de ocupare a populației, %					Rata șomajului, %							
	Numărul persoanelor economice active (mil pers.)		Total		bărbați	femei	Numărul persoanelor ocupate (mil pers.)		Total		bărbați	femei	Numărul șomerilor BIM (mil pers.)		Total		bărbați	femei
2010	1235,4	41,6	45,0	38,6	47,2	37,5	1143,4	38,5	40,9	36,4	42,7	35,4	92,0	7,4	9,1	5,7	9,6	5,4
2011	1257,5	42,3	45,6	39,3	48,0	38,0	1173,5	39,4	42,1	37,1	44,1	36,0	84,0	6,7	7,7	5,6	8,2	5,2
2012	1214,5	40,7	43,5	38,2	47,0	36,0	1146,8	38,4	40,6	36,5	43,6	34,6	67,7	5,6	6,8	4,3	7,3	3,9
2013	1235,9	41,4	44,5	38,6	45,6	38,1	1172,8	39,3	41,8	37,0	42,8	36,6	63,1	5,1	6,0	4,1	6,3	4,1
2014	1232,4	41,2	44,1	38,6	44,1	39,1	1184,9	39,6	42,1	37,4	41,8	38,0	47,5	3,9	4,6	3,1	5,2	2,7
2015	1265,6	42,4	45,1	39,9	44,9	40,4	1203,6	40,3	42,3	38,4	42,0	38,9	62,1	4,9	6,2	3,6	6,4	3,5
Trimestrul I 2012	1103,7	37,0	38,8	35,3	45,6	30,5	1023,9	34,3	35,2	33,6	41,9	28,6	79,8	7,2	9,5	5,0	8,1	6,2
Trimestrul II 2012	1266,9	42,5	45,6	39,6	46,3	39,6	1209,3	40,5	43,1	38,2	43,2	38,6	57,6	4,5	5,4	3,6	6,8	2,6
Trimestrul III 2012	1286,9	43,1	46,0	40,5	46,5	40,7	1224,7	41,1	43,3	39,0	43,1	39,6	62,2	4,8	5,9	3,7	7,3	2,8
Trimestrul IV 2012	1200,7	40,3	43,6	37,2	49,6	33,3	1129,3	37,9	40,6	35,4	46,2	31,8	71,4	5,9	7,0	4,9	7,0	4,8
Trimestrul I 2013	1121,0	37,5	39,7	35,6	45,8	31,5	1030,2	34,5	35,7	33,4	42,0	29,0	90,8	8,1	10,2	6,0	8,2	8,0
Trimestrul II 2013	1288,4	43,1	47,2	39,5	45,0	41,7	1227,6	41,1	44,5	38,0	42,1	40,3	60,8	4,7	5,6	3,8	6,4	3,3
Trimestrul III 2013	1328,2	44,5	47,7	41,6	46,0	43,3	1276,8	42,7	45,7	40,1	43,5	42,1	51,4	3,9	4,1	3,6	5,3	2,7
Trimestrul IV 2013	1205,8	40,4	43,4	37,6	45,8	36,2	1156,5	38,7	41,3	36,4	43,5	35,1	49,3	4,1	4,8	3,3	5,2	3,0
Trimestrul I 2014	1128,1	37,7	40,4	35,4	43,9	33,2	1070,6	35,8	37,9	33,9	41,2	31,8	57,5	5,1	6,1	4,1	6,0	4,2
Trimestrul II 2014	1328,6	44,5	47,8	41,5	45,0	44,1	1280,1	42,8	45,8	40,1	42,3	43,2	48,5	3,7	4,1	3,2	5,8	1,9
Trimestrul III 2014	1319,6	44,2	47,5	41,1	44,5	43,9	1275,7	42,7	45,6	40,0	42,4	42,9	43,9	3,3	4,0	2,6	4,6	2,3
Trimestrul IV 2014	1153,4	38,6	40,9	36,5	43,2	35,2	1113,1	37,2	39,0	35,6	41,3	34,2	40,2	3,5	4,5	2,4	4,2	2,8
Trimestrul I 2015	1151,9	38,6	41,2	36,1	43,7	34,5	1054,0	35,3	36,6	34,1	39,7	31,8	97,9	8,5	11,2	5,7	9,2	7,8
Trimestrul II 2015	1339,2	44,8	47,9	42,1	44,3	45,2	1284,0	43,0	45,4	40,8	41,6	44,1	55,1	4,1	5,2	3,0	6,2	2,5
Trimestrul III 2015	1349,2	45,2	48,2	42,4	45,5	44,9	1305,2	43,7	46,4	41,3	43,2	44,1	44,0	3,3	3,9	2,6	5,0	1,8
Trimestrul IV 2015	1222,3	40,9	43,2	38,9	46,0	36,9	1171,1	39,2	41,1	37,5	43,4	35,8	51,2	4,2	4,8	3,6	5,6	2,8
Trimestrul I 2016	1198,1	40,1	43,1	37,5	44,9	36,3	1123,7	37,6	39,5	35,9	41,1	34,8	74,4	6,2	8,3	4,0	8,4	4,0

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

Perioada	REMUNERAREA MUNCII										
	Câștigul salarial mediu lunar - Total					Indicele câștigului salarial nominal lunar (față de anul precedent), %					Indicele câștigului salarial real lunar (față de anul precedent), %
	MDL	USD	EUR	MDL	USD	EUR	MDL	USD	EUR		
Ianuarie 2013	3413,5	281,3	212,0	108,7	105,8	102,9	104,0				
Februarie 2013	3380,1	279,5	208,8	106,8	104,9	103,4	102,4				
Martie 2013	3638,7	295,4	227,8	111,2	106,9	108,7	106,7				
Aprilie 2013	3739,7	302,9	232,9	111,6	106,7	108,0	106,8				
Mai 2013	3758,5	304,2	234,0	107,7	103,4	102,1	101,9				
Iunie 2013	3859,0	309,9	235,4	98,6	95,7	91,1	93,5				
Iulie 2013	3908,5	308,3	235,7	109,3	106,6	100,4	104,8				
August 2013	3832,4	300,5	225,8	109,4	107,2	99,7	105,5				
Septembrie 2013	3758,5	292,0	218,8	109,8	105,9	101,7	105,7				
Octombrie 2013	3785,4	290,3	213,0	108,7	102,1	97,2	103,8				
Noiembrie 2013	3793,6	292,7	216,7	107,5	102,3	97,2	102,5				
Decembrie 2013	4278,7	328,1	239,7	110,0	102,9	98,6	104,6				
Ianuarie 2014	3777,4	286,9	210,4	110,2	101,6	98,9	104,9				
Februarie 2014	3717,9	275,6	202,1	109,8	98,4	96,6	104,2				
Martie 2014	3912,4	289,5	209,6	107,3	97,8	91,8	101,5				
Aprilie 2014	4009,1	298,5	216,0	107,2	98,5	92,7	101,3				
Mai 2014	4032,6	294,9	214,3	107,3	96,9	91,6	102,5				
Iunie 2014	4203,9	301,9	222,1	108,9	97,4	94,4	103,7				
Iulie 2014	4328,8	308,8	227,8	110,8	100,2	96,6	105,2				
August 2014	4276,9	309,2	232,1	111,6	102,9	102,8	106,2				
Septembrie 2014	4267,7	298,0	230,5	113,5	102,1	105,3	108,3				
Octombrie 2014	4309,5	293,7	231,6	113,8	101,2	108,7	108,6				
Noiembrie 2014	4354,9	291,4	233,3	114,8	99,6	107,7	109,5				
Decembrie 2014	4865,4	315,2	255,7	113,7	96,1	106,7	108,6				
Ianuarie 2015	4260,6	256,5	219,1	112,8	89,4	104,1	107,7				
Februarie 2015	4241,2	225,2	198,1	114,1	81,7	98,0	107,1				
Martie 2015	4397,3	236,0	217,1	112,4	81,5	103,6	104,9				
Aprilie 2015	4526,5	251,3	233,2	112,9	84,2	108,0	104,9				
Mai 2015	4524,0	252,0	225,7	112,2	85,5	105,3	103,8				
Iunie 2015	4732,7	256,7	228,6	112,6	85,0	102,9	104,0				
Iulie 2015	4882,6	257,4	233,8	112,8	83,4	102,6	103,9				
August 2015	4669,1	245,8	220,4	109,2	79,5	95,0	97,3				
Septembrie 2015	4694,9	239,0	212,6	110,0	80,2	92,2	97,7				
Octombrie 2015	4564,9	229,2	203,8	105,9	78,0	88,0	93,6				
Noiembrie 2015	4613,4	230,7	214,5	105,9	79,2	91,9	93,3				
Decembrie 2015	5227,7	263,6	243,0	107,4	83,6	95,0	94,5				
Ianuarie 2016	4665,8	229,7	211,4	109,5	89,6	96,5	96,6				
Februarie 2016	4650,6	231,5	208,3	109,7	102,8	105,1	99,5				
Martie 2016	4749,7	239,7	216,1	108,0	101,6	99,5	98,7				

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

Remunerarea muncii după activități economice, 2015 - t. I 2016	
Activități economice	
Total economie	4260.6
Agricultura, silvicultura și pescuit	2602.0
Industrie	4514.4
Construcții	3442.4
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	4085.4
Transport și depozitare	7215.1
Activități de cazare și alimentație publică	4447.5
Informații și comunicații	3950.8
Activități financiare și de asigurări	3552.4
Tranzacții imobiliare	4130.6
Activități profesionale, științifice și tehnice	2827.6
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	8533.6
Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii	7683.3
Învățământ	4014.8
Sănătate și asistență socială	5735.9
Artă, activități de recreere și de agrement	3634.2
Alte activități de servicii	5460.4
Januarie 2015	4241.2
Februarie 2015	4397.3
Martie 2015	4526.5
Aprilie 2015	4524.0
Mai 2015	4732.7
Iunie 2015	4882.6
Iulie 2015	4669.1
August 2015	4694.9
Septembrie 2015	4564.9
Octombrie 2015	4613.4
Noiembrie 2015	5227.7
Decembrie 2015	4610.9
2015	4665.8
Ianuarie 2016	4650.6
Februarie 2016	4749.7
Martie 2016	

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

Notă: Informația cuprinde unitățile din sectorului real cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați.

Notă: Începând cu luna ianuarie 2014 este implementată în practică versiunea nouă a Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM Rev.2), armonizat integral cu Nomenclatorul de Activități Economice din Comunitatea Europeană (NACE Rev.2).

Perioada	Veniturile disponibile ale populației MDL		Structura veniturilor disponibile ale populației, %					
	activitatea salariată	activitatea individuală agricolă	activitatea individuală non-agricolă	proprietate	prestații sociale	alte surse	activitatea individuală non-agricolă	
							agricolă	non-agricolă
2010	1273,7	42,6	9,8	6,8	0,1	18,7	22,0	
2011	1444,7	44,7	10,0	6,8	0,4	18,1	20,1	
2012	1508,8	42,7	9,6	7,2	0,2	19,2	21,2	
2013	1681,4	41,6	9,1	6,9	0,2	19,9	22,3	
2014	1767,5	41,6	9,5	6,6	0,1	20,2	21,9	
2015	1956,6	41,4	9,0	6,9	0,2	20,9	21,6	
Trimestrul I 2012	1439,3	43,9	10,1	5,9	0,1	18,4	21,6	
Trimestrul II 2012	1523,1	43,7	9,8	6,3	0,6	19,0	20,7	
Trimestrul III 2012	1507,3	41,4	9,1	8,5	0,0	20,6	20,4	
Trimestrul IV 2012	1572,5	41,7	9,3	8,0	0,1	18,8	22,1	
Trimestrul I 2013	1559,8	42,5	9,1	6,4	0,3	19,4	22,3	
Trimestrul II 2013	1667,2	43,7	10,0	6,3	0,1	18,8	21,0	
Trimestrul III 2013	1755,5	41,9	8,8	7,2	0,2	20,3	21,7	
Trimestrul IV 2013	1743,0	38,7	8,4	7,5	0,2	20,9	24,3	
Trimestrul I 2014	1650,0	42,6	10,1	5,9	0,1	20,0	21,2	
Trimestrul II 2014	1756,1	43,0	10,4	5,6	0,0	18,8	22,2	
Trimestrul III 2014	1787,4	40,7	9,0	6,6	0,1	21,4	22,3	
Trimestrul IV 2014	1877,8	40,1	8,8	8,1	0,2	20,7	22,0	
Trimestrul I 2015	1854,0	40,2	9,6	5,3	0,2	21,3	23,3	
Trimestrul II 2015	1997,2	43,5	9,3	6,6	0,1	19,9	20,6	
Trimestrul III 2015	1978,3	39,9	8,5	7,5	0,2	21,2	22,4	
Trimestrul IV 2015	1999,4	41,7	8,9	8,2	0,2	20,9	20,1	
Trimestrul I 2016	2026,8	42,5	8,7	6,2	0,2	19,5	23,0	

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

Perioada	Cheltuielile de consum ale populației MDL	CHELTUIELILE DE CONSUM ALE POPULAȚIEI Structura cheltuielilor de consum ale populației, %											
		produse alimentare	băuturi alcoolice, tutun	imbrăcăminte și încălțăminte	locuințe și comodități	dotarea locuinței	sănătate	transport	servicii de comunicații	agrement	invățământ	hotel, restaurant, cantină	alte bunuri și servicii
2010	1371,7	40,8	1,8	10,8	17,8	3,9	6,4	4,9	4,6	1,7	1,3	2,2	3,8
2011	1534,1	42,5	1,8	10,4	18,1	3,6	5,4	5,2	4,4	1,7	1,1	1,9	4,0
2012	1598,6	43,2	1,7	10,6	18,5	3,5	5,6	4,2	4,4	1,4	1,0	1,7	4,1
2013	1775,8	42,8	1,5	10,3	19,2	3,6	5,7	4,7	4,2	1,5	0,8	1,5	4,0
2014	1816,7	43,8	1,3	10,6	18,9	3,5	5,6	4,4	4,3	1,3	0,7	1,5	4,0
2015	2048,5	42,1	1,4	11,2	17,9	3,9	6,5	4,5	4,3	1,4	0,6	1,7	4,4
Trimestrul I 2012	1510,8	43,7	1,6	10,9	18,3	3,0	6,2	3,8	4,5	1,1	1,1	2,1	3,7
Trimestrul II 2012	1582,6	43,7	1,6	11,2	18,5	3,3	4,8	4,5	4,5	1,4	0,9	1,8	3,8
Trimestrul III 2012	1675,3	42,0	1,7	10,3	19,0	4,1	6,5	4,3	4,3	1,9	1,0	1,3	3,6
Trimestrul IV 2012	1624,4	43,3	1,7	10,2	18,3	3,7	5,0	4,4	4,2	1,4	1,0	1,8	5,0
Trimestrul I 2013	1656,1	43,4	1,7	9,6	18,3	3,2	6,7	4,6	4,5	1,3	0,8	1,8	4,1
Trimestrul II 2013	1761,8	44,3	1,5	10,6	19,0	3,2	4,7	4,9	4,3	1,0	0,9	1,5	4,1
Trimestrul III 2013	1888,0	40,9	1,4	10,2	20,3	3,8	5,8	5,1	4,0	2,0	0,8	1,7	4,0
Trimestrul IV 2013	1798,5	43,0	1,6	10,9	19,1	4,2	5,5	4,1	4,1	1,8	0,8	1,2	3,8
Trimestrul I 2014	1733,7	43,9	1,2	10,4	18,6	3,2	6,6	4,4	4,5	1,2	0,6	1,2	4,1
Trimestrul II 2014	1807,9	44,9	1,4	10,3	18,3	3,2	5,5	4,4	4,5	0,9	0,9	1,6	4,1
Trimestrul III 2014	1832,0	43,6	1,2	10,7	19,9	3,8	5,3	4,1	4,2	1,2	0,7	1,5	3,8
Trimestrul IV 2014	1893,7	42,9	1,5	11,1	18,7	3,9	5,2	4,4	4,2	1,7	0,7	1,5	4,1
Trimestrul I 2015	1913,3	41,5	1,4	10,9	17,1	3,5	7,7	4,9	4,4	1,6	0,6	1,7	4,8
Trimestrul II 2015	2075,9	41,9	1,4	11,0	17,9	4,0	6,3	4,7	4,5	1,1	0,6	2,0	4,5
Trimestrul III 2015	2132,7	41,5	1,4	11,8	18,9	4,1	6,2	4,0	4,1	1,5	0,7	1,4	4,3
Trimestrul IV 2015	2072,9	43,3	1,5	11,0	17,6	4,1	5,9	4,6	4,2	1,2	0,7	1,8	4,1
Trimestrul I 2016	2058,5	42,0	1,4	9,7	17,5	3,6	6,3	7,3	4,3	1,2	0,6	1,1	5,0

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

Perioada	INFRACȚIUNI																					
	Infrapecțiuni înregistrate - total, (cauze)		Infrapecțiuni contra vieții și sănătății persoanei (cauze)				Infrapecțiuni privind viața sexuală (cauze)				Infrapecțiuni contra patrimoniului (cauze)				Infrapecțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale (cauze)		Infrapecțiuni contra familiei și minorilor (cauze)		Infrapecțiuni economice (cauze)		Infrapecțiuni contra securității publice și ordinii publice (cauze)	
	Total	Omor	Vătămare intenționată gravă	Viol	Total	Furt	Tălhărie	Jaf	Escrocherie	Pungășie	Șantaj	Total	Infrapecțiuni legate de droguri	Trafic de copii	Total	Contrabandă	Fabricarea banilor falși	Total	Huliganism			
2010	33402	1892	265	416	557	368	18104	13646	185	1204	1841	395	64	1983	1794	204	23	1053	170	376	1122	955
2011	35124	1799	216	360	461	291	19340	15060	152	1151	1574	554	44	1810	1658	597	24	1384	211	681	1342	1152
2012	36615	1755	223	325	617	360	18751	14294	167	1175	1651	540	64	1785	1575	953	20	1928	163	1156	1514	1284
2013	38157	1647	215	324	608	349	20391	15378	146	1144	2065	741	88	1305	1166	1474	20	1002	151	344	1625	1444
2014	41786	1542	172	320	647	352	21875	16729	125	1127	2068	836	77	1439	1288	2423	24	1305	216	286	1804	1614
2015	39782	1389	177	252	639	303	20588	15363	113	994	2077	1011	67	1362	1191	2058	38	1429	229	433	1752	1491
Trimestrul I 2013	8250	326	55	66	154	91	4630	3535	47	267	424	182	17	308	274	317	7	224	30	84	383	341
Trimestrul II 2013	18098	767	114	140	306	172	10004	7563	83	550	1002	378	39	568	496	663	14	492	68	188	784	694
Trimestrul III 2013	27320	1175	150	220	455	258	14624	11037	121	829	1513	494	67	951	850	1067	17	724	103	256	1151	1025
Trimestrul IV 2013	38157	1647	215	324	608	349	20391	15378	146	1144	2065	741	88	1305	1166	1474	20	1002	151	344	1625	1444
Trimestrul I 2014	8940	336	42	67	156	91	4489	3350	28	245	467	173	25	316	276	492	6	319	54	46	389	352
Trimestrul II 2014	18138	769	115	140	306	172	10012	7563	84	550	1007	378	41	575	503	663	14	501	73	188	786	694
Trimestrul III 2014	30328	1116	129	223	497	279	15620	11828	83	840	1577	571	55	1093	979	1810	14	930	156	176	1296	1163
Trimestrul IV 2014	41786	1542	172	320	647	352	21875	16729	125	1127	2068	836	77	1439	1288	2423	24	1305	216	286	1804	1614
Trimestrul I 2015	8875	276	39	63	130	63	4601	3339	40	239	439	264	12	332	299	529	5	324	47	104	421	358
Trimestrul II 2015	18696	599	74	118	286	139	9615	7143	72	462	919	514	23	716	632	1039	19	713	97	259	847	722
Trimestrul III 2015	28583	950	118	171	478	224	14462	10793	87	714	1429	704	47	1079	955	1563	30	1012	145	333	1289	1100
Trimestrul IV 2015	39782	1389	177	252	639	303	20588	15363	113	994	2077	1011	67	1362	1191	2058	38	1429	229	433	1752	1491
Trimestrul I 2016	9808	351	46	68	141	65	5338	3916	43	247	546	365	23	285	244	466	5	247	47	47	426	366

Sursa: Conform datelor Biroului Național de Statistică.

Redactor-șef CE: Iulita BÎRCĂ
Designer copertă: Virgiliu MOREI

Adresa redacției: Complexul Editorial, INCE, MD-2064,
or. Chișinău, str. I. Creangă, 45, tel.: (+373-22) 50-11-30, fax: (+373-22) 74-37-94
web: www.ince.md/complexul-editorial/; e-mail: bircaiulita@mail.ru

Bun de tipar: 28.07.2016. Tirajul 300 ex.
Coli de tipar 5,9. Coli editoriale 6,0. Com. 12.
Complexul-Editorial al INCE, 2016